॥ श्रीः ॥

काव्यमाला ।

नाम

नानाविधप्राचीनकाव्यनाटकचम्पूभाणप्रहसन-
छन्दोऽलंकारादिसाहित्यग्रन्थानां
संग्रहः ।

सप्तमो गुच्छकः ।

जयपुरमहाराजाश्रितेन पण्डितव्रजलालसूनुना पण्डित-
दुर्गाप्रसादेन, मुम्बापुरवासिना परबोपाह्व-
पाण्डुरङ्गात्मजकाशिनाथशर्मणा च
संशोधितः ।

(द्वितीयं संस्करणम् ।)

स च
मुम्बय्यां निर्णयसागराख्ययन्त्रालये तदधिपतिना मुद्राक्षरैरङ्कयित्वा
प्राकाश्यं नीतः ।

१८९६

मूल्यमेको रूप्यकः ।

अनुक्रमणिका ।

यः संस्तुतः सकलवाङ्मयतत्त्वबोधा-
दुद्भूतबुद्धिपटुभिः सुरलोकनाथैः।
स्तोत्रैर्जगत्रितयचित्तहरैरुदारैः
स्तोष्ये किलाहमपि तं प्रथमं जिनेन्द्रम् ॥ २ ॥ (युग्मम्)

बुद्ध्या विनापि विबुधार्चितपादपीठ
स्तोतुं समुद्यतमतिर्विगतत्रपोऽहम्।
बालं विहाय जलसंस्थितमिन्दुबिम्ब-
मन्यः क इच्छति जनः सहसा ग्रहीतुम् ॥ ३ ॥

तेभ्य. श्लोकेभ्यस्तेषां मन्त्राणामुद्धारो दुष्कर एव अस्माभिस्तु टीकाचतुष्कमुपलब्धम्—तत्र (१) श्वेताम्बरेण गुणचन्द्रसूरिशिष्यगुणाकरेण प्रणीता टीका समीचीना अस्या चतुश्चत्वारिंशत्पद्यानि व्याख्यातानि प्रायः पद्यानन्तरं मन्त्रस्तत्प्रभावकथा च वर्णितास्ति टीकानिर्माणसमयस्तु समाप्तौ 'वर्षे षड्विंशाधिकचतुर्दशशतीमिते (१४२६) च वर्षतौं। मासि नभस्ये रचिता सरस्वतीपत्तने विवृतिः॥' इत्युक्तः. नागार्जुनप्रणीतयोगरत्नावल्याष्टीकाकारो गुणाकरस्त्वस्माद्भिन्न.. यतस्तट्टीकान्ते 'श्रीमन्नृपविक्रमतो द्वादशनवषड्भिरङ्किते (१२९६) वर्षे। रचिता गुणाकरेण श्वेताम्बरभिक्षुणा विवृति ॥' इति टीकानिर्माणकालो वर्तते (२) तपागच्छीयहीरविजयसूरिशिष्यकनककुशलप्रणीता टीका संक्षिप्ता उपोद्घातप्रभावकथाभी रहिता च. अत्रापि चतुश्चत्वारिंशत्पद्यान्येव व्याख्यातानि. समाप्तौ च 'श्रीमत्तपगणगगनाङ्गणदिनमणिहीरविजयसूरीणाम्। शिष्याणुना विरचिता वृत्तिरियं कनककुशलेन ॥ नयनशररसेन्दु (१६५२)-मिते वर्षे सुविराटनाम्नि वरनगरे। बालजनविबोधार्थं विजयदशम्यां हि सुसमाप्ता ॥' एतदार्यायुग्मं वर्तते (३) इयं टीका कर्तृनामरहिता सामान्या उपोद्घातमात्रसमेता वर्तते एतत्प्रणेतापि कश्चन श्वेताम्बर एव प्रतीयते. यतोऽनेन मानतुङ्गाचार्यो बृहद्गच्छाधीशः श्वेताम्बरश्चासीदित्युक्तमस्ति किंत्वयमष्टचत्वारिंशच्छ्लोकान्व्याख्यातवानित्यस्य श्वेताम्बरत्वे मनाक्संदेहः (४) इयं टीका १६६७ संवत्सरे दिगम्बरभट्टारकरत्नचन्द्रेण प्रणीता अत्रापि तादृश एवोपोद्घातोऽनुष्टुप्पद्यघटितस्तादृश्य एव प्रभावकथाश्च वर्तन्ते मानतुङ्गाचार्यो दिगम्बर आसीदित्यप्यत्रास्ति किं तु टीकाकारः सुतरामप्रौढ.. एतट्टीकाचतुष्टयमस्मभ्य सूरतनगरवासिनास्मन्मित्रेण केवलदासात्मजभगवानूदासश्रेष्ठिना प्रहितम् द्वित्राणि मूलपुस्तकानि त्वस्माभिर्जयपुरेऽधिगतानि तदाधारेणास्माभिरेतत्स्तोत्रमुद्रणमारब्धमिति शुभम्.

१ श्रीनाभेयमिति गुणाकर, वृषभमिति रत्नकुशल'. श्रीआदिनाथमिति कर्तृनामरहितटीका

तुल्या भवन्ति भवतो ननु तेन किं वा
  भूत्याश्रितं य इह नात्मसमं करोति ॥ १० ॥
दृष्ट्वा भवन्तमनिमेषविलोकनीयं
  नान्यत्र तोषमुपयाति जनस्य चक्षुः ।
पीत्वा पयः शशिकरद्युति दुग्धसिन्धोः
  क्षारं जलं जलनिधे रसितुं क इच्छेत् ॥ ११ ॥
यैः शान्तरागरुचिभिः परमाणुभिस्त्वं
  निर्मापितस्त्रिभुवनैकललामभूत ।
तावन्त एव खलु तेऽप्यणवः पृथिव्यां
  यत्ते समानमपरं नहि रूपमस्ति ॥ १२ ॥
वक्त्रं क्व ते सुरनरोरगनेत्रहारि
  निःशेषनिर्जितजगत्त्रितयोपमानम् ।
विम्बं कलङ्कमलिनं क्व निशाकरस्य
  यद्वासरे भवति पाण्डुपलाशकल्पम् ॥ १३ ॥
सपूर्णमण्डलशशाङ्ककलाकलाप-
  शुभ्रा गुणास्त्रिभुवनं तव लङ्घयन्ति ।
ये संश्रितास्त्रिजगदीश्वरनाथमेकं
  कस्तान्निवारयति सचरतो यथेष्टम् ॥ १४ ॥
चित्रं किमत्र यदि ते त्रिदशाङ्गनाभि-
  र्नीतं मनागपि मनो न विकारमार्गम् ।
कल्पान्तकालमरुता चलिताचलेन
  किं मन्दराद्रिशिखरं चलितं कदाचित् ॥ १५ ॥
निर्धूमवर्तिरपवर्जिततैलपूरः
  कृत्स्नं जगत्त्रयमिदं प्रकटीकरोषि ।
गम्यो न जातु मरुतां चलिताचलानां
  दीपोऽपरस्त्वमसि नाथ जगत्प्रकाशः ॥ १६ ॥

1. मन्दरो मेरुः । 'युगान्ते सर्वपर्वतानां क्षोभो भवति न तु मेरोः' इति टीकाकृत्

त्वामेव सम्यगुपलभ्य जयन्ति मृत्युं
नान्यः शिवः शिवपदस्य मुनीन्द्र पन्थाः ॥ २३ ॥

त्वामव्ययं विभुमचिन्त्यमसंख्यमाद्यं
ब्रह्माणमीश्वरमनन्तमनङ्गकेतुम्[1] ।
योगीश्वरं विदितयोगमनेकमेकं
ज्ञानस्वरूपममलं प्रवदन्ति सन्तः ॥ २४ ॥

बुद्धस्त्वमेव विबुधार्चितबुद्धिबोधा-
त्त्वं शंकरोऽसि भुवनत्रयशंकरत्वात् ।
धातासि धीर शिवमार्गविधेर्विधाना-
द्व्यक्तं त्वमेव भगवन्पुरुषोत्तमोऽसि ॥ २५ ॥

तुभ्यं नमस्त्रिभुवनार्तिहराय नाथ
तुभ्यं नमः क्षितितलामलभूषणाय ।
तुभ्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय
तुभ्यं नमो जिन भवोदधिशोषणाय ॥ २६ ॥

को विस्मयोऽत्र यदि नाम गुणैरशेषै-
स्त्वं संश्रितो निरवकाशतया मुनीश ।
दोषैरुपात्तविविधाश्रयजातगर्वैः
स्वप्नान्तरेऽपि न कदाचिदपीक्षितोऽसि ॥ २७ ॥

उच्चैरशोकतरुसंश्रितमुन्मयूख-
माभाति रूपममलं भवतो नितान्तम् ।
स्पष्टोल्लसत्किरणमस्ततमोवितानं
बिम्बं रवेरिव पयोधरपार्श्ववर्ति ॥ २८ ॥

सिंहासने मणिमयूखशिखाविचित्रे
विभ्राजते तव वपुः कनकावदातम् ।
बिम्बं वियद्विलसदंशुलतावितानं
तुङ्गोदयाद्रिशिरसीव सहस्ररश्मेः ॥ २९ ॥

१ मदनस्य जयहेतुम् - विबुधाश्रय' इति पाठः

सद्यः स्वयं विगतबन्धभया भवन्ति ॥ ४६ ॥

मत्तद्विपेन्द्रमृगराजदवानलाहि-

संग्रामवारिधिमहोदरबन्धनोत्थम् ।

तस्याशु नाशमुपयाति भयं भियेव

यस्तावकं स्तवमिमं मतिमानधीते ॥ ४७ ॥

---

१ पारिप्लवा जलप्रवाहा . २. 'चर्मे' इति पाठ. ३. 'भग्ना,' 'मग्ना' इति च पाठ .

स्तोत्रस्रजं तव जिनेन्द्र गुणैर्निबद्धां
भक्त्या मया रुचिरवर्णविचित्रपुष्पाम् ।
धत्ते जनो य इह कण्ठगतामजस्रं
तं मानतुङ्गमवशा समुपैति लक्ष्मीः ॥ ४८ ॥

इति श्रीमानतुङ्गाचार्यविरचित भक्तामरस्तोत्रम् ।

श्रीसिद्धसेनदिवाकरप्रणीतं

कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् ।

कल्याणमन्दिरमुदारमवद्यभेदि
भीताभयप्रदमनिन्दितमङ्घ्रिपद्मम् ।
संसारसागरनिमज्जदशेषजन्तु-
पोतायमानमभिनम्य जिनेश्वरस्य ॥ १ ॥
यस्य स्वयं सुरगुरुर्गरिमाम्बुराशेः
स्तोत्रं सुविस्तृतमतिर्न विभुर्विधातुम् ।

---

१ मानतुङ्गमिति स्वकीय नामाप्याचार्येण युक्त्या चरमपद्ये निवेशितम्. २ कल्याणमन्दिरस्तोत्र सिद्धसेनदिवाकरेण प्रणीतमिति प्रसिद्धिरस्ति. स्तोत्रान्तिमपद्ये तु कुमुदचन्द्र इति कर्तुर्नाम लभ्यते. तच्च सिद्धसेनदिवाकरस्य गुरुणा दीक्षावसरे विहित नामेति स्तोत्रटीकाकर्ता वक्ति सिद्धसेनदिवाकरो विक्रमादित्यसमय उज्जयिन्यामागत इत्यादि प्रबन्धचिन्तामणौ विक्रमादित्यप्रबन्धे वर्तते. स च श्वेताम्बर आसीदित्यपि तत एव प्रतीयते दिगम्बरास्तु दिगम्बरमेन वदन्ति. ख्रिस्ताब्दीयषष्ठशतकोद्भूत श्रीवराहमिहिराचार्यो बृहज्जातकस्य सप्तमेऽध्याये कंचन सिद्धसेननामान गणक स्मरति, स चायमेव सिद्धसेनदिवाकर. स्यात् अन्येऽपि द्वित्रा सिद्धसेना जैनेषु प्रसिद्धा सन्ति. कल्याणमन्दिरस्तोत्र तु दिगम्बरा श्वेताम्बराश्च पठन्ति. किं तु भ- । - ॰ भूयस्यष्टीका प्रतिपद्य मन्त्रास्तत्प्रभावकिंवदन्त्यश्च नातीव प्रच- सन्ति मध्ये प्रक्षिप्तश्लोका अपि न दृश्यन्ते अस्मद्दृष्टेषु निखिलेष्वपि पुस्तकेषु चतुश्चत्वारिंशत्पद्यान्येव वर्तन्ते एतन्मुद्रणावसरे चास्माभिरेक कर्तृनामरहितसक्षिप्तटीकासमेतमपर हिन्दीभाषान्तरसहितमिति पुस्तकद्वय भगवान्दासश्रेष्ठिन प्राप्तम् ै- णि मूलपुस्तकानि चेति

पूतस्य निर्मलरुचेर्यदि वा किमन्य-
दक्षस्य संभवपदं ननु कर्णिकायाः ॥ १४ ॥

ध्यानाज्जिनेश भवतो भविनः क्षणेन
देहं विहाय परमात्मदशां व्रजन्ति ।
तीव्रानलादुपलभावमपास्य लोके
चामीकरत्वमचिरादिव धातुभेदाः ॥ १५ ॥

अन्तः सदैव जिन यस्य विभाव्यसे त्वं
भव्यैः कथं तदपि नाशयसे शरीरम् ।
एतत्स्वरूपमथ मध्यविवर्तिनो हि
यद्विग्रहं प्रशमयन्ति महानुभावाः ॥ १६ ॥

आत्मा मनीषिभिरयं त्वदभेदबुद्ध्या
ध्यातो जिनेन्द्र भवतीह भवत्प्रभावः ।
पानीयमप्यमृतमित्यनुचिन्त्यमानं
किं नाम नो विषविकारमपाकरोति ॥ १७ ॥

त्वामेव वीततमसं परवादिनोऽपि
नूनं विभो हरिहरादिधिया प्रपन्नाः ।
किं काचकामलिभिरीश सितोऽपि शङ्खो
नो गृह्यते विविधवर्णविपर्ययेण ॥ १८ ॥

धर्मोपदेशसमये सविधानुभावा-
दास्तां जनो भवति ते तरुरप्यशोकः ।
अभ्युद्गते दिनपतौ समहीरुहोऽपि
किं वा विबोधमुपयाति न जीवलोकः ॥ १९ ॥

चित्रं विभो कथमवाङ्मुखवृन्तमेव
विष्वक्पतत्यविरला सुरपुष्पवृष्टिः ।

...क्षस्य पद्मबीजस्य २ 'नभविपद' इति पाठः ३ काचकामलादयो ...प्येके ४ भगवानधोऽशोकवृक्षतले स्थितवान् 'उच्चैरशोकतरुसं... ...नान्तरस्तवेऽपि

सद्यो भुजंगममया इव मध्यभाग-
मभ्यागते वनशिखण्डिनि चन्दनस्य ॥ ८ ॥

मुच्यन्त एव मनुजाः सहसा जिनेन्द्र
रौद्रैरुपद्रवशतैस्त्वयि वीक्षितेऽपि ।
गोस्वामिनि स्फुरिततेजसि दृष्टमात्रे
चौरैरिवाशु पशवः प्रपलायमानैः ॥ ९ ॥

त्वं तारको जिन कथं भविनां त एव
त्वामुद्वहन्ति हृदयेन यदुत्तरन्तः ।
यद्वा दृतिस्तरति यज्जलमेष नून-
मन्तर्गतस्य मरुतः स किलानुभावः ॥ १० ॥

यस्मिन्हरप्रभृतयोऽपि हतप्रभावाः
सोऽपि त्वया रतिपतिः क्षपितः क्षणेन ।
विध्यापिता हुतभुजः पयसाथ येन
पीतं न किं तदपि दुर्धरवाडवेन ॥ ११ ॥

स्वामिन्ननल्पगरिमाणमपि प्रपन्ना-
स्त्वां जन्तवः कथमहो हृदये दधानाः ।
जन्मोदधिं लघु तरन्त्यतिलाघवेन
चिन्त्यो न हन्त महतां यदि वा प्रभावः ॥ १२ ॥

क्रोधस्त्वया यदि विभो प्रथमं निरस्तो
ध्वस्तास्तदा बत कथं किल कर्मचौराः ।
प्लोषत्यमुत्र यदि वा शिशिरापि लोके
नीलद्रुमाणि विपिनानि न किं हिमानी ॥ १३ ॥

त्वां योगिनो जिन सदा परमात्मरूप-
मन्वेषयन्ति हृदयाम्बुजकोशदेशे ।

[illegible]

त्वद्गोचरे सुमनसां यदि वा मुनीश
  गच्छन्ति नूनमध एव हि बन्धनानि ॥ २० ॥

स्थाने गभीरहृदयोदधिसंभवायाः
  पीयूषतां तव गिरः समुदीरयन्ति ।
पीत्वा यतः परमसंमदसङ्गभाजो
  भव्या व्रजन्ति तरसाप्यजरामरत्वम् ॥ २१ ॥

स्वामिन्सुदूरमवनम्य समुत्पतन्तो
  मन्ये वदन्ति शुचयः सुरचामरौघाः ।
येऽस्मै नतिं विदधते मुनिपुंगवाय
  ते नूनमूर्ध्वगतयः खलु शुद्धभावाः ॥ २२ ॥

श्यामं गभीरगिरमुज्ज्वलहेमरत्न-
  सिंहासनस्थमिह भव्यशिखण्डिनस्त्वाम् ।
आलोकयन्ति रभसेन नदन्तमुच्चै-
  श्चामीकराद्रिशिरसीव नवाम्बुवाहम् ॥ २३ ॥

उद्गच्छता तव शितिद्युतिमण्डलेन
  लुप्तच्छदच्छविरशोकतरुर्बभूव ।
सांनिध्यतोऽपि यदि वा तव वीतराग
  नीरागतां व्रजति को न सचेतनोऽपि ॥ २४ ॥

भो भोः प्रमादमवधूय भजध्वमेन-
  मागत्य निर्वृतिपुरीं प्रति सार्थवाहम् ।
एतन्निवेदयति देव जगत्त्रयाय
  मन्ये नदन्नभिनभः सुरदुन्दुभिस्ते ॥ २५ ॥

उद्योतितेषु भवता भुवनेषु नाथ
  तारान्वितो विधुरयं विहताधिकारः ।
मुक्ताकलापकलितोच्छ्वसितातपत्र-
  व्याजात्त्रिधा धृततनुर्ध्रुवमभ्युपेतः ॥ २६ ॥

भक्त्या नते मयि महेश दयां विधाय
दुःखाङ्कुरोद्दलनतत्परतां विधेहि ॥ ३९ ॥
निःसंख्यसारशरणं शरणं शरण्य-
मासाद्य सादितरिपुप्रथितावदानम् ।
त्वत्पादपङ्कजमपि प्रणिधानवन्ध्यो
वन्ध्योऽस्मि चेद्भुवनपावन हा हतोऽस्मि ॥ ४० ॥
देवेन्द्रवन्द्य विदिताखिलवस्तुसार
संसारतारक विभो भुवनाधिनाथ ।
त्रायस्व देव करुणाह्रद मां पुनीहि
सीदन्तमद्य भयदव्यसनाम्बुराशेः ॥ ४१ ॥
यद्यस्ति नाथ भवदङ्घ्रिसरोरुहाणां
भक्तेः फलं किमपि संततसंचितायाः ।
तन्मे त्वदेकशरणस्य शरण्य भूयाः
स्वामी त्वमेव भुवनेऽत्र भवान्तरेऽपि ॥ ४२ ॥
इत्थं समाहितधियो विधिवज्जिनेन्द्र
सान्द्रोल्लसत्पुलककञ्चुकिताङ्गभागाः ।
त्वद्बिम्बनिर्मलमुखाम्बुजबद्धलक्ष्या
ये संस्तवं तव विभो रचयन्ति भव्याः ॥ ४३ ॥
जननयनकुमुदचन्द्र प्रभास्वराः स्वर्गसंपदो भुक्त्वा ।
ते विगलितमलनिचया अचिरान्मोक्षं प्रपद्यन्ते ॥ ४४ ॥ (युग्मम्)

इति श्रीसिद्धसेनदिवाकरविरचितं पार्श्वनाथस्य कल्याणमन्दिरस्तोत्रम् ॥

श्रीवादिराजप्रणीतं[2]

एकीभावस्तोत्रम् ।

एकीभावं गत इव मया यः स्वयं कर्मबन्धो
घोरं दु खं भवभवगतो दुर्निवारः करोति ।

१ बिम्ब प्रतिम. २ वादिराजस्य देशकालौ न ज्ञायेते, किं त्वेतत्प्रणीतमे-
कीभावस्तोत्रं दिगम्बरा एव पठन्ति । अस्य स्तवस्य कर्तृनामरहितैका प्रति
पुस्तकानि चास्माभिर्जयपुर एव समधिगतानि

ध्वस्तोर्ध्वकेशविकृताकृति मर्त्यमुण्ड-
प्रालम्बभृङ्गयदवक्त्रविनिर्गदद्भिः ।
प्रेतव्रजं प्रति भवन्तमपीरितो यः
सोऽस्याभवत्प्रतिभवं भवदुःखहेतुः ॥ ३३ ॥

धन्यास्त एव भुवनाधिप ये त्रिसंध्य-
माराधयन्ति विधिवद्विधुतान्यकृत्याः ।
भक्त्योल्लसत्पुलकपक्ष्मलदेहदेशाः
पादद्वयं तव विभो भुवि जन्मभाजः ॥ ३४ ॥

अस्मिन्नपारभववारिनिधौ मुनीश
मन्ये न मे श्रवणगोचरतां गतोऽसि ।
आकर्णिते तु तव गोत्र[1]पवित्रमन्त्रे
किं वा विपद्विषधरी सविधं समेति ॥ ३५ ॥

जन्मान्तरेऽपि तव पादयुगं न देव
मन्ये मया महितमीहितदानदक्षम् ।
तेनेह जन्मनि मुनीश पराभवानां
जातो निकेतनमहं मथिताशयानाम् ॥ ३६ ॥

नूनं न मोहतिमिरावृतलोचनेन
पूर्वं विभो सकृदपि प्रविलोकितोऽसि ।
मर्माविधो[2] विधुरयन्ति हि मामनर्थाः
प्रोद्यत्प्रबन्धगतयः कथमन्यथैते ॥ ३७ ॥

आकर्णितोऽपि महितोऽपि निरीक्षितोऽपि
नूनं न चेतसि मया विधृतोऽसि भक्त्या ।
जातोऽस्मि तेन जनबान्धव दुःखपात्रं
यस्मात्क्रियाः प्रतिफलन्ति न भावशून्याः ॥ ३८ ॥

त्वं नाथ दुःखिजनवत्सल हे शरण्य
कारुण्यपुण्यवसते वशिनां वरेण्य ।

---

१ गोत्र नाम. २ मर्मभेदकाः.

सर्वाङ्गेण स्पृशति भगवंस्त्वय्यशेषं मनो मे
श्रेयः किं तत्स्वयमहरहर्यन्न मामभ्युपैति ॥ ७ ॥

पश्यन्तं त्वद्वचनममृतं भक्तिपात्र्या पिबन्तं
कर्मारण्यात्पुरुषमसमानन्दधाम प्रविष्टम् ।
त्वां दुर्वारस्मरमदहरं त्वत्प्रसादैकभूमिं
क्रूराकाराः कथमिव रुजाकण्टका निर्लुठन्ति ॥ ८ ॥

पाषाणात्मा तदितरसमः केवलं रत्नमूर्ति-
र्मानस्तम्भो भवति च परस्तादृशो रत्नवर्गः ।
दृष्टिप्राप्तो हरति स कथं मानरोगं नराणां
प्रत्यासत्तिर्यदि न भवतस्तस्य तच्छक्तिहेतुः ॥ ९ ॥

हृद्यः प्राप्तो मरुदपि भवन्मूर्तिशैलोपवाही
सद्यः पुंसां निरवधि रुजाधूलिबन्धं धुनोति ।
ध्यानाहूतो हृदयकमलं यस्य तु त्वं प्रविष्ट-
स्तस्याशक्यः क इह भुवने देव लोकोपकारः ॥ १० ॥

जानासि त्वं मम भवभवे यच्च यादृक्च दुःखं
जातं यस्य स्मरणमपि मे शस्त्रवन्निष्पिनष्टि ।
त्वं सर्वेशः सकृप इति च त्वामुपेतोऽस्मि भक्त्या
यत्कर्तव्यं तदिह विषये देव एव प्रमाणम् ॥ ११ ॥

प्रापद्दैवं तव नुतिपदैर्जीवकेनोपदिष्टैः
पापाचारी मरणसमये सारमेयोऽपि सौख्यम् ।
कः सन्देहो यदुपलभते वासवश्रीप्रभुत्वं
जल्पञ्जाप्यैर्मणिभिरमलैस्त्वन्नमस्कारचक्रम् ॥ १२ ॥

शुद्धे ज्ञाने शुचिनि चरिते सत्यपि त्वय्यनीचा
भक्तिर्नो चेदनवधिसुखावञ्चिका कुञ्चिकेयम्

तस्याप्यस्य त्वयि जिनरवे भक्तिरुन्मुक्तये चे-
ज्जेतुं शक्यो भवति न तया कोऽपरस्तापहेतुः ॥ १ ॥
ज्योतीरूपं दुरितनिवहध्वान्तविध्वंसहेतुं
त्वामेवाहुर्जिनवर चिरं तत्त्वविद्याभियुक्ताः ।
चेतोवासे भवसि च मम स्फारमुद्भासमान-
स्तस्मिन्नंह कथमिव तमो वस्तुतो वस्तुमीष्टे ॥ २ ॥
आनन्दाश्रुस्नपितवदनं गद्गदं चाभिजल्प-
न्यश्चायेत त्वयि दृढमनाः स्तोत्रमन्त्रैर्भवन्तम् ।
तस्याभ्यस्तादपि च सुचिरं देहवल्मीकमध्या-
न्निष्कास्यन्ते विविधविषमव्याधयः काद्रवेयाः ॥ ३ ॥
प्रागेवेह त्रिदिवभवनादेष्यता भव्यपुण्या-
त्पृथ्वीचक्रं कनकमयतां देव निन्ये त्वयेदम् ।
ध्यानद्वारं मम रुचिकरं स्वान्तगेहं प्रविष्ट-
स्तत्किं चित्रं जिन वपुरिदं यत्सुवर्णीकरोषि ॥ ४ ॥
लोकस्यैकस्त्वमसि भगवन्निर्निमित्तेन बन्धु-
स्त्वय्येवासौ सकलविषया शक्तिरप्रत्यनीका ।
भक्तिस्फीतां चिरमधिवसन्मामिकां चित्तशय्यां
मय्युत्पन्नं कथमिव ततः क्लेशयूथं सहेथाः ॥ ५ ॥
जन्माटव्यां कथमपि मया देव दीर्घं भ्रमित्वा
प्राप्तैवेयं तव नयकथा स्फारपीयूषवापी ।
तस्या मध्ये हिमकरहिमव्यूहशीते नितान्तं
निर्मग्नं मां न जहति कथं दुःखदावोपतापाः ॥ ६ ॥
पादन्यासादपि च पुनतो यात्रया ते त्रिलोकीं
हेमाभासो भवति सुरभिः श्रीनिवासश्च पद्मः ।

---

१ 'कूजयेन् ... चायं पूजाभिरामनयो' २ कुष्ठरोगाक्रान्तं मदीयं शरीरमिति

आहार्येभ्यः स्पृहयति परं यः स्वभावादहृद्यः
शस्त्रग्राही भवति सततं वैरिणा यश्च शक्यः ।
सर्वाङ्गेषु त्वमसि सुभगस्त्वं न शक्यः परेषां
तत्किं भूषावसनकुसुमैः किं च शस्त्रैरुदस्त्रैः ॥ १९ ॥

इन्द्रः सेवां तव सुकुरुतां किं तया श्लाघनं ते
तस्यैवेयं भवलयकरी श्लाघ्यतामातनोति ।
त्वं निस्तारी जननजलधेः सिद्धिकान्तापतिस्त्वं
त्वं लोकानां प्रभुरिति तव श्लाघ्यते स्तोत्रमित्थम् ॥ २० ॥

वृत्तिर्वाचामपरसदृशी न त्वमन्येन तुल्य-
स्तुत्युद्गाराः कथमिव ततस्त्वय्यमी नः क्रमन्ते ।
मैवं भूवंस्तदपि भगवन्भक्तिपीयूषपुष्टा-
स्ते भव्यानामभिमतफलाः पारिजाता भवन्ति ॥ २१ ॥

कोपावेशो न तव न तव क्वापि देव प्रसादो
व्याप्तं चेतस्तव हि परमोपेक्षयैवानपेक्षम् ।
आज्ञावश्यं तदपि भुवनं संनिधिर्वैरहारी
क्वैवंभूतं भुवनतिलक प्राभवं त्वत्परेषु ॥ २२ ॥

देव स्तोतुं त्रिदिवगणिकामण्डलीगीतकीर्तिं
तोतूर्ति त्वां सकलविषयज्ञानमूर्तिं जनो यः ।
तस्य क्षेमं न पदमटतो जातु जोहूर्ति पन्था-
स्तत्त्वग्रन्थस्मरणविषये नैष मोमूर्ति मर्त्यः ॥ २३ ॥

चित्ते कुर्वन्निरवधिसुखज्ञानदृग्वीर्यरूपं
देव त्वां यः समयनियमादादरेण स्तवीति ।
श्रेयोमार्गं स खलु सुकृती तावता पूरयित्वा
कल्याणानां भवति विषयः पञ्चधा पञ्चितानाम् ॥ २४ ॥

१ [illegible] २ [illegible] ३ [illegible] ४ [illegible] ५ [illegible] ६ [illegible]

शक्योद्धारं भवति हि कथं मुक्तिकामस्य पुंसो
　मुक्तिद्वारं परिदृढमहामोहमुद्राकवाटम् ॥ १३ ॥
प्रच्छन्नः खल्वयमघमयैरन्धकारैः समन्ता-
　त्पन्था मुक्तेः स्थपुटितपदः क्लेशगर्तैरगाधैः ।
तत्कस्तेन व्रजति सुखतो देव तत्त्वावभासी
　यद्यग्रेऽग्रे न भवति भवद्भारतीरत्नदीपः ॥ १४ ॥
आत्मज्योतिर्निधिरनवधिर्द्रष्टुरानन्दहेतुः
　कर्मक्षोणीपटलपिहितो योऽनवाप्यः परेषाम् ।
हस्ते कुर्वन्त्यनतिचिरतस्तं भवद्भक्तिभाजः
　स्तोत्रैर्बन्धप्रकृतिपरुषोद्दामधात्रीखनित्रैः ॥ १५ ॥
प्रत्युत्पन्ना नयहिमगिरेरायता चामृताब्धे-
　र्या देव त्वत्पदकमलयोः संगता भक्तिगङ्गा ।
चेतस्तस्यां मम रुचिवशादाप्लुतं क्षालितांहः-
　कल्माषं यद्भवति किमियं देव संदेहभूमिः ॥ १६ ॥
प्रादुर्भूतस्थिरपदसुख त्वामनुध्यायतो मे
　त्वय्येवाहं स इति मतिरुत्पद्यते निर्विकल्पा ।
मिथ्यैवेयं तदपि तनुते तृप्तिमभ्रेषरूपां
　दोषात्मानोऽप्यभिमतफलास्त्वत्प्रसादाद्भवन्ति ॥ १७ ॥
मिथ्यावादं मलमपनुदन्सप्तभङ्गीतरङ्गै-
　र्वागम्भोधिर्भुवनमखिलं देव पर्येति यस्ते ।
तस्यावृत्तिं सपदि विबुधाश्चेतसैवाचलेन
　व्यातन्वन्तः सुचिरममृतासेवया तृप्नुवन्ति ॥ १८ ॥

---

१ तत्त्वे सप्ततत्त्वेष्ववभासते यः. २ प्रकृतिस्थित्यनुभागप्रदेशा बन्धप्रकृतय इति टीका. ३ स्याद्वादनयहिमाचलात्. ४ स्यादस्ति, स्यान्नास्ति, स्यादस्ति नास्ति, स्यादवक्तव्यम्, स्यादस्त्यवक्तव्यम्, स्यान्नास्त्यवक्तव्यम्, स्यादस्ति च नास्ति चावक्तव्यं च इति सप्त भङ्गाः स्याद्वादनये प्रसिद्धाः. ५ चेतोरूपपर्वतेनावृत्तिं मथनम्.

दाता न हर्ता दिवसं विवस्वानद्यश्व इत्यच्युत दर्शिताशः ।
सव्याज्यमेवं गमयत्यशक्तः क्षणेन दत्सेऽभिमतं नताय ॥ ६ ॥
उपैति भक्त्या सुमुखः सुखानि त्वयि स्वभावाद्विमुखश्च दुःखम् ।
सदावदातद्युतिरेकरूपस्तयोस्त्वमादर्श इवावभासि ॥ ७ ॥
अगाधताब्धेः स यतः पयोधिर्मेरोश्च तुङ्गा प्रकृतिः स यत्र ।
द्यावापृथिव्योः पृथुता तथैव व्याप त्वदीया भुवनान्तराणि ॥ ८ ॥
तवानवस्था परमार्थतत्त्वं त्वया न गीतः पुनरागमश्च ।
दृष्टं विहाय त्वमदृष्टमैषीर्विरुद्धवृत्तोऽपि समञ्जसस्त्वम् ॥ ९ ॥
स्मरः सुदग्धो भवतैव तस्मिन्नुद्धूलितात्मा यदि नाम शंभुः ।
अशेत वृन्दोपहतोऽपि विष्णुः किं गृह्यते येन भवानजागः ॥ १० ॥
स नीरजाः स्यादपरोऽघवान्वा तद्दोषकीर्त्यैव न ते गुणित्वम् ।
स्वतोऽम्बुराशेर्महिमा न देव स्तोकापवादेन जलाशयस्य ॥ ११ ॥
कर्मस्थितिं जन्तुरनेकभूमिं नयत्यमुं सा च परस्परस्य ।
त्वं नेतृभावं हि तयोर्भवाब्धौ जिनेन्द्र नौनाविकयोरिवाख्यः ॥ १२ ॥
सुखाय दुःखानि गुणाय दोषान्धर्माय पापानि समाचरन्ति ।
तैलाय बालाः सिकतासमूहं निपीडयन्ति स्फुटमत्वदीयाः ॥ १३ ॥
विषापहारं मणिमौषधानि मन्त्रं समुद्दिश्य रसायनं च ।
भ्राम्यन्त्यहो न त्वमिति स्मरन्ति पर्यायनामानि तवैव तानि ॥ १४ ॥
चित्ते न किंचित्कृतवानसि त्वं देव कृतश्चेतसि येन सर्वम् ।
हस्ते कृतं तेन जगद्विचित्रं सुखेन जीवत्यपि चित्तबाह्यः ॥ १५ ॥

---

१ सूर्यो न ददाति नापहरति केवलमद्यश्व इत्याशा दर्शयन्नशक्तः सन्सव्याज दिवसं गमयति, केवलं कालक्षेपं करोतीत्यर्थः अन्यत्राशा दिशः २ यत्र स मेरुर्वर्तते तत्रैव तुङ्गा प्रकृतिर्नान्यत्र ३ तव मतेऽनवस्था परमार्थेन व वर्तते ४ पुनरावृत्ति ५ वाञ्छितवानसि ६ पापरहितः स ब्रह्मादिर्भवतु ७ सरोवरादेः स्तोकापवादेन स्वल्पत्वेनापवादेन निन्दया समुद्रस्य महत्त्वं न भवति न तु स्वभावेनैव महान् ८ जीवकर्मणोरन्योन्यस्य नेतृभावं भवाब्धौ [illegible] [illegible] धृतवानसि [illegible] समुद्रे नौ नाविकं नयति नाविकश्च नावं तद्वत् ९ वर्म पर [illegible]

भक्तिप्रह्वमहेन्द्रपूजितपद त्वत्कीर्तने न क्षमाः
सूक्ष्मज्ञानदृशोऽपि संयमभृतः के हन्त मन्दा वयम्।
अस्माभिस्तवनच्छलेन तु परस्त्वय्यादरस्तन्यते
स्वात्माधीनसुखैषिणां स खलु नः कल्याणकल्पद्रुमः॥ २५॥

वादिराजमनु शाब्दिकलोको वादिराजमनु तार्किकसिंहः।
वादिराजमनु काव्यकृतस्ते वादिराजमनु भव्यसहायः॥ २६॥

इति श्रीवादिराजकृतमेकीभावस्तोत्रम्॥

श्रीधनंजयप्रणीतं

विषापहारस्तोत्रम्।

स्वात्मस्थितः सर्वगतः समस्तव्यापारवेदी विनिवृत्तसङ्गः।
प्रवृद्धकालोऽप्यजरो वरेण्यः पायादपायात्पुरुषः पुराणः॥ १॥

परैरचिन्त्यं युगभारमेकः स्तोतुं वहन्योगिभिरप्यशक्यः।
स्तुत्योऽद्य मेऽसौ वृषभो न भानोः किमप्रवेशे विशति प्रदीपः॥ २॥

तत्याज शक्रः शकनाभिमानं नाहं त्यजामि स्तवनानुबन्धम्।
स्वल्पेन बोधेन ततोऽधिकार्थं वातायनेनेव निरूपयामि॥ ३॥

त्वं विश्वदृश्वा सकलैरदृश्यो विद्वानशेषं निखिलैरवेद्यः।
वक्तुं कियान्कीदृश इत्यशक्यः स्तुतिस्ततोऽशक्तिकथा तवास्तु॥ ४॥

व्यापीडितं बालमिवात्मदोषैरुल्लाघतां लोकमवापिपस्त्वम्।
हिताहितान्वेषणमान्द्यभाजः सर्वस्य जन्तोरसि बालवैद्यः॥ ५॥

१ सर्वेऽपि शाब्दिकास्तार्किकश्रेष्ठा कवयः सज्जनाश्च वादिराजान्न्यूना इत्यात्मप्र‑ [illegible] कवि कृतवानिति तात्पर्यम्. २ द्विसंधानकाव्यकर्ता कश्चिदन्योऽयमेव धनंजय इति न निश्चयः स्तोत्रस्यास्य द्वित्राणि मूलपुस्तकानि कर्तृनामरहिता टीका चासादितास्माभिः ३ एकः एवान्यपुरुषैर्मनसाप्यस्मरणीयं प्राणिप्राणधारणोपायप्रदर्शनस्वरूपं युगभारं वहन्धारयन्निति टीका. ४. त्वां स्तोतुमहं शक्त इत्यभिमानम्. ५ स्वल्पाद्बोधात्. ६ स्वल्पेनापि गवाक्षेण बृहदपि पर्वतादि यथा विलोक्यते तद्वदहं स्वल्पेनापि [illegible]धिकार्थं निरूपयामीति तात्पर्यम्. ७ प्रापितवानसि

[illegible] ।
[illegible] ॥ २८ ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥ २९ ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥ ३० ॥
गुणा गभीरा [illegible] ।
दृष्टोऽयमन्तः स्तवने न तेषां गुणो गुणानां किमतः परोऽस्ति ॥ ३१ ॥
स्तुत्या परं नाभिमतं हि भक्त्या स्मृत्या प्रणत्या च ततो भजामि ।
स्मरामि देव प्रणमामि नित्यं केनाप्युपायेन फलं हि साध्यम् ॥ ३२ ॥
ततस्त्रिलोकीनगराधिदेवं नित्यं परं ज्योतिरनन्तशक्तिम् ।
अपुण्यपापं परपुण्यहेतुं नमाम्यहं वन्द्यमवन्दितारम् ॥ ३३ ॥
अशब्दमस्पर्शमरूपगन्धं त्वां नीरसं तद्विषयावबोधम् ।
सर्वस्य मातारममेयमन्यैर्जिनेन्द्रमस्मार्यमनुस्मरामि ॥ ३४ ॥
अगाधमन्यैर्मनसाप्यलङ्घ्यं निष्किंचनं प्रार्थितमर्थवद्भिः ।
विश्वस्य पारं तमदृष्टपारं पतिं जनानां शरणं व्रजामि ॥ ३५ ॥
त्रैलोक्यदीक्षागुरवे नमस्ते यो वर्धमानोऽपि निजोन्नतोऽभूत् ।
प्राग्गण्डशैलः पुनरद्रिकल्पः पश्चान्न मेरुः कुलपर्वतोऽभूत् ॥ ३६ ॥
स्वयंप्रकाशस्य दिवा निशा वा न बाध्यता यस्य न बाधकत्वम् ।
न लाघवं गौरवमेकरूपं वन्दे विभुं कालकलामतीतम् ॥ ३७ ॥
इति स्तुतिं देव विधाय दैन्याद्वरं न याचे त्वमुपेक्षकोऽसि ।
छायातरुं संश्रयतः स्वतः स्यात्कश्छायया याचितयात्मलाभः ॥ ३८ ॥

---

१ [illegible] २ प्राण [illegible] ३ [illegible] ४ स्वप्रमेनो[illegible] न तु [illegible] वर्धमान [illegible] महावीरस्यात्मनो नामान्तरम् यथा [illegible] गण्ड [illegible] तदनन्तर एव [illegible] कालमेव कुलपर्वतस्य मेरो [illegible] क्रमेण वर्धमान इत्यर्थम्

त्रिकालतत्त्वं त्वमवैस्त्रिलोकीस्वामीति संख्यानियतेरमीषाम् ।
बोधाधिपत्यं प्रति नाभविष्यंस्तेऽन्येऽपि चेद्व्याप्स्यदमूनपीदम् ॥ १६ ॥

नाकस्य पत्युः परिकर्म रम्यं नागम्यरूपस्य तवोपकारि ।
तस्यैव हेतुः स्वसुखस्य भानोरुद्बिभ्रतच्छत्रमिवादरेण ॥ १७ ॥

क्वोपेक्षकस्त्वं क्व सुखोपदेशः स चेत्किमिच्छाप्रतिकूलवादः ।
क्वासौ क्व वा सर्वजगत्प्रियत्वं तन्नो यथातथ्यमवेविचं ते ॥ १८ ॥

तुङ्गात्फलं यत्तदकिंचनाच्च प्राप्यं समृद्धान्न धनेश्वरादेः ।
निरम्भसोऽप्युच्चतमादिवाद्रेर्नैकापि निर्याति धुनी पयोधेः ॥ १९ ॥

त्रैलोक्यसेवानियमाय दण्डं दध्रे यदिन्द्रो विनयेन तस्य ।
तत्प्रातिहार्यं भवतः कुतस्त्यं तत्कर्मयोगाद्यदि वा तवास्तु ॥ २० ॥

श्रिया परं पश्यति साधु निःस्वः श्रीमान्न कश्चित्कृपणं त्वदन्यः ।
यथा प्रकाशस्थितमन्धकारस्थायीक्षतेऽसौ न तथा तमःस्थम् ॥ २१ ॥

स्ववृद्धिनिःश्वासनिमेषभाजि प्रत्यक्षमात्मानुभवेऽपि मूढः ।
किं चाखिलज्ञेयविवर्तिबोधस्वरूपमध्यक्षमवैति लोकः ॥ २२ ॥

तस्यात्मजस्तस्य पितेति देव त्वा येऽवगायन्ति[1] कुलं प्रकाश्य ।
तेऽद्यापि नन्वाश्मनमित्यवश्यं[2] पाणौ कृतं हेम पुनस्त्यजन्ति ॥ २३ ॥

दत्तस्त्रिलोक्यां पटहोऽभिभूताः सुरासुरास्तस्य महान्स लाभः ।
मोहस्य मोहस्त्वयि को विरोद्धुर्मूलस्य नाशो बलवद्विरोधः ॥ २४ ॥

मार्गस्त्वयैको ददृशे विमुक्तेश्चतुर्गतीनां[3] गहनं परेण ।
सर्वं मया दृष्टमिति स्मयेन त्वं मा कदाचिद्भुजमालुलोक ॥ २५ ॥

स्वर्भानुरर्कस्य हविर्भुजोऽम्भः कल्पान्तवातोऽम्बुनिधेर्विघातः ।
संसारभोगस्य वियोगभावो विपक्षपूर्वाभ्युदयास्त्वदन्ये ॥ २६ ॥

अज्ञानतस्त्वां नमतः फलं यत्तज्ज्ञानतोऽन्यं न तु देवतेति ।
हरिन्मणिं काचधिया[4] दधानस्तं[5] तस्य बुद्ध्या वहतो न रिक्तः ॥ २७ ॥

---

१ अवजानन्ति २ पाषाणोद्भवम् ३ नरदेवतिर्यगादीनाम् ४. काचम्. ५ हरिन्मणे.

अथास्ति दित्सा यदि वोपरोधस्त्वय्येव सक्तां दिश भक्तिबुद्धिम् ।
करिष्यते देव तथा कृपां मे को वात्मपोष्ये सुमुखो न सूरिः ॥ ३९ ॥
वितरति विहिता यथाकथंचिज्जिन विनताय मनीषितानि भक्तिः ।
त्वयि नुतिविषया पुनर्विशेषाद्दिशति सुखानि यशो धनं जयं च ॥ ४० ॥

इति श्रीधनंजयकृतं विषापहारस्तोत्रम् ॥

श्रीभूपालकविप्रणीता

जिनचतुर्विंशतिका ।

श्रीलीलायतनं महीकुलगृहं कीर्तिप्रमोदास्पदं
वाग्देवीरतिकेतनं जयरमाक्रीडानिधानं महत् ।
स स्यात्सर्वमहोत्सवैकभवनं यः प्रार्थितार्थप्रदं
प्रातः पश्यति कल्पपादपदलच्छायं जिनाङ्घ्रिद्वयम् ॥ १ ॥
शान्तं वपुः श्रवणहारि वचश्चरित्रं
सर्वोपकारि तव देव ततः श्रुतज्ञाः[2] ।
संसारमारवमहास्थलरुन्द्र[3]सान्द्र-
च्छायामहीरुह भवन्तमुपाश्रयन्ते ॥ २ ॥
स्वामिन्नद्य विनिर्गतोऽस्मि जननीगर्भान्धकूपोदरा-
दद्योद्घाटितदृष्टिरस्मि फलवज्जन्मास्मि चाद्य स्फुटम् ।
त्वामद्राक्षमहं यदक्षयपदानन्दाय लोकत्रयी-
नेत्रेन्दीवरकाननेन्दुममृतस्यन्दिप्रभाचन्द्रिकम् ॥ ३ ॥
निःशेषत्रिदशेन्द्रशेखरशिखारत्नप्रदीपावली
सान्द्रीभूतमृगेन्द्रविष्टर[4]तटीमाणिक्यदीपावलिः ।
क्वेयं श्रीः क्व च निःस्पृहत्वमिदमित्यूहातिगस्त्वादृशः
सर्वज्ञानदृशश्चरित्रमहिमा लोकेश लोकोत्तरः ॥ ४ ॥

---

१ द्वित्राणि मूलपुस्तकान्येका च टीकास्य स्तोत्रस्यास्माभिः समासादिता तत्र च तत्कर्तुर्नाम नास्ति. २ पण्डिता. ३ रुन्दा विस्तीर्णा. ४ सिंहासनस्य.

जयति सुरनरेन्द्रश्रीसुधानिर्झरिण्याः
कुलधरणिधरोऽयं जैनचैत्याभिरामः ।
प्रविपुलफलधर्मानोकहाग्रप्रवाल-
प्रसरशिखरशुम्भत्केतनः श्रीनिकेतः ॥ १७ ॥

विनमदमरकान्ताकुन्तलाक्रान्तकान्ति-
स्फुरितनखमयूखद्योतिताशान्तराल ।
दिविजमनुजराजव्रातपूज्यक्रमाब्जो
जयति विजितकर्मारातिजालो जिनेन्द्रः ॥ १८ ॥

सुप्तोत्थितेन सुमुखेन सुमङ्गलाय
द्रष्टव्यमस्ति यदि मङ्गलमेव वस्तु ।
अन्येन किं तदिह नाथ तवैव वक्त्रं
त्रैलोक्यमङ्गलनिकेतनमीक्षणीयम् ॥ १९ ॥

त्वं धर्मोदयतापसाश्रमशुकस्त्वं काव्यबन्धक्रम-
क्रीडानन्दनकोकिलस्त्वमुचितः श्रीमल्लिकाषट्पदः ।
त्वं पुन्नागकथारविन्दसरसीहंसस्त्वमुत्तंसकैः
कैर्भूपाल न धार्यसे गुणमणिस्रङ्मालिभिर्मौलिभिः ॥ २० ॥

शिवसुखमजरश्रीसंगमं चाभिलष्य
स्वमभि नियमयन्ति क्लेशपाशेन केचित् ।
वयमिह तु वचस्ते भूपतेर्भावयन्त-
स्तदुभयमपि शश्वल्लीलया निर्विशामः ॥ २१ ॥

देवेन्द्रास्तव मज्जनानि विदधुर्देवाङ्गना मङ्गला-
न्यापेठुः शरदिन्दुनिर्मलयशो गन्धर्वदेवा जगुः ।
शेषाश्चापि यथानियोगमखिलाः सेवां सुराश्चक्रिरे
तत्किं देव वयं विदध्म इति नश्चित्तं तु दोलायते ॥ २२ ॥

देव त्वज्जननाभिषेकसमये रोमाञ्चसत्कञ्चुकै-
र्देवेन्द्रैर्यदनर्ति नर्तनविधौ लब्धप्रभावैः स्फुटम् ।

१. हे जगत्पालक.

किन्नान्यत्सुरसुन्दरीकुचतटप्रान्तावनद्धोत्तम-
मेङ्खल्लकिनादझंकृतमहो तत्केन संवर्ण्यते ॥ २३ ॥
देव त्वत्प्रतिबिम्बमम्बुजदलस्मेरेक्षणं पश्यतां
यत्रास्माकमहो महोत्सवरसो दृष्टेरियान्वर्तते ।
साक्षात्तत्र भवन्तमीक्षितवता कल्याणकाले तदा
देवानामनिमेषलोचनतया वृत्तः स किं वर्ण्यते ॥ २४ ॥
दृष्टं धाम रसायनस्य महतां दृष्टं निधीनां पदं
दृष्टं सिद्धरसस्य सद्म सदनं दृष्टं च चिन्तामणेः ।
किं दृष्टैरथवानुषङ्गिकफलैरेभिर्मयाद्य ध्रुवं
दृष्टं मुक्तिविवाहमङ्गलगृहं दृष्टे जिनश्रीगृहे ॥ २५ ॥
दृष्टस्त्वं जिनराजचन्द्र विकसद्भूपेन्द्रनेत्रोत्पले
स्नातं त्वन्नुतिचन्द्रिकाम्भसि भवद्विद्वच्चकोरोत्सवे ।
नीतश्चाद्य निदाघजः क्लमभरः शान्तिं मया गम्यते
देव त्वद्गतचेतसैव भवतो भूयात्पुनर्दर्शनम् ॥ २६ ॥

इति श्रीभूपालकविप्रणीता जिनचतुर्विंशतिका ॥

समाप्तेयं जिनपञ्चस्तवी ।

श्रीदेवनन्दिप्रणीतं

सिद्धिप्रियस्तोत्रम्[2] ।

सिद्धिप्रियैः प्रतिदिनं प्रतिभासमानै-[3]
र्जन्मप्रबन्धमथनैः प्रतिभासमानैः[4] ।
श्रीनाभिराजतनुभूपदवीक्षणेन[5]
प्रापे जनैर्वितनुभूपदवी[6] क्षणेन ॥ १ ॥
येन स्मरालिनिकरैरपराजितेन
सिद्धिर्वधूर्ध्रुवमबोधि पराजितेन[7] ।

---

१ जन्माभिषेके २ स्तोत्रस्यास्य त्रिचतुराणि मूलपुस्तकान्येवोपलब्धानि, टीका तु न प्राप्ता एकस्मिन्मूलपुस्तके टिप्पणं वर्तते तदेवात्रोद्धृतम् ३ देदीप्यमानैः ४ प्रतिभयानुपमैः ५ नाभिराजतनुभूर्वृषभनाथस्वामी तच्चरणविलोकनेन ६ वितनवो मुक्तास्तेषां भूमोऽक्षभूमिस्तस्याः पदवी मार्गो रत्नत्रयात्मकः ७ परा उत्कृष्टा, अजितेन एतन्नाम्ना जिनेन.

चन्द्रप्रभ प्रभजति स रमा[1] विना शं[2]
दोर्दण्डमण्डितरतिस्मरमाविनाशम्[3] ॥ ८ ॥
श्रीपुष्पदन्त जिनजन्मनि काममाशा
यामि प्रिये वितनुतां च निकाममाशाः
इत्थं रतिं निगदतातनुना सुराणां
स्थानं व्यधायि हृदये तनुना[4] सुराणाम्[5] ॥ ९ ॥
श्रीशीतलाधिप तवाधिसभं जनानां
भव्यात्मनां प्रसृतसंसृतिभञ्जनानाम् ।
प्रीतिं करोति विततां सुरसारमुक्ति-
र्मुक्तात्मनां जिन यथा सुरसार[6] मुक्तिः ॥ १० ॥
पादद्वये मुदितमानसमानतानां
श्रेयन्मुने[7] विगतमान समानतानाम्[8] ।
शोभां करोति तव कांचन भा सुराणां
देवाधिदेव मणिकाञ्चनभासुराणाम् ॥ ११ ॥
घोरान्धकारनरकक्षतवारणानि
श्रीवासुपूज्यजिन दक्ष तवारणानि[9] ।
मुक्त्यै भवन्ति भवसागरतारणानि
वाक्यानि चित्तभवसागरतारणानि[10] ॥ १२ ॥
भव्यप्रजाकुमुदिनीविधुरञ्जनानां[11]
हन्ता विभासि दलयन्विधुरं जनानाम् ।
इत्थं स्वरूपमखिलं तव ये विदन्ति
राज्यं भजन्ति विमलेश्वर तेऽविदन्ति[12] ॥ १३ ॥

---

१ द्वितीयाबहुवचनम्. २ सुखम्. ३ दोर्दण्डमण्डितरते स्मरस्य माया लक्ष्म्याश्च विनाशो यस्मिन्सुखे मोक्षसुखमिति भावः. ४ सूक्ष्मेण. ५ सुशब्दा रतिम्. ६ सु-[illegible]–अर–उक्ति. ७ हे मुनिश्रेष्ठ. ८ मानत्वेन सद्वर्तमानानाम्. ९ अरणानि युद्धनिषेधकानि. १० चित्तभवमाया कामलक्ष्म्या गरना विपत्ते ना रणन्ति कथयन्ति तानि. ११ [illegible]मयाणाम्. १२ विगता दन्तिनो यस्मात्तद्विदन्ति, न विदन्ति अविदन्ति इ-न्द्रियजन्यं राज्यमित्यर्थः.

चन्द्रप्रभ प्रभजति स रमा[1] निना शं[2]
दोर्दण्ड[3]मण्डितरतिस्मरमानिनाशम् ॥ ८ ॥
श्रीपुष्पदन्त जिनजन्मनि काममासा
मासि प्रिये वितनुतां न निकाममासाः
इत्थं गतिं निगदतातनुना सुगणां
स्नानं व्यधायि हृदये तनुना[4] सुराणाम्[5] ॥ ९ ॥
श्रीशीतलाधिप तवाधिरभं जनानां
भव्यात्मनां प्रसृतसंसृतिभञ्जनानाम् ।
प्रीतिं करोति विततां सुरसार[6]मुक्ति-
मुक्तात्मनां जिन यथा सुरसार[7] मुक्तिः ॥ १० ॥
पादद्वये मुदितमानसमानतानां
श्रेयन्मुने विगतमान समानतानाम्[8] ।
शोभां करोति तव कांचन भा सुराणां
देवाधिदेव मणिकाञ्चनभासुराणाम् ॥ ११ ॥
घोरान्धकारनरकक्षतवारणानि
श्रीवासुपूज्यजिन दक्ष तवारणानि[9] ।
मुक्त्यै भवन्ति भवसागरतारणानि
वाक्यानि चित्तं[10]भवसागरतारणानि ॥ १२ ॥
भव्यप्रजाकुमुदिनीविधुरञ्जनानां[11]
हन्ता विभासि दलयन्विधुरं जनानाम् ।
इत्थं स्वरूपमखिलं तव ये विदन्ति
राज्यं भजन्ति विमलेश्वर तेऽविदन्ति[12] ॥ १३ ॥

१ द्वितीयाबहुवचनम् २ सुखम् ३ दोर्दण्डमण्डितरते स्मरस्य माया लक्ष्म्याश्च विनाशो यस्मिन्सुखे मोक्षसुखमिति भाव ४ सूक्ष्मेण ५ सुशब्दा रतिम् ६. सु-रसा-अर-उक्ति. ७ हे सुरश्रेष्ठ ८ मानत्वेन सहवर्तमानानाम् ९ अरणानि युद्धनिषेधकानि १०. चित्तभवमाया कामलक्ष्म्या गरता विपत्व ता रणन्ति कथयन्ति तानि. ११ कल्मषाणाम. १२. विगता दन्तिनो यस्मात्तद्विदन्ति, न विदन्ति अविदन्ति. हस्तियुक्त राज्यमित्यर्थ

चन्द्रप्रभ प्रभजति स्म रमा[1] विना शं[2]
  दोर्दण्ड[3]मण्डितरतिस्मरमाविनाशम् ॥ ८ ॥
श्रीपुष्पदन्त जिनजन्मनि काममाशा
  यामि प्रिये वितनुतां च निकाममाशाः
इत्थं रतिं निगदतातनुना सुराणां
  स्थानं व्यधायि हृदये तनुना[4] सुराणाम्[5] ॥ ९ ॥
श्रीशीतलाधिप तवाधिसभं जनानां
  भव्यात्मनां प्रसृतसंसृतिभञ्जनानाम्।
प्रीतिं करोति वितता सुरसारमुक्ति-[6]
  मुक्तात्मनां जिन यथा सुरसार[7] मुक्तिः ॥ १० ॥
पादद्वये मुदितमानसमानतानां
  श्रेयन्मुने विगतमान समानतानाम्[8]।
शोभां करोति तव कांचन भा सुराणां
  देवाधिदेव मणिकाञ्चनभासुराणाम् ॥ ११ ॥
घोरान्धकारनरकक्षतवारणानि
  श्रीवासुपूज्यजिन दक्ष तवारणानि[9]।
मुक्त्यै भवन्ति भवसागरतारणानि
  वाक्यानि चित्त[10]भवसागरतारणानि ॥ १२ ॥
भव्यप्रजाकुमुदिनीविधुरञ्जनानां[11]
  हन्ता विभासि दलयन्विधुरं जनानाम्।
इत्थं स्वरूपमखिलं तव ये विदन्ति
  राज्यं भजन्ति विमलेश्वर तेऽविदन्ति[12] ॥ १३ ॥

१ द्वितीयाबहुवचनम्. २. सुखम् ३ दोर्दण्डमण्डितरतेः स्मरस्य माया लक्ष्म्याश्च
. ।। यस्मिन्सुखे. मोक्षसुखमिति भाव. ४ सूक्ष्मेण ५ सुशब्दां रतिम्. ६. सु-
सा—अरं—उक्तिः. ७ हे सुरश्रेष्ठ. ८ मानत्वेन सहवर्तमानानाम्. ९ अरणानि युद्धनि-
वर्तकानि. १०. चित्तभवमायाः कामलक्ष्म्या गरता विषत्व ता रणन्ति कथयन्ति तानि.
११. कल्मषाणाम्. १२. विगता दन्तिनो यस्मात्तद्विदन्ति, न विदन्ति अविदन्ति. इ-
स्तियुक्त राज्यमित्यर्थः.

सौभाग्यं विदधाति पल्लवयति प्रीतिं प्रसूते यशः

स्वर्गं यच्छति निर्वृतिं च रचयत्यर्चार्हतां निर्मिता ॥ ९ ॥

स्वर्गस्तस्य गृहाङ्गणं सहचरी साम्राज्यलक्ष्मीः शुभा

सौभाग्यादिगुणावलिर्विलसति स्वैरं वपुर्वेश्मनि ।

संसारः सुतरः शिवं करतलक्रोडे लुठत्यञ्जसा

यः श्रद्धाभरभाजनं जिनपतेः पूजां विधत्ते जनः ॥ १० ॥

कदाचिन्नातङ्कः कुपित इव पश्यत्यभिमुखं

विदूरे दारिद्र्यं चकितमिव नश्यत्यनुदिनम् ।

विरक्ता कान्तेव त्यजति कुगतिः सङ्गमुदयो

न मुञ्चत्यभ्यर्णं सुहृदिव जिनार्चां रचयतः ॥ ११ ॥

यः पुष्पैर्जिनमर्चति स्मितसुरस्त्रीलोचनैः सोऽर्च्यते

यस्तं वन्दत एकशस्त्रिजगता सोऽहर्निशं वन्द्यते ।

यस्तं स्तौति परत्र वृत्रदमनस्तोमेन स स्तूयते

यस्तं ध्यायति क्लृप्तकर्मनिधनः स ध्यायते योगिभिः ॥ १२ ॥

अथ गुरुप्रक्रमः ।

अवद्यमुक्ते पथि यः प्रवर्तते प्रवर्तयत्यन्यजनं च निस्पृहः ।

स सेवितव्यः स्वहितैषिणा गुरुः स्वयं तरंस्तारयितुं क्षमः परम् ॥१३॥

विदलयति कुबोधं बोधयत्यागमार्थं

सुगतिकुगतिमार्गौ पुण्यपापे व्यनक्ति ।

अवगमयति कृत्याकृत्यभेदं गुरुर्यो

भवजलनिधिपोतस्तं विना नास्ति कश्चित् ॥ १४ ॥

पिता माता भ्राता प्रियसहचरी सूनुनिवहः

सुहृत्स्वामी माद्यत्करिभटरथाश्वः परिकरः ।

निमज्जन्तं जन्तुं नरककुहरे रक्षितुमलं

गुरोर्धर्माधर्मप्रकटनपरात्कोऽपि न परः ॥ १५ ॥

[illegible] मूर्छेन [illegible] स एव सेव्य [illegible]

कुर्वन्तु भव्यनिवहस्य भोगतानां
मल्लिः श्रियं कृतसुरं जनभोगतानाम् ॥ १९ ॥
संस्तूयसे सुव्रतना मुनिना यकेन
नीतो जिनासु भवता मुनिनायकेन ।
नाशेन नाथ मुनिसुव्रत मुक्तमानां
मुक्तिं नयस्व मुनिसुव्रत न उक्तमानाम् ॥ २० ॥
नित्येन मेरुगिरिशीर्षकृताप्लुतानि
सर्वोपकारकृतभीरुदया कृतानि ।
इत्थं स्तुतो नमिमुनिर्मम तापमानां
लक्ष्मीं करोतु मम निर्ममतापमानाम् ॥ २१ ॥
येनोद्धशृङ्गगिरनारगिराविनापि
नेमिः स्तुतोऽपि पशुनापि गिरा विनापि ।
कंदर्पदर्पदलनः क्षतमोहतान-
स्तस्य श्रियो दिशतु दक्षतमोऽहता नः ॥ २२ ॥
गन्धर्वयक्षनरकिंनर दृश्यमान
प्रीतिं करिष्यति न किं नरदृश्यमानः ।
भानुप्रभाप्रविकसत्कमलोपमायां
पार्श्वः प्रसूतजनताकमलोऽपमायाम् ॥ २३ ॥
श्रीवर्धमानवचसा परमाकरेण
रत्नत्रयोत्तमनिधेः परमाकरेण ।
कुर्वन्ति यानि मुनयोऽजनता हि तानि
वृत्तानि सन्तु सततं जनताहितानि ॥ २४ ॥

१. देवानां जनभोगस्य तानो विस्तारो यस्याः ता श्रियं भव्यनिवहस्य कुर्वन्तु २ यकेन येन ३ कथितप्रमाणाम् ४ निःशेषेण मतामपश्यन्तीति निर्ममतापमानास्तेषाम् ५ उद्धशब्दः प्रशंसावचनः प्रशस्तशिखरे गिरिनारिपर्वते ६ इना कामेनापि ७ मनुष्यमात्रदृष्टौ ८ प्रसूता प्रकटीकृता जनतार्थं कमला लक्ष्मीर्येन ९ श्रीमहावीरस्वामिवाक्येन १० परमेणाकरेण खनिरूपेण ११ परलक्ष्मीकरेण १२. जनतातो बहिर्भूता अलौकिका इत्यर्थः

सौभाग्यं विदधाति पल्लवयति प्रीतिं प्रसूते यशः
स्वर्गं यच्छति निर्वृतिं च रचयत्यर्चार्हतां निर्मिता ॥ ९ ॥

स्वर्गस्तस्य गृहाङ्गणं सहचरी साम्राज्यलक्ष्मीः शुभा
सौभाग्यादिगुणावलिर्विलसति स्वैरं वपुर्वेश्मनि ।
संसारः सुतरः शिवं करतलक्रोडे लुठत्यञ्जसा
यः श्रद्धाभरभाजनं जिनपतेः पूजां विधत्ते जनः ॥ १० ॥

कदाचिन्नातङ्कः कुपित इव पश्यत्यभिमुखं
विदूरे दारिद्र्यं चकितमिव नश्यत्यनुदिनम् ।
विरक्ता कान्तेव त्यजति कुगतिः सङ्गमुदयो
न मुञ्चत्यभ्यर्णं सुहृदिव जिनार्चां रचयतः ॥ ११ ॥

यः पुष्पैर्जिनमर्चति स्मितसुरस्त्रीलोचनैः सोऽर्च्यते
यस्तं वन्दत एकशस्त्रिजगता सोऽहर्निशं वन्द्यते ।
यस्तं स्तौति परत्र वृत्रदमनस्तोमेन स स्तूयते
यस्तं ध्यायति क्लृप्तकर्मनिधनः स ध्यायते योगिभिः ॥ १२ ॥

अथ गुरुप्रक्रमः ।

अवद्यमुक्ते पथि यः प्रवर्तते प्रवर्तयत्यन्यजनं च निस्पृहः ।
स सेवितव्यः स्वहितैषिणा गुरुः स्वयं तरंस्तारयितुं क्षमः परम् ॥१३॥

विदलयति कुबोधं बोधयत्यागमार्थं
सुगतिकुगतिमार्गौ पुण्यपापे व्यनक्ति ।
अवगमयति कृत्याकृत्यभेदं गुरुर्यो
भवजलनिधिपोतस्तं विना नास्ति कश्चित् ॥ १४ ॥

पिता माता भ्राता प्रियसहचरी सूनुनिवहः
सुहृत्स्वामी माद्यत्करिभटरथाश्वः परिकरः ।
निमज्जन्तं जन्तुं नरककुहरे रक्षितुमलं
गुरोर्धर्माधर्मप्रकटनपरात्कोऽपि न परः ॥ १५ ॥

१ तेन २ इन्द्रस्तुतेन ३ ...द्वरम् ' ग ४ निर्दोषे ५ स एव सेव्य ' क.

पाथोधिः पयसामिवेन्दुमहसां स्थानं गुणानामसा-
वित्यालोच्य विरच्यतां भगवतः संघस्य पूजाविधिः ॥ २१ ॥

यः संसारनिरासलालसमतिर्मुक्त्यर्थमुत्तिष्ठते
य तीर्थं कथयन्ति पावनतया येनास्ति नान्यः समः ।
यस्मै तीर्थपतिर्नमस्यति सतां यस्माच्छुभं जायते
स्फूर्तिर्यस्य परा वसन्ति च गुणा यस्मिन्स संघोऽर्च्यताम् ॥२२॥

लक्ष्मीस्तं स्वयमभ्युपैति रभसात्कीर्तिस्तमालिङ्गति
प्रीतिस्तं भजते मतिः प्रयतते तं लब्धुमुत्कण्ठया ।
स्वःश्रीस्तं परिरब्धुमिच्छति मुहुर्मुक्तिस्तमालोकते
यः संघं गुणसंघकेलिसदनं श्रेयोरुचिः सेवते ॥ २३ ॥

यद्भक्तेः फलमर्हदादिपदवीमुख्यं कृषेः सस्यव-
च्चक्रित्वत्रिदशेन्द्रतादि तृणवत्प्रासङ्गिकं गीयते ।
शक्तिं यन्महिमस्तुतौ न दधते वाचोऽपि वाचस्पतेः
संघः सोऽघहरः पुनातु चरणन्यासैः सतां मन्दिरम् ॥ २४ ॥

अथाहिंसाप्रक्रमः ।

क्रीडाभूः सुकृतस्य दुष्कृतरजःसंहारवात्या भवो-
दन्वन्नौर्व्यसनाग्निमेघपटली संकेतदूती श्रियाम् ।
[2]निःश्रेणिस्त्रिदिवौकसः प्रियसखी मुक्तेः कुगत्यर्गला
सत्त्वेषु क्रियतां कृपैव भवतु क्लेशैरशेषैः परैः ॥ २५ ॥

यदि ग्रावा तोये तरति तरणिर्यद्युदयते
प्रतीच्यां सप्तार्चिर्यदि भजति शैत्यं कथमपि ।
यदि क्ष्मापीठं स्यादुपरि सकलस्यापि जगतः
प्रसूते सत्त्वानां तदपि न वधः क्वापि सुकृतम् ॥ २६ ॥

न कमलवनमग्नेर्वासरे भास्वदस्ता-
दमृतमुरगवक्त्रात्साधुवादं विवादात् ।

---

१ मुरा' ख. २ नि[illegible] क

किं ध्यानेन भवत्वशेषविषयत्यागैस्तपोभिः कृतं
पूर्णं भावनयालमिन्द्रियजयै[1] पर्याप्तमाप्तागमैः।
किं त्वेकं भवनाशनं कुरु गुरुप्रीत्या गुरोः शासनं
सर्वे येन विना विनाथबलवत्स्वार्थाय नालं गुणाः॥ १६॥

अथ जिनमतप्रक्रम[3]।

न देवं नादेवं न शुभगुरुमेनं न कुगुरुं
न धर्मं नाधर्मं न गुणपरिणद्धं न विगुणम्।
न कृत्यं नाकृत्यं न हितमहितं नापि निपुणं
विलोकन्ते लोका जिनवचनचक्षुर्विरहिताः॥ १७॥

मानुष्यं विफलं वदन्ति हृदयं व्यर्थं वृथा श्रोत्रयो-
र्निर्माणं गुणदोषभेदनकलां तेषामसंभाविनीम्।
दुर्वारं नरकान्धकूपपतनं मुक्तिं बुधा दुर्लभां
सार्वज्ञः समयो दयारसमयो येषां न कर्णातिथिः॥ १८॥

पीयूषं विषवज्जलं ज्वलनवत्तेजस्तमःस्तोमव-
न्मित्रं शात्रववत्स्रजं भुजगवच्चिन्तामणिं लोष्टवत्।
ज्योत्स्नां ग्रीष्मजघर्मवत्स मनुते कारुण्यपण्यापणं
जैनेन्द्रं मतमन्यदर्शनसमं यो दुर्मतिर्मन्यते॥ १९॥

धर्मं जागरयत्यघं विघटयत्युत्थापयत्युत्पथं
भिन्ते मत्सरमुच्छिनत्ति कुनयं मथ्नाति मिथ्यामतिम्।
वैराग्यं वितनोति पुष्यति कृपां मुष्णाति तृष्णां च य-
त्तज्जैनं मतमर्चति प्रथयति ध्यायत्यधीते कृती॥ २०॥

अथ [4]संघप्रक्रम।

रत्नानामिव रोहं[5]णक्षितिधरः खं तारकाणामिव
स्वर्गः कल्पमहीरुहामिव सरः पङ्केरुहाणामिव।

---

१. 'दमैः' क. २ स्वामिरहितसैन्यवत्. ३. 'जिनमतद्वारम्' ग. ४ 'संघद्वारम्' ५. ग 'रोहण.' क.

अदत्तं नादत्ते कृतसुकृतकामः किमपि यः
शुभश्रेणिस्तस्मिन्वसति कलहंसीव कमले ।
विपत्तस्माद्दूरं व्रजति रजनीवाम्बरमणे-
र्विनीतं विद्येव त्रिदिवशिवलक्ष्मीर्भजति तम् ॥ ३४ ॥

यन्निर्वर्तितकीर्तिधर्मनिधनं सर्वागसां साधनं
प्रोन्मीलद्वधबन्धनं विरचितक्लिष्टाशयोद्बोधनम् ।
दौर्गत्यैकनिबन्धनं कृतसुगत्याश्लेषसंरोधनं
प्रोत्सर्पत्प्रधनं जिघृक्षति न तद्धीमानदत्तं धनम् ॥ ३५ ॥

परजनमनःपीडाक्रीडावनं वधभावना-
भवनमवनिव्यापिव्यापल्लताघनमण्डलम् ।
कुगतिगमने मार्गः स्वर्गापवर्गपुरार्गलं
नियतमनुपादेयं स्तेयं नृणां हितकाङ्क्षिणाम् ॥ ३६ ॥

अथ शीलप्रक्रमः ।

दत्तस्तेन जगत्यकीर्तिपटहो गोत्रे मषीकूर्चक-
श्चारित्रस्य जलाञ्जलिर्गुणगणारामस्य दावानलः ।
संकेतः सकलापदां शिवपुरद्वारे कपाटो दृढः
शीलं येन निजं विलुप्तमखिलं त्रैलोक्यचिन्तामणिः ॥ ३७ ॥

व्याघ्रव्यालजलानलादिविपदस्तेषां व्रजन्ति क्षयं
कल्याणानि समुल्लसन्ति विबुधाः सांनिध्यमध्यासते ।
कीर्तिः स्फूर्तिमियर्ति यात्युपचयं धर्मः प्रणश्यत्यघं
स्वर्निर्वाणसुखानि संनिदधते ये शीलमाबिभ्रते ॥ ३८ ॥

हरति कुलकलङ्कं लुम्पते पापपङ्कं
सुकृतमुपचिनोति श्लाघ्यतामातनोति ।
नमयति सुरवर्गं हन्ति दुर्गोपसर्गं
रचयति शुचि शीलं स्वर्गमोक्षौ सलीलम् ॥ ३९ ॥

---

१ क्रियाद्यर्थे [illegible] परस्त्री न [illegible] इति क पुस्तके [illegible]

रुगपगममजीर्णाज्जीवितं कालकूटा-
दभिलषति वधाद्यः प्राणिनां धर्ममिच्छेत् ॥ २७ ॥
आयुर्दीर्घतरं वपुर्वरतरं गोत्रं गरीयस्तरं
वित्तं भूरितरं बल बहुतरं स्वामित्वमुच्चैस्तरम् ।
आरोग्यं विगतान्तरं त्रिजगति श्लाघ्यत्वमल्पेतरं
संसाराम्बुनिधिं करोति सुतरं चेतः कृपार्द्रान्तरम् ॥ २८ ॥

अथासत्यप्रक्रमः ।

विश्वासायतनं विपत्तिदलनं दैवैः कृताराधनं
मुक्तेः [1]पथ्यदनं जलाग्निशमनं व्याघ्रोरगस्तम्भनम् ।
श्रेयःसंवननं समृद्धिजननं सौजन्यसंजीवनं
कीर्तेः केलिवनं प्रभावभवनं सत्यं वचः पावनम् ॥ २९ ॥
यशो यस्माद्भस्मीभवति वनवह्नेरिव वनं
निदानां दुःखानां यदवनिरुहाणां जलमिव ।
न यत्र स्या[2]च्छायातप इव तपःसंयमकथा
कथंचित्तन्मिथ्यावचनमभिधत्ते न मतिमान् ॥ ३० ॥
असत्यमप्रत्ययमूलकारणं कुवासनासद्म समृद्धिवारणम् ।
विपन्निदानं परवञ्चनोर्जितं कृतापराधं कृतिभिर्विवर्जितम् ॥ ३१ ॥
तस्याग्निर्जलमर्णवः स्थलमरिर्मित्रं सुराः किंकराः
कान्तारं नगरं गिरिर्गृहमहिर्माल्यं मृगारिर्मृगः ।
पातालं बिलमस्त्रमुत्पलदलं [3]व्यालः सृगालो विषं
पीयूषं विषमं समं च वचनं सत्याञ्चितं वक्ति यः ॥ ३२ ॥

अथ स्तेयप्रक्रमः ।

तमभिलषति सिद्धिस्तं वृणीते समृद्धि-
स्तमभिसरति कीर्तिर्मुञ्चते तं भवार्तिः ।
स्पृहयति सुगतिस्तं नेक्षते दुर्गतिस्तं
परिहरति विपत्तं यो न गृह्णात्यदत्तम् ॥ ३३ ॥

१ मार्गापयुक्तं भोजनम् अम्बलमिति यावत्. २ आतपे छायेव. ३ दुष्टगजः.

फलति कलितश्रेयःश्रेणीप्रसूनपरम्परः
प्रशमपयसा सिक्तो मुक्तिं तपश्चरणद्रुमः ।
यदि पुनरसौ प्रत्यासत्तिं प्रकोपहविर्भुजो
भजति लभते भस्मीभावं तदा विफलोदयः ॥ ४६ ॥

संतापं तनुते भिनत्ति विनयं सौहार्दमुत्सादय-
त्युद्वेगं जनयत्यवद्यवचनं सूते विधत्ते कलिम् ।
कीर्तिं कृन्तति दुर्मतिं वितरति व्याहन्ति पुण्योदयं
दत्ते यः कुगतिं स हातुमुचितो रोषः सदोषः सताम् ॥ ४७ ॥

यो धर्मं दहति द्रुमं दव इवोन्मथ्नाति नीतिं लतां
दन्तीवेन्दुकलां विधुंतुद इव क्लिश्नाति कीर्तिं नृणाम् ।
स्वार्थं वायुरिवाम्बुदं विघटयत्युल्लासयत्यापदं
तृष्णां घर्म इवोचितः कृतकृपालोपः स कोपः कथम् ॥ ४८ ॥

अथ मानप्रक्रमः ।

यस्मादाविर्भवति विततिर्दुस्तरापन्नदीनां
यस्मिञ्शिष्टाभिरुचितगुणग्रामनामापि नास्ति ।
यश्च व्याप्तं वहति वधधीधूम्यया क्रोधदावं
तं मानाद्रिं परिहर दुरारोहमौचित्यवृत्तेः ॥ ४९ ॥

शमालानं भञ्जन्विमलमतिनाडीं विघटय-
न्किरन्दुर्वाक्पांशूत्करमगणयन्नागमसृणिम् ।
भ्रमन्नुर्व्यां स्वैरं विनयनववीथीं विदलय-
ञ्जनः कं नानर्थं जनयति मदान्धो द्विप इव ॥ ५० ॥

औचित्याचरणं विलुम्पति पयोवाहं नभस्वानिव
प्रध्वंसं विनयं नयत्यहिरिव प्राणस्पृशां जीवितम् ।
कीर्तिं कैरविणीं मतङ्गज इव प्रोन्मूलयत्यञ्जसा
मानं नीच इवोपकारनिकरं हन्ति त्रिवर्गं नृणाम् [illegible]

तृणानि य [illegible] हितार्थं
स्वर्जीवन विनय [illegible] ।

तोयत्यग्निरपि स्रजत्यहिरपि व्याघ्रोऽपि सारङ्गति
व्यालोऽप्यश्वति पर्वतोऽप्युपलति क्ष्वेडोऽपि पीयूषति।
विघ्नोऽप्युत्सवति प्रियत्यरिरपि क्रीडातडागत्यपां-
नाथोऽपि स्वगृहत्यटव्यपि नृणां शीलप्रभावाद्ध्रुवम् ॥ ४० ॥

अथ परिग्रहप्रक्रमः।

कालुष्यं जनयञ्जडस्य रचयन्धर्मद्रुमोन्मूलनं
क्लिश्नन्नीतिकृपाक्षमाकमलिनी लोभाम्बुधिं वर्धयन्।
मर्यादातटमुद्रुजञ्छुभमनोहंसप्रवासं दिश-
न्किं न क्लेशकरः परिग्रहनदीपूरः प्रवृद्धिं गतः ॥ ४१ ॥

कलहकलभविन्ध्यः कोपगृध्रश्मशानं
व्यसनभुजगरन्ध्रं द्वेषदस्युप्रदोषः।
सुकृतवनदवाग्निर्मार्दवाम्भोदवायु-
र्नयनलिनतुषारोऽत्यर्थमर्थानुरागः ॥ ४२ ॥

प्रत्यर्थी प्रशमस्य मित्रमधृतेर्मोहस्य विश्रामभूः
पापानां खनिरापदां पदमसद्ध्यानस्य लीलावनम्।
व्याक्षेपस्य निधिर्मदस्य सचिवः शोकस्य हेतुः कलेः
केलीवेश्म परिग्रहः परिहृतेर्योग्यो विविक्तात्मनाम् ॥ ४३ ॥

वह्निस्तृप्यति नेन्धनैरिह यथा नाम्भोभिरम्भोनिधि-
स्तद्वल्लोभघनो[2] धनैरपि धनैर्जन्तुर्न संतुष्यति।
न त्वेवं मनुते विमुच्य विभवं निःशेषमन्यं भवं
यात्यात्मा तदहं मुधैव विदधाम्येनांसि भूयांसि किम् ॥ ४४ ॥

अथ क्रोधप्रक्रमः।

यो मित्रं मधुनो विकारकरणे सन्त्राससंपादने
सर्पस्य प्रतिबिम्बमङ्गदहने[3] सप्तार्चिषः सोदरः।
चैतन्यस्य निषूदने विषतरोः सब्रह्मचारी चिरं
स क्रोधः कुशलाभिलाषकुशलैर्निर्मूलमुन्मूल्यताम् ॥ ४५ ॥

१ जलस्य मूर्खस्य च. २ 'मोहघनो' क. ३ 'अन्यदहने' क.

बाढं धनेन्धनसमागमदीप्यमाने
लोभानले शलभतां लभते गुणौघः ॥ ५९ ॥

जातः कल्पतरुः पुरः सुरगवी तेषां प्रविष्टा गृहे
चिन्तारत्नमुपस्थितं करतले प्राप्तो निधिः संनिधिम् ।
विश्वं वश्यमवश्यमेव सुलभाः स्वर्गापवर्गश्रियो
ये संतोषमशेषदोषदहनध्वंसाम्बुदं बिभ्रते ॥ ६० ॥

अथ सुजनप्रक्रमः ।

वरं क्षिप्तः पाणिः कुपितफणिनो वक्त्रकुहरे
वरं झम्पापातो ज्वलदनलकुण्डे विरचितः ।
वरं प्रासप्रान्तः सपदि जठरान्तर्विनिहितो
न जन्यं दौर्जन्यं तदपि विपदां सद्म विदुषा ॥ ६१ ॥

सौजन्यमेव विदधाति यशश्चयं च
स्वश्रेयसं च विभवं च भवक्षयं च ।
दौर्जन्यमावहसि यत्कुमते तदर्थं
धान्येऽनलं क्षिपसि तज्जलसेकसाध्ये ॥ ६२ ॥

वरं विभववन्ध्यता सुजनभावभाजां नृणा-
मसाधुचरितार्जिता न पुनरूर्जिताः संपदः ।
कृशत्वमपि शोभते सहजमायतौ सुन्दरं
विपाकविरसा न तु श्वयथुसंभवा स्थूलता ॥ ६३ ॥

न ब्रूते परदूषणं परगुणं वक्त्यल्पमप्यन्वहं
संतोषं वहते परर्द्धिषु पराबाधासु धत्ते शुचम् ।
स्वश्लाघां न करोति नोज्झति नयं नौचित्यमुल्लङ्घय-
त्युक्तोऽप्यप्रियमक्षमां न रचयत्येतच्चरित्रं सताम् ॥ ६४ ॥

अथ गुणिसङ्गप्रक्रमः ।

धर्मं ध्वस्तदयो यशश्च्युतनयो वित्तं प्रमत्तः पुमान्
काव्यं निष्प्रतिभस्तपः शमदमैः शून्योऽल्पमेधः श्रुतम् ।

---

१ शमदयाशून्यो' क

जात्यादिमानविषजं विषमं विकारं
तं मार्दवामृतरसेन नयस्व शान्तिम् ॥ ९२ ॥

अथ मायाप्रक्रमः।

कुशलजननवन्ध्यां सत्यसूर्यास्तसंध्यां
कुगतियुवतिमालां मोहमातङ्गशालाम्।
शमकमलहिमानीं दुर्यशोराजधानीं
व्यसनशतसहायां दूरतो मुञ्च मायाम् ॥ ९३ ॥

विधाय मायां विविधैरुपायैः परस्य ये वञ्चनमाचरन्ति।
ते वञ्चयन्ति त्रिदिवापवर्गसुखान्महामोहसखाः स्वमेव ॥ ९४ ॥

मायामविश्वासविलासमन्दिरं दुराशयो यः कुरुते धनाशया।
सोऽनर्थसार्थं न पतन्तमीक्षते यथा बिडालो लगुडं पयः पिबन् ॥ ९५ ॥

मुग्धप्रतारणपरायणमुज्जिहीते
यत्पाटवं कपटलम्पटचित्तवृत्तेः।
जीर्यत्युपप्लवमवश्यमिहाप्यकृत्वा
नापथ्यभोजनमिवामयमायतौ तत् ॥ ९६ ॥

अथ लोभप्रक्रमः।

यद्दुर्गामटवीमटन्ति विकटं क्रामन्ति देशान्तरं
गाहन्ते गहनं समुद्रमतनुक्लेशां कृषिं कुर्वते।
सेवन्ते कृपणं पतिं गजघटासंघट्टदुःसंचरं
सर्पन्ति प्रधनं धनान्धितधियस्तल्लोभविस्फूर्जितम् ॥ ९७ ॥

मूलं मोहविषद्रुमस्य सुकृताम्भोराशिकुम्भोद्भवः
क्रोधाग्नेररणिः प्रतापतरणिप्रच्छादने तोयदः।
क्रीडासद्मकलेर्विवेकशशिनः स्वर्भानुरापन्नदी-
सिन्धुः कीर्तिलताकलापकलभो लोभः पराभूयताम् ॥ ९८ ॥

निःशेषधर्मवनदाहविजृम्भमाणे
दुःखौघभस्मनि विसर्पदकीर्तिधूमे।

श्रेयःपुञ्जनिकुञ्जभञ्जनमहावातं न चेदिन्द्रिय-
व्रातं जेतुमवैति भस्मनि हुतं जानीत सर्वं तत. ॥ ७१ ॥

धर्मध्वंसधुरीणमभ्रमरसावारीणमापत्प्रथा-
लंकर्मीणमशर्मनिर्मितिकलापारीणमेकान्ततः ।
सर्वान्नीनमनात्मनीनमनयात्यन्तीनमिष्टे यथा-
कामीनं कुपथाध्वनीनमजयन्नक्षौघमक्षेमभाक् ॥ ७२ ॥

अथ लक्ष्मीस्वभावप्रक्रम' ।

निम्नं गच्छति निम्नगेव नितरां निद्रेव विष्कम्भते
चैतन्यं मदिरेव पुष्यति मदं धूम्येव धत्तेऽन्धताम् ।
चापल्यं चपलेव चुम्बति दवज्वालेव तृष्णां नय-
त्युल्लासं कुलटाङ्गनेव कमला स्वैरं परिभ्राम्यति ॥ ७३ ॥

दायादा' स्पृहयन्ति तस्करगणा मुष्णन्ति भूमीभुजो
गृह्णन्ति च्छलमाकलय्य हुतभुग्भस्मीकरोति क्षणात् ।
अम्भः प्लावयते क्षितौ विनिहितं यक्षा हरन्ते हठा-
द्दुर्वृत्तास्तनया नयन्ति निधनं धिग्बह्वधीनं धनम् ॥ ७४ ॥

नीचस्यापि चिरं चटूनि रचयन्त्यायान्ति नीचैर्नतिं
शत्रोरप्यगुणात्मनोऽपि विदधत्युच्चैर्गुणोत्कीर्तनम् ।
निर्वेदं न विदन्ति किंचिदकृतज्ञस्यापि सेवाक्रमे
कष्टं किं न मनस्विनोऽपि मनुजाः कुर्वन्ति वित्तार्थिन ॥७५॥

लक्ष्मी सर्पति नीचमर्णवपय सङ्गादिवाम्भोजिनी-
संसर्गादिव कण्टकाकुलपदा न क्वापि धत्ते पदम् ।
चैतन्य विषसंनिधेरिव नृणामुज्जासयत्यञ्जसा
धर्मस्थाननियोजनेन गुणिभिर्ग्राह्य तदस्या फलम् ॥ ७६ ॥

[illegible]

वस्त्वालोकमलोचनश्चलमना ध्यानं च वाञ्छत्यसौ
यः सङ्गं गुणिनां विमुच्य विमतिः कल्याणमाकाङ्क्षति ॥ ६५ ॥
हरति कुमतिं भिन्ते मोहं करोति विवेकितां
वितरति रतिं सूते नीतिं तनोति विनीतताम्।
प्रथयति यशो धत्ते धर्मं व्यपोहति दुर्गतिं
जनयति नृणां किं नाभीष्टं गुणोत्तमसंगमः ॥ ६६ ॥
लब्धुं बुद्धिकलापमापदमपाकर्तुं विहर्तुं पथि
प्राप्तुं कीर्तिमसाधुतां विधुवितुं धर्मं समासेवितुम्।
रोद्धुं पापविपाकमाकलयितुं स्वर्गापवर्गश्रियं
चेत्त्वं चित्त समीहसे गुणवता सङ्गं तदङ्गीकुरु ॥ ६७ ॥
हिमति महिमाम्भोजे चण्डानिलत्युदयाम्बुदे
द्विरदति दयारामे क्षेमक्षमाभृति वज्रति।
समिधति कुमत्यग्नौ कन्दत्यनीतिलतासु यः
किमभिलषतां श्रेयः श्रेयान्स निर्गुणि संगमः ॥ ६८ ॥

अथेन्द्रियप्रक्रमः।

आत्मानं कुपथेन निर्गमयितुं यः सूकलाश्वायते
कृत्याकृत्यविवेकजीवितहृतौ यः कृष्णसर्पायते।
यः पुण्यद्रुमखण्डखण्डनविधौ स्फूर्जत्कुठारायते
तं लुप्तव्रतमुद्रमिन्द्रियगणं जित्वा शुभंयुर्भव ॥ ६९ ॥
प्रतिष्ठां यन्निष्ठां नयति नयनिष्ठां विघटय-
त्यकृत्येष्वाधत्ते मतिमतपसि प्रेम तनुते।
विवेकस्योत्सेकं विदलयति दत्ते च विपदं
पदं तद्दोषाणां करणनिकुरम्बं कुरु वशे ॥ ७० ॥
धत्ता मौनमगारमुज्झतु विधिप्रागल्भ्यमभ्यस्यता-
मस्त्वन्तर्वणमागमश्रममुपादत्ता तपस्तप्यताम्।

१ 'अपाहर्तुं' ख २ 'दमारामे' ख ३ 'श्रेय' क ख ४ 'शूकल' क 'सूः कलाश्वायते दुर्विनीततुरग इवाचरति' इति टीका. ५ इन्द्रियसमूहम् ६ वने तिष्ठतु

कान्तारं न यथेतरो ज्वलयितुं दक्षो दवाग्निं विना
दावाग्निं न यथापरः शमयितुं शक्तो विनाम्भोधरम् ।
निष्णातः पवनं विना निरसितुं नान्यो यथाम्भोधरं
कर्मौघं तपसा विना किमपरो हन्तुं समर्थस्तथा ॥ ८३ ॥

तोषस्थूलमूलः प्रशमपरिकरस्कन्धबन्धप्रपञ्चः
पञ्चाक्षीरोधशाखः स्फुरदभयदलः शीलसंपत्प्रवालः ।
श्रद्धाम्भःपूरसेकाद्विपुलकुलबलैश्वर्यसौन्दर्यभोगः
स्वर्गादिप्राप्तिपुष्पः शिवपदफलदः स्यात्तपःकल्पवृक्षः ॥ ८४ ॥

अथ भावनाप्रक्रमः ।

नीरागे तरुणीकटाक्षितमिव त्यागव्यपेतप्रभोः
सेवाकष्टमिवोपरोपणमिवाम्भोजन्मनामश्मनि ।
विष्वग्वर्षमिवोषरक्षितितले दानार्हदर्चातपः-
स्वाध्यायाध्ययनादि निष्फलमनुष्ठानं विना भावनाम् ॥ ८५ ॥

सर्वं झीप्सति पुण्यमीप्सति दयां धित्सत्यघं भित्सति
क्रोधं दित्सति दानशीलतपसां साफल्यमादित्सति ।
कल्याणोपचयं चिकीर्षति भवाम्भोधेस्तटं लिप्सते
मुक्तिस्त्रीं परिरिप्सते यदि जनस्तद्भावयेद्भावनाम् ॥ ८६ ॥

विवेकवनसारिणीं प्रशमशर्मसंजीवनीं
भवार्णवमहातरीं मदनदावमेघावलीम् ।
चलाक्षमृगवागुरां गुरुकषायशैलाशनिं
विमुक्तिपथवेसरीं भजत भावनां किं परैः ॥ ८७ ॥

धनं दत्तं वित्तं जिनवचनमभ्यस्तमखिलं
क्रियाकाण्डं चण्डं रचितमवनौ सुप्तमसकृत् ।

---

१ 'अपरं हन्तुं समर्थः' ख-ग. २ पञ्चेन्द्रियाणि पञ्चाक्षी ३ 'निस्सीमभोग' ग ४ 'तपःपादपोऽयम्' क-ग ५ 'मित्सति' क-ग ६ 'खण्डयितुमिच्छति' ...का ७ भारोपयुक्तामश्वतरीम्

अथ दानप्रक्रमः ।

चारित्रं चिनुते तनोति विनयं ज्ञानं नयत्युन्नतिं
पुष्णाति प्रशमं तपः प्रबलयत्युल्लासयत्यागमम् ।
पुण्यं कन्दलयत्यघं दलयति स्वर्गं ददाति क्रमा-
न्निर्वाणश्रियमातनोति निहितं पात्रे पवित्रं धनम् ॥ ७७ ॥
दारिद्र्यं न तमीक्षते न भजते दौर्गत्यमालम्बते
नाकीर्तिर्न पराभवोऽभिलषते न व्याधिरास्कन्दति ।
दैन्यं नाद्रियते दुनोति न दरः क्लिश्नन्ति नैवापदः
पात्रे यो वितरत्यनर्थदलनं दानं निदानं श्रियाम् ॥ ७८ ॥
लक्ष्मीः कामयते मतिर्मृगयते कीर्तिस्तमालोकते
प्रीतिश्चुम्बति सेवते सुभगता नीरोगतालिङ्गति ।
श्रेयःसंहतिरभ्युपैति वृणुते स्वर्गोपभोगस्थिति-
र्मुक्तिर्वाञ्छति यः प्रयच्छति पुमान्पुण्यार्थमर्थं निजम् ॥७९॥
तस्यासन्ना रतिरनुचरी कीर्तिरुत्कण्ठिता श्रीः
स्निग्धा बुद्धिः परिचयपरा चक्रवर्तित्वऋद्धिः ।
पाणौ प्राप्ता त्रिदिवकमला कामुकी मुक्तिसंप-
त्ससक्षेत्र्यां (?) वपति विपुलं वित्तबीजं निजं यः ॥ ८० ॥

अथ तपःप्रक्रमः ।

यत्पूर्वार्जितकर्मशैलकुलिशं यत्कामदावानल-
ज्वालाजालजलं यदुग्रकरणग्रामाहिमन्त्राक्षरम् ।
यत्प्रत्यूहतमःसमूहदिवसं यल्लब्धिलक्ष्मीलता-
मूलं तद्द्विविधं यथाविधि तपः कुर्वीत वीतस्पृहः ॥ ८१ ॥
यस्माद्विघ्नपरम्परा विघटते दास्यं सुराः कुर्वते
कामः शाम्यति दाम्यतीन्द्रियगणः कल्याणमुत्सर्पति ।
उन्मीलन्ति महर्द्धयः कलयति ध्वंसं चयः कर्मणां
स्वाधीनं त्रिदिवं शिवं च भवति श्लाघ्यं तपस्तन्न किम् ॥८२॥

१ 'चिनोति' ख. २ 'पवित्र' ख.

कृत्वार्हत्पदपूजनं यतिजनं नत्वा विदित्वागमं
हित्वा सङ्गमधर्मकर्मठधियां पात्रेषु दत्त्वा धनम् ।
गत्वा पद्धतिमुत्तमक्रमजुषां जित्वान्तरारिव्रजं
स्मृत्वा पंञ्चनमस्क्रियां कुरु करक्रोडस्थमिष्टं सुखम् ॥ ९५ ॥

प्रसरति यथा कीर्तिर्दिक्षु क्षपाकरसोदरा-
भ्युदयजननी याति स्फीतिं यथा गुणसंततिः ।
कलयति यथा वृद्धिं धर्मः कुकर्महतिक्षमः
सुलभकुशले न्याय्ये कार्ये तथा पथि वर्तनम् ॥ ९६ ॥[3]

भवारण्यं मुक्त्वा यदि जिगमिषुर्मुक्तिनगरीं
तदानीं मा कार्षीर्विषयविषवृक्षेषु वसतिम् ।
यतश्छायाप्येषां प्रथयति महामोहमचिरा-
दयं जन्तुर्यस्मात्पदमपि न गन्तुं प्रभवति ॥ ९७ ॥

सोमप्रभाचार्यमभा च लोके वस्तु प्रकाशं कुरुते यथाशु ।
तथायमुच्चैरुपदेशलेशः शुभोत्सवज्ञानगुणास्तनोति ॥ ९८ ॥

अभजदजितदेवाचार्यपट्टोदयाद्रि-
द्युमणिविजयसिंहाचार्यपादारविन्दे ।
मधुकरसमतां यस्तेन सोमप्रभेण
व्यरचि मुनिपनेत्रा सूक्तिमुक्तावलीयम् ॥ ९९ ॥

इति श्रीसोमप्रभाचार्यविरचिता सिन्दूरप्रकरापरपर्याया सूक्तिमुक्तावली ।

---

१ जिनमतप्रसिद्धां पञ्चपरमेष्ठिनमस्कृतिम् २ 'कुशलसुलभे' क-ख ३ एतच्छ्लोकानन्तरं क-पुस्तके 'करे श्लाघ्यस्त्यागः शिरसि गुरुपादप्रणमनं मुखे सत्या वाणी श्रुतमधिगतं च श्रवणयोः । हृदि स्वच्छा वृत्तिर्विजयि भुजयोः पौरुषमहो विनाप्यैश्वर्येण प्रकृतिमहतां मण्डनमिदम् ॥' अयं श्लोकोऽधिकः ४ 'विमुच्यैनं दूरे भव जनमन [illegible] संसदनम्' ख ५ 'सोमप्रभाचार्यमभा च यन्न पुंसां तमःपङ्कमपाकरोति । तदप्यमुष्मिन्नुपदेशलेशे निशम्यमानेऽनिशमेति नाशम् ॥' अयं क-पुस्तकपाठः [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] नाम पुस्तकं निर्दिष्टम् ६ अयं श्लोकः ख ग-पुस्तकयोर्नास्ति ७ मुनीन्द्रनायकेन

तपस्तीव्रं तप्तं चरणमपि चीर्णं चिरतरं
न चेच्चित्ते भावस्तुषवपनवत्सर्वमफलम् ॥ ८८ ॥

अथ वैराग्यप्रक्रमः।

यदशुभरजःपाथो दृप्तेन्द्रियद्विरदाङ्कुशं
कुशलकुसुमोद्यानं माद्यन्मनःकरिशृङ्खला।
विरतिरमणीलीलावेश्म स्मरज्वरभेषजं
शिवपथरथस्तद्वैराग्यं विमृश्य भवाभयः ॥ ८९ ॥

चण्डानिलः स्फुरितमब्दचयं दवार्चि-
र्वृक्षव्रजं तिमिरमण्डलमर्कबिम्बम्।
वज्रं महीध्रनिवहं नयते यथान्तं
वैराग्यमेकमपि कर्म तथा समग्रम् ॥ ९० ॥

नमस्या देवानां चरणवरिवस्या शुभगुरो-
स्तपस्या निःसीमक्लमपदमुपास्या गुणवताम्।
निषद्यारण्ये स्यात्करणदमविद्या च शिवदा
विरागः क्रूरागःक्षपणनिपुणोऽन्तः स्फुरति चेत् ॥ ९१ ॥

भोगान्कृष्णभुजंगभोगविषमान्राज्यं रजःसंनिभं
बन्धून्बन्धनिबन्धनानि विषयग्रामं विषान्नोपमम्।
भूतिं भूतिसहोदरां तृणतुलं स्त्रैणं विदित्वा त्यजं-
स्तेष्वासक्तिमनाविलो विलभते मुक्तिं विरक्तः पुमान् ॥ ९२ ॥

जिनेन्द्रपूजा गुरुपर्युपास्तिः सत्त्वानुकम्पा शुभपात्रदानम्।
गुणानुरागः श्रुतिरागमस्य नृजन्मवृक्षस्य फलान्यमूनि ॥ ९३ ॥

त्रिसंध्यं देवार्चां विरचय चयं प्रापय यशः
श्रियः पात्रे वापं जनय नयमार्गं नय मनः।
स्मरक्रोधाद्यारीन्दलय कलय प्राणिषु दयां
जिनोक्तं सिद्धान्तं शृणु वृणु जवान्मुक्तिकमलाम् ॥ ९४ ॥

१ 'चारित्रम्' इति टीका

निर्विंमान्विमानैमानतिघनघृणया श्लाघ्यघोपानघोपा-
न्घोरार्घैर्धैरनुद्दापघनगुघटिताञ्शीघ्रमुद्दाङ्घिपाणीन् ।
अर्घोपघ्नाननर्घान्घटयति लघिमालिङ्गितान्वोऽलघिष्ठा-
न्श्लाघ्यं यस्याङ्घ्रियुग्मं विघटयतु घनं सोऽघसंघातमर्हन् ॥ ५ ॥
रक्तस्त्यक्तसरोऽपि प्रतिभयभयकृन्निर्भयत्वप्रदोऽपि
प्रायश्चित्तग्रहीता सततनिरतिचारोऽपि यत्पादपद्म. ।
वैकुण्ठाभ्यर्चितोऽपि प्रकटमपचितः पण्डितै. खण्डितांहा-
स्तन्यादन्याय्यवृत्तिव्यपगमगुरुतां वः स निर्ग्रन्थनाथ. ॥ ६ ॥
स्वान्तारण्यं शरण्याश्रयणमिति यदध्यास्त विध्वस्तशङ्क-
स्तद्धर्मध्यानधूमध्वजजवजनितात्यन्तसंतापतप्तम् ।
संत्यज्यासह्यदाहादिव चरणसरोऽशिश्रियत्तत्सरोजं
यस्यातिप्रौढरागाद्विरद उरुरजः सोऽस्त्यतातीर्थपो व. ॥ ७ ॥
जङ्घोघत्कन्धबुध्नोद्गतलसदरुणाभाङ्गुलीपल्लवाट्या-
न्प्रेङ्खन्तीभिर्नखार्चिर्निचयरुचिरसन्मञ्जरीभिर्युतान्वः ।
प्रेक्ष्य प्राप्तेप्सितार्थैर्भुवि वलवदवाक्कल्पवृक्षाः किमेवं
विद्वद्भिः शङ्क्यतेऽङ्घ्रीनतुलफलयुजो यस्य सोऽर्हन्मुदेऽस्तु ॥ ८ ॥
क्षोणीं क्षान्त्या क्षिपन्त. क्षणिकरतिकरस्त्रीकटाक्षाक्षताक्षा
मोक्षक्षेत्राभिकाङ्क्षाः क्षपितशुभशताक्षेमविक्षेपदक्षाः ।

---

१ अनुद्रा अप्रशस्ता अपघना अङ्गानि २ प्रशस्तहस्तपादान् ३ अर्घेण पूजया [illegible]ाङ्गितान् ४ पूजारहितान् ५ भयानकभयकर्ता भयानकभय कृन्ततीति विरो- [illegible] परिहार ६ सतत निरन्तर गृहीतस्य कृतस्यैकदेशतो भङ्गोऽतिचार स निर्गतो [illegible]स्मात्सोऽपि प्रायश्चित्तग्रहीतेति विरोध प्रायो बाहुल्येन चित्तस्य ग्रहीता आवर्जक [illegible]तन निरतिचारश्चान्तिक्रमणीयश्च न परिहार ७ अपचितोऽपचय नाश इति विरोध अपचित पूजित इति परिहार ८ निर्ग्रन्थाल्लघ्वितरल्पा नाथो जिन ९ चर [illegible]यो कमलरूपाणि लाञ्छनानि भवन्ति [illegible] हृदय वीतराग चरणा च सरागाविति [illegible]न्यर्यम् १० बल्वदल्पधनवाञ्छेऽभिमुख [illegible] ११ पूजाया बहुव

श्रीजम्बूगुरुनिरचितं

जिनशतकम् ।

श्रीमद्भिः स्वैर्महोभिर्भुवनमभिभुवनाप्यलेन दग्ध-
    स्तत्त्वप्यसाह्ययेषु प्रभुषु किमिति मे मन्युनेवोपरक्ताः ।
नूर्यं वीर्यर्द्धिहार्यादभिभवितुमिवाभीशवो यस्य दीपा
    प्रोत्सर्पन्त्यङ्घ्रियुग्मप्रभवनखभुवः स श्रिये स्ताज्जिनो वः ॥ १ ॥
संसारापारनीरेश्वरगुरुनिरयागर्भपङ्कौघमग्ना-
    नुद्धर्तुं सत्त्वसार्थानिव नैरराजभृजाजीर्णरज्जूर्यदीयाः ।
पादाः प्रासीसरन्त प्रकटितकरुणाः प्रार्थितार्थान्मयूखा
    भर्तुं तीर्थाधिपोऽसौ पृथुदवथुपथप्रसितिं वो रुणद्धु ॥ २ ॥
प्रोद्यद्दीप्रप्रभादभ्रकमनखमुकुरक्रोडसंक्रान्तबिम्बं
    वक्त्रं वृत्तस्य शत्रुः स्वकमधिकरुचिं विभ्रदभ्रान्तचेता. ।
पश्यञ्शीतांशुकान्तं प्रणतिकरणतो न व्यरंसील्प्रमोदा-
    द्यस्यासौ श्रीजिनेन्द्रो द्रुतमतनुतमस्तानवं वस्तनोतु ॥ ३ ॥
मार्तण्डश्चण्डभावं दधदहनि हिनस्त्यस्तदोषोऽपि पादै-
    र्वैधात्र्यहाय रात्रौ पुनरलिपटलैरारटन्तीं रटद्भिः ।
मामम्भोजन्मधाम्नि स्थिततनुलतिकामेवमालोच्य लक्ष्मी-
    रुद्विग्नैवापविघ्नं क्रमकजमगमद्यस्य सोऽव्याज्जिनो वः ॥ ४ ॥

---

१. शतकस्यास्यैकं सटीकं मनोहरमपर्युषितं नातिशुद्धं चाष्टादशपत्रात्मकं पुस्तकं श्रीशान्तिविजयमुनिभिरस्मभ्यं दत्तम्. तत्र नागेन्द्रकुलोद्भूतसाम्बमुनिप्रणीता समीचीना टीका वर्तते. स च साम्बटीकासमाप्तौ 'शरदामपञ्चविंशे शतदशके (१०२५) स्वातिभे च रविवारे । विवरणमिदं समाप्तं वैशाखसितत्रयोदश्याम् ॥' इत्यमात्मनो ग्रन्थनिर्माणसमयं वदति द्वितीयं तु मूलमात्रं शुद्धं पत्रचतुष्टयात्मकं प्राचीनं पुस्तकं जोधपुरनगरपाठशालाध्यापकपण्डितरामकर्णशर्मभिः प्रहितम्. टीकामुद्रणं तु पुस्तकान्तराभावदुष्करमिति मत्वा ततः संक्षिप्तमुपयोगिटिप्पणमात्रमेवात्रोद्धृतम्. २. अलातिकमिव ३. समुत्पद्यमानश्चासौ मन्युस्तेन ४ हर्तुमशक्यात् ५ अपारसंसारसमुद्र एव महानरकदुःख तदेव पङ्कौघस्तत्र मग्नान् ६ नखोत्पन्ना दीप्तय एवाजीर्णा नवा रज्जव ७ प्रसारितवन्त ८. शीघ्रम् ९ कमलरूपगृहे १० निरुपद्रवं यथा स्यात् ११. चरणकमलम्

अक्षोभाः क्षीणरूक्षाक्षरपटुवचना भिक्षवो मङ्क्ष्वलक्ष्मीं
साक्षाद्वीक्ष्य क्षिपन्ति क्षपयतु स जिनः क्षय्यपक्षं यदङ्घ्री ॥ ९ ॥
तन्वाना वैनतेयश्रियमहितवृषोत्कर्षमोपिप्रतापाः
कामं कौमोदकीनाशरणशरणदा नीरजोदाररागाः।
सद्यः प्रद्युम्नयुक्ताः सदसिकृतमुदो यत्क्रमाश्चक्रिणो वा
भ्राजन्ते भ्राजिताशाः सुखमखिलमसौ श्रीजिनो वो विधेयात्॥१०॥
यत्पादौ पादपौ वा शुचिरुचिनिचिताम्भोजपुञ्जालवालौ
सत्सन्मूर्धाधिरूढोद्भटमुकुटकुटैर्निर्यदंशूदभारैः।
संसिक्तौ शोणरत्नप्रतिमनखरुचः सप्रवालावलीव-
द्धत्तः शुद्धिं विधेयादधिकमधिपतिः श्रीजिनानामसौ वः॥ ११॥
द्यां द्युत्योद्द्योत्य सुद्यद्द्युसदधिपमता विद्युदुद्द्योतजैत्र्या-
विद्यानद्याद्यसद्योनय उपदधते सद्यमोद्यानमोदम्।
दुर्भेद्यावद्यमुद्यद्द्युमणिमिव समाच्छाद्य वन्द्याभिवन्द्याः
सद्यो यत्पादकंदा द्यतु स जिनपतिर्वोऽतिनिन्द्यामविद्याम्॥ १२ ॥
निर्वाणापूर्वदेशप्रगमकृतधिया शुद्धबुद्ध्यध्वगानां
मार्गाचिख्यासयैषा त्रिभुवनविभुना प्रेपिता किं नु लोकैः।
आलोक्यारेकितैवं चरणनखभवा वो विभाविर्भवन्ती
यस्य श्रेयांसि स श्रीजिनपतिरपतिः पाप्मभाजां विदध्यात् ॥ १३॥

---

१ भिक्षवो यतयो यदङ्घ्री साक्षाद्वीक्ष्य मङ्क्षु शीघ्रमलक्ष्मीं क्षिपन्ति स जिनः क्षय्यपक्षं शत्रुपक्षं क्षपयतु. २. वै निश्चयेन नते प्राणिनि अयश्रियं शुभावहविधिसंपत्तिम्, (पक्षे) वैनतेयो गरुडः ३ अहितो विरुद्धो यो वृषो धर्मः, (पक्षे) वृषोऽरिष्टासुरः. ४. कौ भूमौ मोदस्य कीनाशो नाशको यो रणस्तत्र शरणदाः, (पक्षे) कौमोदकी गदा तस्या इनाः प्रभवोऽशरणशरणदाश्च ५ नीरजेष्विवोदारो रागो येषु, (पक्षे) नीरजः शङ्खः ६ प्रकृष्टं द्युम्नं तेजः; (पक्षे) प्रद्युम्नो वासुदेवपुत्रः ७ सदसि सभायाम्, (पक्षे) सन्नासानसि खड्गो नन्दकस्तेन कृता मुद्येषाम्. ८ क्रमाः पादा वासुदेवा इव ९ पूरितमनोरथा १० कुटो घटः ११ मुदं यत्नगच्छन १२ विद्यैव नदी तस्या आद्या सद्योनयः शोभनान्युत्पत्तिस्थानानि १३. सद्भावां यमश्च (नियमसहचरः) स एवोद्यानं तस्य मोदं पुष्टिलक्षणम् १४ कं जलं ददतीति कदा सन्तः पादा एव कदाः इत्यध्याय जल्पानम् १५ आरेकिता उत्प्रेक्षिता १६. आविर्भवन्ती ५ र गच्छन्ती

प्रत्तामान्तप्रसादान्प्रणमदसुमतां यत्क्रमान्तःप्रणन्या-
न्प्राणिप्राणप्रियाणि प्रवितरतु जिनः स प्रशान्तप्रयासम् ॥ २४ ॥
उज्जृम्भाम्भोजगर्भाश्रितमिति परमेष्ठीयते निष्ठितार्थै-
स्त्रैलोक्यत्रासहन्त्र्या नरकरिपुतयानन्तमूर्तीयते च ।
सङ्गूतिभ्राजितत्वाद्वृषभगतितया चाद्रिजेशायते य-
त्पादाम्भोजं स सद्यो भवतु भवभयाभोगभित्केवलीशः ॥ २५ ॥

इति श्रीजम्बूकविविरचिते जिनशतके जिनपादवर्णनं नाम प्रथमः परिच्छेदः ।

कोपाल्पेऽपि प्रदिष्टा विरहितमहिमन्युत्कटे कण्टकेऽस्मे
सक्ते व्यक्तं जडौघे सुचिरमनुचितं सङ्गजस्यात्र वस्तुम् ।
पद्मं पद्मा स्वसद्मेत्युदितविपदिव प्रोज्झ्य यत्राङ्गुलिल्ये
छेका दानच्छलेन त्रिजगदधिपतेर्वः पुनीतात्स हस्तः ॥ १ ॥
प्रध्वस्ताशर्मधर्मप्रणयनविधये व्यापृतः प्राणिपुंसा-
न्कालव्यालावलुप्तां प्रतिसमवसृतां शान्तिमन्तस्तनोति ।
यः संहर्तुं विपत्तिं विभयमिह [illegible]
ख्यातं सौख्यं न दत्तां जिनवृषभजनेन्द्रस्य पाणिर्द्रुतं वः ॥ २ ॥
भागिर्योऽम्भोजशोभामभिभवति भृशं [illegible]
कृपाभावः सभाया भवभवभयभिद्दुर्गिभाभाग्भागाम् ।
भर्तुर्भद्राय पाणिस्त्रिभुवनभवनोद्भासनोद्भूतभूते-
र्भूयाद्भूत्यै स भूतेर्निखिलविभुविभवाधीशभूभर्तृभावः ॥ ३ ॥
यत्प्रान्तेऽनन्यभानं [illegible]
[illegible]
नित्यं पद्मापि [illegible]
[illegible] ॥ ४ ॥

१ [illegible]

प्रख्यातादच्युतश्रीवरवसतितया शेषकान्त्योपगूढा-

स्त्सन्मीनात्क्षीरनीरेश्वरत इव यदङ्घ्र्योर्युगान्निर्गता भा।

वेलेव प्लावयन्ती नखमणिकिरणोन्मिश्रिता श्रीर्मदब्ज-

श्रेणी विश्वंभरावद्भवदनभिमतं तीर्थपोऽसौ भिनत्तु॥ १९॥

मा पप्तत्तप्यभावात्कलिकलिलभराक्रान्तमत्यन्तमेत-

र्त्पातालापारपङ्के त्रिभुवनभवनं द्रागितीवावधार्य।

त्वष्ट्रावष्टम्भनार्थं प्रचुरभरसहौ निर्मिमाते यदङ्घ्री

वज्रस्तम्भाविवासौ निखिलसुखखनीर्वो विधत्तां यतीन्द्रः॥ २०

दुर्गे स्वर्गापवर्गाध्वनि सदरितया स्यन्दनः स्यदाग-

स्तिग्मांशूत्तप्तजन्तून्प्रति वरविटपी छायया संयुतत्वात्।

सद्भूत्याहूतिमन्त्रः सति धननिधने व्यक्तवर्णत्वतो वः

सिद्ध्यध्वन्यध्वनीनावतु स मुनिपः पादपद्मो यदीयः॥ २१॥

यत्पादैः पारिजातक्षितिरुहमहिमा हानिमानीयतेऽहि-

भ्रातृच्छायाप्ययोषाः प्रमदभरनमन्मस्तकस्रस्तदाम्नः।

द्राग्भूयो भूषयद्भिः शुचिरुचिनखरुङ्मञ्जरीकर्णपूरैः

पापाकूपारवारिप्रतरणपटुतां तीर्थकृद्व स दध्यात्॥ २२॥

सर्वोर्वीभृत्प्रबर्हप्रणतिपरशिरःश्रेणिचूडामणिद्यु-

त्संदोहालीढमूढप्रढिम नखमयूखोल्लसत्केसरालि।

वल्गवङ्गुल्यग्रपत्रं सकमलममलं पादयुग्मं यदीयं

भात्यादित्योत्थमिश्रं नलिनमिव स वोऽवद्यमर्हन्निहन्तु॥ २३॥

प्राज्यप्रौढप्रमादप्रतिभटनिधनप्राप्तदीप्रप्रतापा-

न्प्रोच्चैः प्रीतिं प्रयान्ति प्रतिकलममलान्प्राणिनः प्रेक्षमाणा।

---

१. शेषनागस्य कान्त्या अशेषया पूर्णया कान्त्या च २ सन्तो विद्यमाना मीना लाञ्छनरूपा यत्र. ३ क्षीरसमुद्रात् ४ पादतलवर्तिनी लाञ्छनरूपा पद्मपङ्क्तिः विश्वम्भरावद्भमिव न् ५ तपश्चरणाभावात् ६ नरककर्दमे त्रिभुवनरूपं गृहं मा पप्तत् पततु. ७ विधात्रा ८ सदुपयुक्ततया ९ सदा स्यदेन वेगेन यदागः पापं तदेव तिग्मांशुः १० अहिर्वृत्रासुरस्तस्य भ्राता शत्रुरिन्द्रस्तस्याप्सराः अनवद्या योषाः स्त्रियोऽप्सरसः ११ द्युसंदोहो दीप्तिसमूहः

साक्षाद्दोषं श्रितोऽपि श्रमणगणगुरोर्बोधयेऽह महिम्ने-
तीव प्रेङ्खन्सदोऽन्त प्रणिगदति करो य न वो वामहान्तु ॥ १० ॥
स्निग्धं मूर्ध्नोऽलिनीलद्युतिकचनिचयं प्रोद्धरन्धैर्यराशे-
र्निर्मूलं लोकभर्तुश्चरणकृतमतेर्भाति यः पाणिपद्म ।
अन्तर्वर्त्यार्तिकृत्कि शितिं कलिलमिदं कर्षतीहैप एवं
देवैरारेक्यमाणो भवदशिवशताशर्म स ताक् शृणातु ॥ ११ ॥
दक्षं दीक्षां जिघृक्षोर्मदनगरनुदो देहतो दीप्रदीप्ती
सत्स्वर्णालंकृतीर्यं सरससुमनस कल्पवृक्षादिवोच्चै ।
पाणिः प्रोत्तारयन्वै नरसिरुहरुचि नक्षत्राशुभ्रभानो
मालाकारायतेऽसौ स्यतु कुमतिमलं प्राणभृत्कंधराणाम् ॥ १२ ॥
यः कालः शोणिमानं दधदपि निधने कल्मषस्योल्बणस्य
कृष्णा दृष्टमात्रः सकलापि नितरां नीलयान्साक्षतेक्तः ।
लक्ष्मीदानेन तृष्णाच्छिदपि तनुमतामक्षयोऽजडोऽसौ
पुष्याद्दोषानशेषान्कलुपितवपुषां वो विरुद्धात्मकोऽपि ॥ १३ ॥
सत्यप्यन्निन्नर्याणि प्रभवति भुवने भूभृत किं चरणां
पातिनस्तापयन्ति क्षितिमितिरिक्ति भवेन्नूनमभ्याचितान्त्य ।
रक्तः शपत्या स्पृशन्त्यो निगडित इव यो भूपणार्तिनकाले
व्याधिग्ध्वान्तं पाणि मधुपत्रधन्याशुभिन्नो शुचिभ्याः ॥ १४ ॥
मा भूदन्त पुनर्वीरटितनुभितामागिणी गांगभान्ता
त्वगोतंसिन्नराली स्मरविजितान स्पंदनोत्थ रोह ।

गीर्वाणैर्निर्मितोर्वीरुहवहलदलश्यामलाभीशुजालै-
र्जीमूतैः प्रावृषेण्यैरिव नभसि सदस्याततै यः समन्तात् ।
विद्युत्पुञ्जायमानः स्फुरदरुणरुचा दृश्यते त्रैदशैर्व-
स्त्राणाय स्तात्स हस्तस्तनुरहितजितः साधु बोधोद्यतोऽद्य ॥ ५

चञ्चच्चक्रोऽप्यकृष्णो विवरयुततलोऽप्यस्तरन्ध्रानुषङ्गः
सत्कार्योऽप्यस्तकृत्यो विलसितकमलोऽप्यङ्ग दोषाकरो नो ।
यः सार्वज्ञः सुपर्वा शय इति महिमापीक्ष्यते नो विरोधी
वध्यात्स ध्यानवृद्धेर्निधनकरमरं वस्तु वः स्तूयमानः ॥ ६ ॥

द्वारं व्यस्तार्गलं वः परमपदपुरो दर्शयाम्येत यूयं
श्रोतृञ्जन्तूनिवैवं गदितुमतिगुरुभ्राम्यतीतस्ततो यः ।
पर्षद्युत्कर्षवत्यां प्रवचनकरणानेहसि श्रीजिनस्य
स्ताद्धस्तो वः प्रशस्तः प्रणिपतनकृतावादृतानां स वृद्ध्यै ॥ ७

वज्रिन्वज्रं समस्ति प्रकटतरमिदं मेऽपि मा गर्वितो भृ-
र्यक्ष क्षिप्रं जहीहि त्वमपि निधिमदं शङ्खपद्मौ यतः स्तः ।
अम्लानौ मय्यपीमाविति परिहसतीवोच्छलद्भिर्मयूखै-
र्व्याख्यायां यन्नखेभ्योऽखिलसुखकृदसावस्तु वो जैनहस्तः ॥ ८

जेताजावूर्जितौजा विजयिजविगजभ्राजि सद्वाजिराज्यां
तेजोभाजां जजौजोविजितजनजितां स्वौजसा दुर्जनानाम् ।
योऽन्येजोऽजातजाड्यो जगति जिनशयो जम्भजित्पूजितौजा
अज्यायो जन्मवीजं जयतु सरजसौजित्यजित्सोऽञ्जसा वः ॥ ९

भित्त्वा दोषानुषङ्गं जनवनजवनं बोधयामीद्धधाम्ना
मोत्कर्षं सूर्य कार्षीरिति मम पुरतो दर्पतो हन्त यत्तन् ।

१. उर्वीरुहोऽत्राशोकः २ त्रिदशसमूहः ३ मदनजयिन ४ हस्तपक्षे [illegible] पक्षेऽप्रा इत्यादयस्तार्किकाद्रित ५ सत्कारार्हे ६ कमलो हरिण ७ [illegible] ८. हे कुबेर ९ 'जजि युद्धे'। [illegible] जजा यो [illegible] जयन्ति ये तेषाम् १० [illegible] उपतापो रोगो वा [illegible] ११ [illegible] १२ [illegible] १३ [illegible] १४ [illegible] १५ [illegible]

प्रोच्चैर्निष्पादतेऽमुं स्मयमिव वहता धार्यते वैजयन्ती
येनासौ युष्मदाधेर्वधकरणपटुर्बुद्धसक्तः करोऽस्तु ॥ २० ॥
श्रद्धालोर्यो विधत्ते विविधबुधधृतीरेधयन्बोधवृद्ध्या
धैर्यं धामर्द्धिमिद्धां धनमपनिधनं शुद्धबुद्धिं धरित्रीम् ।
व्याधिध्वंसं पुरंध्रीर्जितविबुधवधूर्धर्मवृद्धे समृद्धि
धर्मोक्तौ वः स धत्तां धियमधिकधृति प्रोद्धृतो बौद्धहस्तः ॥ २१ ॥
ज्येष्ठासक्तं सचित्रं गुरुमहिमपुनर्वस्वपोढात्मकं नो
नित्यं सत्कृत्तिकं यज्जनितवृषतुलं व्यक्तमीनं सकुम्भम् ।
व्योमेवाभाति किं तु प्रविरहितमलं शून्यवृत्त्यात्युदात्तं
छिन्द्यात्कृच्छ्राणि तद्वः सुमृदु करतलं निर्वृतेरीश्वरस्य ॥ २२ ॥
दारिद्र्याद्रेर्महेन्द्रप्रहरणसमता यो विभेदे बिभर्ति
प्राकाश्ये विश्ववेश्मोदरविवरगतस्यार्थजातस्य दीपः ।
हस्तालम्बोऽवलम्बो गुरुतरनरकागाधकूपप्रपाते
पातात्पातात्स हस्तस्तमसि तततमे वो विनेतुस्त्रिलोक्याः ॥ २३ ॥
यः प्रोद्यद्विद्रुमद्युत्कररुहमणिमन्मस्तकाङ्गुल्यहीन्द्रः
सत्सत्त्वोऽपारिजातः पुनरगुरतनुः साधुमुक्ताफलश्रीः ।
चक्रे हस्तः समुद्रो दशशतनयनेनोन्मुदा मूर्ध्नि मेरोः
कृच्छ्रोच्छ्राय छिनत्तु प्रतिहतमुपमं वः स जेतुः स्मरस्य ॥ २४ ॥
सत्स्कन्धाबद्धमूलोर्वृजितभुजलतालग्नमम्लानरूपं
बिभ्रद्बन्धूककान्तिं करतलमचलं पल्लवभ्रान्तिभाग्भिः ।

---

१ जयपताका वा मया सह स्पर्धन्येवरूपा २ बुद्धो जिनस्तत्सम्बन्धी ३ धर्मोक्तौ धर्मकथने प्रोद्धृत ऊर्ध्वकृत ४ ज्येष्ठेषु वृद्धेष्वेवोपदेशार्थमानक्रम् ५ दा-

मुद्राभिर्मुद्रितोऽलंकरणविभिक्तना वज्रिणार्हन्करो न
सोऽह्नांसहाय हन्तुं प्रविहितविननैर्भक्तिभाजो जनस्य ॥ १०

सद्याजन्मं श्रियो यः शिवपुरपथिकामन्नहानोचितायाः
कोपाधीशैर्निशान्ते नमुनिरिपुगिरसन्नहा नो चितायाः ।
आनीयानीय नित्यं परमगुरुकरः पर्वशैलीक्षयाय-
प्राप्तेर्हेतुः प्रधानो भवतु स भवतां पर्वशालीक्षयाय ॥ १६

युक्ता यस्मिन्नृजिन्ना मसृणितपरुषोऽग्रेऽर्धचन्द्रायमाणा-
नङ्गुल्यः संदधाना सघृणिनखमणीन्द्रांघिमोद्धस्वरूपा ।
पुष्पेषोर्निर्जितस्येषव इव विषमा संग्रहीता विभान्ति
[12]क्षेपीयः पातकान्तं प्रजनयतु स वः पाणिरर्हद्भुजस्य ॥ १

अग्नेनापीद्धधाम्ना परिहृतमिदमालोक्य पातालमूलं
सव्यालत्वात्करालं तिमिरभरभृतं भीरुणेवेति यस्य ।
वीक्ष्यन्तेऽधो विविक्षन्त्य इव ननु भुवो भ्राजनार्थं नखाभाः
स्तस्य ध्यानकाले दलयतु दुरितं वः स जैनेन्द्रपाणिः ॥ १

यो नान्वीतो जडिम्ना नयति न कुमुदं नंदथुं दीप्यमानो
न ज्योतिर्ज्यानियुक्तोऽहनि मलिनतमं लक्ष्म धत्ते न मध्ये ।
सोल्लासं नो नदीनं जनयति लभते धाम दोषोदयान्नो
सोऽपूर्वो यन्नखेन्दुश्चरमतनुशयो योग्यतां वो युनक्तु ॥ १९

अर्थव्यक्तिं विविक्तां विदधति बहवो या करा हारिदश्वा
विश्वास्मिस्तीव्ररूपाः प्रशममितवतैकाकिना सा मयापि ।

---

१ शिवपुरपथिकाश्च तेऽसज्ञानोऽनगारास्तेषां हानं त्यागस्तस्योचितायाः योग
२ इन्द्रवचनेन. ३ असन्नहा नो किं तु सन्नहा सत्तेजोविशिष्टः करः. ४. पूरि
५ पर्वयुक्तः. ६ ईक्षया दर्शनेनायत्ता शुभावहविधे. प्राप्तेर्हेतुः. ७ पर्वाण्युत्
स्यन्ति तनूकुर्वन्तीति पर्वशा विपक्षास्तेषामाली पङ्क्तिस्तस्या क्षयाय ८. क्र
९ श्लक्ष्णग्रन्थयः. १० दीर्घत्वेन प्रशस्तरूपा. ११. पञ्चसंख्याकाः. १२ क्षि

दर्पः कन्दर्पशत्रोरयमिति भगवता भ्रंशयित्वा यदास्तं
　　क्रोधाद्द्वेधा विधायोद्धृतविततगुणं कार्मुकं तत्किमेतत् ।
आस्ते न्यस्तं लसद्भ्रूयुगलमिति नृभिर्भाव्यते यत्र वक्त्रं
　　तद्भ्रूर्विष्टपान्तर्गतनिखिलपदार्थाननर्थं हताद्वः ॥ ६ ॥

यत्कान्त्या त्याजितश्रीः क्षितिपतिरिव सत्कोपपद्मोरुदण्डै-
　　राढ्योऽपि क्षीणदाढ्यों वसति वनभुवि व्रीडयेवाब्जखण्डः ।
तन्मौनीन्द्रं विनिद्रं स्फुरदधरदलं कण्ठनालोपलीनं
　　दृग्भृङ्गासङ्गि गुर्वीं ग्लपयतु विपदं सन्मुखं युष्मदीयाम् ॥ ७ ॥

शान्तं श्वेतांशुशोचिःशुचिदशनमगं स्वदृशां दृश्यमानं
　　विश्वक्लेशोपशान्तिं दिशदतिविशदैः श्लोकराशिं प्रकाशम् ।
निःशेषश्रीनिशान्तं शरणमशरणे नाशिताशेषशङ्कं
　　दिश्याद्वः शोभितास्यं शिवमुपशमिनामीशितुः शश्वदास्यम् ॥ ८ ॥

दुष्टारिष्टानि दृष्टेऽप्यकृतविकृतिकान्येव निर्नामकानि
　　क्षीयन्ते दक्षमक्ष्णां प्रविकसनकृति प्राणियूथस्य यत्र ।
नैशानीवांशुमालिन्यलिकुलमलिनान्यन्धकाराणि बन्धो-
　　रूर्ध्वाधोमध्यलोकाश्रितजनसमितेरास्यमस्त्वघं तत् ॥ ९ ॥

व्यालम्बालोलनीलालकजलदयुजो राजमानाद्धिमानी-
　　शुभ्रैर्दन्तैः सदन्तैर्वरविवरभृतः प्रस्फुरद्गण्डशैलात् ।
यस्माद्गौः शुद्धवर्णा प्रभवति सुमनोमानसं नन्दयन्ती
　　तज्जैनेन्द्रं हिमाद्रेरिव दिविजनदी वो मुदत्वास्यमेन ॥ १० ॥

दुर्बोधो दुर्विधेयं प्रवररदमणीन्धारयन्मध्यसंस्था-
　　नल्पश्रेष्ठौष्ठमुद्रो व्यसनशतशमप्रत्यलावाप्तिरुच्चैः ।

१ मुनीन्द्रसंबन्धि [illegible] समस्त [illegible] स्वामिवदनाम्बुजम् [illegible] दन्ताः [illegible] निशा [illegible] पर्वतकटकेन [illegible] विवर [illegible] [illegible] शोभते [illegible] १० व्यसनशतशमे [illegible]

मौग्ध्यात्मारङ्गशावैर्वनगहनभुवि ध्याननृत्तेर्विभातु
सिद्धेर्लेलिह्यते यत्तदवतु पतनाद्भापदन्तः सदा वः ॥ २९ ॥

इति श्रीजम्बूकविविरचिते जिनशतके जिनहस्तवर्णनं नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।

मल्लक्ष्म्या क्षिप्तदीप्ति प्रलपदलिरवैर्वारिणीन्दीवरं वो
मङ्क्षु शक्त्या वियुक्तं सदलमपि जये वाञ्छतीत्युच्छलच्छि ।
हर्षोत्कर्षोत्प्रफुल्लं किमिदमिति जनैः कल्प्यतेऽनल्पधीभि-
र्यच्चक्षुर्वीक्ष्यमाणं क्षणमहितहतिं तत्तनोत्वास्यवक्त्रम् ॥ १ ॥
भास्वान्भास्वानपि स्वैर्घृणिभिरनणुभिर्यत्तमोऽनुत्तमं नो
नेता नेतुं तनुत्व तदतनिम मनो मोहयन्मानवानाम् ।
मुष्णद्धिष्ण्यं गुणानामगुणमपि मुख खण्डितामूर्तिकीर्ते-
स्तथ्य पथ्य प्रथीय प्रदिशतु दशनाभीशुभिः शोभितं वः ॥ २ ॥
यस्य स्यादन्तरात्मा कलितमलिनिमा चञ्चलश्च स्वभावा-
त्तुल्यर्द्धि स्पर्धयान्य क्रमत इति सहीतीव धात्रा व्यधायि ।
मर्यादार्थं यदन्तर्निहितनयनयोः सेतुबन्धायमानो
नासावंशो जिनास्य दिशतु शमशनैः शाश्वतं तद्भवञ्च्यः ॥ ३ ॥
सोत्कण्ठाः कण्ठपीठोल्लुठितजरठरुक्तारहाराभिरामा
बिभ्रत्योऽदभ्रमूर्तिस्तनभरमबलाः स्वंर्भुवो या समीयुः ।
ध्यानध्वंस विधातुं विकृतिमकृत यत्प्रत्युत प्रेक्ष्यमाणं
तास्वेवास्यं जिनस्य प्रणुदतु तदघं व स्वरूपश्रियैव ॥ ४ ॥
स्पष्टं जुष्टं ललाटं विकटतरमतिस्निग्धलम्बालकान्तै
कान्त शान्त दृशा शं दिशदनुकुरुते दृश्यमानाङ्कपङ्कम् ।
यस्योद्यत्पार्वणैणाङ्कनशकलमल तद्भवद्भाग्यपुष्टि
द्रेष्टुर्दुष्टाष्टकर्मद्विप उपचिनुतादास्यमस्यत्तमांसि ॥ ५ ॥

---

१ सदल सपरिकरमपि २ आमस्य जिनस्य मुखम् ३ समर्थ ४ अगुण नमोगुणादिरहितमपि गुणाना मान्द्यादीना धिष्ण्यम् ५ खण्डिता अमूर्ते कामस्य कीर्तिर्यन तस्य जिनस्य ६ अतिशयेन पृथु ७ गव ८ श मुखम् ९ शीघ्रम्.

सुप्रापः प्रायशोऽस्मिञ्जिनवदननिधिर्बुद्धतत्त्वैः सुतत्त्वै-
स्तत्त्वार्थं सत्वरं वस्त्वरयतु स गुरुर्वोऽद्रुमध्यामरूपम् ॥ ११ ॥
किं बिम्बं पद्मबन्धोर्नहि दहनमहस्तज्जन्मनाम्नेदमिन्दो-
स्तर्हि स्यात्सत्कलङ्कं तदपि न विकलं लाञ्छनेनैतदेवम् ।
दृष्ट्वा द्वेष्टुर्बलस्य प्रमुदितहृदयास्तर्कयन्तेऽतिमुग्धा
वध्वो मूर्ध्न्यद्रिभर्तुर्यदजितलपनं वस्तदेनस्तृणेढु ॥ १२ ॥
मान्ये मान्येन कारि स्वदृगशुभतरात्रेतिकृष्णातिकृष्णा
चक्रे चक्रे दिशां यैस्सिततरयशसि भ्रूलतारालतारा ।
रक्षारक्षालिनीवेत्थंवहितविधिना यत्र पापात्रपापा-
दव्यादव्यापदास्यं तदमरणगुरोर्वः सदन्तं सदन्तम् ॥ १३ ॥
वक्षस्याधोक्षजे श्रीः परिवसति सदेतिप्रसिद्धिं वृथार्था-
मत्यर्थं भावयन्तोऽभिलषितविभवावासितः कल्पयन्ति ।
साक्षाल्लक्ष्मीरिहास्तेऽनवरतमिति यद्दर्शने याचकौघा-
स्तद्वक्त्रं वैतरागं गुरुगदगहनध्वंसनाद्वो धिनोतु ॥ १४ ॥
श्रीमत्पौरन्दरं दृग्मलिनघनवनं वानमप्यन्यदीक्षि
प्रत्यक्षत्वेक्षणेन श्रवणपरिकरः स्वातिरक्तो बुधप्रीः ।
स्वाभिर्यो दीधितीभिः कुरुत इतितरामाचरन्नप्यचण्ड-
श्चण्डांशोः कर्म धर्माधिपलपनविधुर्वो विरुद्धं स वध्यात् ॥ १५
सद्घोणं सालकान्तं शिशिरघनतरच्छायमन्तर्द्विजाना
राज्यापूर्णं सदन्तच्छदलसदलिकं काननं वाननं वः ।

---

१ प्रकटतरम्. २ दाहात्मकतेजोविशिष्टम् ३ इन्द्रस्य ४ अजितस्य जिनस्य लपन मुखम ५ हिनस्तु. ६ कृष्णादप्यतिकृष्णा ७. दिशा समूहे यैरन्छसिततरयशो यस्य ८ कुटिलकनीनिका दृक् ९ अरक्षा न विद्यते अन्या रक्षा यस्याः सा रक्षा. १०. अवहितेन धात्रा ११ अपामापयति प्रापयति तस्मात् १२ निरुपद्रवम् १३ जिनस्य १४. दन्तैः सहितम १५ शोभनप्रान्तम १६. म्लानमपि १७. प्रत्यक्षत्वेन यदीक्षण तेन १८ श्रवणौ कर्णौ श्रवण च नक्षत्रम् १९. शोभना आतिर्गति २० बुधान्प्रीणयति २१ अतिशयेन. २२ सुनासो घ्राणः शब्द. २३. दन्तानां पक्षिणां च पङ्क्त्या २४ स्वार्थे वा,

इन्द्रैर्विद्राणनिद्रं श्रितविधि विबुधैः सार्थकं ऋक्षनाथै.
सिद्धै' साध्यार्थसिद्ध्यै धुतदिति दितिजैः साधुभि. साधितार्थम् ।
गन्धर्वैर्गीतगर्भं कृतकरमुकुलैः श्रूयमाणानणीयो
जैनी गौर्गौरवं वोऽतनुभुवनकुटीकोटगन्त' करोतु ॥ २ ॥
या मन्दारैरशोकै' प्रविकचसुमन शोभितैर्भिक्षुवृक्षै-
स्तुङ्गैर्नीरागमानै. सततमुपचिता भारती वैतरागी ।
स्वच्छायाच्छिन्नतापा विहितशुभफलालंकृतारामलेखा-
तुल्या कल्याणमाल्यैर्बहुभिरिह तनूभूपयत्वाशु सा व ॥ ३ ॥
यूथैर्या सयंताना सुदृढनियमनान्मोक्षमाकाङ्क्षमाणै-
र्गुप्तै' संसृत्यटव्याश्रयणगमनत संश्रितत्वादितीह ।
कारागारानुकाराप्यघनतरतमा निर्भया भ्रष्टबन्धा
साधीयोधीधनर्द्धैरतिसमधिकता सा क्रियात्सिद्धगीर्व ॥ ४ ॥
संसारोदन्वदम्भस्र्यमितिसृतिमहोर्मिण्यगण्योद्भवावर्त-
घुर्द्धीमे लोभकुम्भीनसविषमतले मज्जतो जन्तुराशीन् ।
प्रत्यप्रान्तप्रथिम्नि स्मरमकरवति प्राज्यजिह्मस्वरूपा
निर्व्याज नाव्यते या यतिपतिगदिता सा हताद्वो द्विषन्तम् ॥ ५ ॥
नाभीष्ट विष्टपान्त प्रति चरमचरं प्राणिन प्राणितव्या-
दन्यद्धन्म्वित्यवेत्य स्वमिव तदपि भो रक्षता क्षुद्रभावा ।
भद्र भोक्त विमुक्त्या यदि मतिरिति याकर्ण्यते कर्णरन्ध्रै
सा श्रीयोगीन्द्रगीर्व प्रबलयतु बलं कालमाशु विजेतुम् ॥ ६ ॥
द्रव्यादेशेन नित्य यदितरदपि तत्पर्ययादेशतोऽस्मि
न्वस्त्वेव यत्र मेव प्रकटयति नयद्वन्द्वतो विप्रकारम् ।

कुग्राहोग्रग्रहास्यप्रपतिततनुभृत्स्तोमसुन्मोचयन्ती
चेतोभूप्रच्युतिं वः सुमतियतिपुरोगस्य सा वाग्विधेयात् ॥ ७ ॥
निर्दोषा सन्निशीथाप्यवितथरचना सत्यहीनापि नित्यं
सद्गुप्तिर्मोक्षदापि श्रुतयममहिमाप्युन्नतासत्कृतान्ता ।
द्विष्टार्थो सार्थकापि स्खलितपरमताप्युन्नतासत्तमाया-
मारोप्यात्सा पदव्या प्रगमिपरिवृढब्राह्म्यलं वोऽविलम्बम् ॥ ८ ॥
सत्या सत्यानताङ्गे तनुमति भविका सर्वदा सर्वदाग-
स्तानेऽस्तानेकशर्मण्यपि विनिपतिते स्तूयमानायमाना ।
नाशं नाशङ्कितार्था भवतु कविशतैः पूरितार्शारिताशा
गौर्वो गौर्वामपङ्के मुनिपलपनभूर्व सदावासदावा ॥ ९ ॥
वाचो वोऽर्चामचिन्त्याचलचरणरुचेश्चूचुरन्मा चिराया-
स्युच्चैस्ताश्चोरयन्त्यो रुचिमतिशुचयो नीचवाक्तारकाणाम् ।
याश्चण्डाश्चण्डवर्चोरुच इव निचितं चित्तभूध्वान्तचित्या
सच्चेतोम्भोजचक्रं प्रचुररुचिचितं कुर्वते चित्रचाराः ॥ १० ॥
श्रोतॄन्वृन्दारकादीन्प्रणिहितकरणानादरादेशनायां
संसद्यासाद्य सद्यः परिणमति वचोऽर्हन्मुखान्निर्गतं सत् ।
तेषां भाषाविशेषैर्विषमिव विषदाद्भूविभागान्विभिन्ना-
न्स्वैः स्वैर्वर्णैः सुवर्णे यदनुगुणयतात्स्वश्रुतौ तन्मनो वः ॥ ११ ॥
या वारिक्षीरयोर्वा प्रकृतिपुरुषयोः श्लिष्टयोस्रोटयन्ती
सबन्धं निर्विबन्धं ललितपदगती रामरामेव रम्या ।
सा वः शुक्लाभदेहा दहतु महदपि क्षुद्रपक्षद्रुमाणां
वृन्दं वृन्दारकादीश्वरसभसरसीभूषणा वाग्जिनस्य ॥ १२ ॥

---

१ निशीथो ग्रन्थविशेषः २ सती शोभना अहीना च ३ असन्नविद्यमानः कृतान्तो यमो यस्याम्, अन्यत्र सत्कृतान्ता शोभनसिद्धान्ता ४ द्विष्टोऽर्थो द्रव्यादिर्यया ५ सर्वं ददातीति सर्वदा ६ पापविस्तारे ७ वामपङ्के मिथ्यादृष्टिरूपकर्दमे नाशमयमाना गच्छन्ती ८ अरिता शत्रुता श्यति सा ९ सदावासो मोक्षस्तं ददाति ते ज्ञानादय स्तानवति सा १० सदनान्धकारसमूहेन ११ पर्यायान्तरमनुभवति १२ जलमिव १३ जलदान १४ कर्मजीवयो १५ मनोहरवनितेव

भूमानं बिभ्रतोऽपि प्रकटयति झटित्योजसा स्वेन हानिं
स्नेहस्योच्चैः पतङ्गप्रभृतितनुमतोऽवन्त्यनित्यत्वशून्या।
यान्यादृक्षेव साक्षात्कृतनयनपथातीतवस्तुस्वरूपा
दैपी वर्तिः कुवृत्तीरपहरतुतरामर्हतां वागसौ वः॥ १८॥

ज्योतिर्मैत्रं न यत्र प्रविचरति रुचिर्नैन्दवी न प्रकाश्यं
यद्भासां चित्रभानोरनणुमणिरुचां गोचरे यच्च नैव।
वस्तु प्रत्यक्षयन्ती तदपि मुदमितैः प्रासरूपैर्नुता या
सार्हद्भारत्यरत्या वियुततनुलतान्वः क्रियादक्रमेण॥ १९॥

सालंकारां करोति श्रुतिमति विशदन्यायरत्नोद्भटाश्रि
श्रीमद्भिर्धार्यमाणं गतमतिविभवैर्दुर्लभं भास्वराङ्गम्।
सद्वृत्तोदात्तरूपं व्युपरतविकृतेर्यत्तुलां कुण्डलस्य
क्षिप्रं बिभ्रत्क्रियाद्वो वचनमुपचितिं चिन्तिताना तदर्च्यम्॥ २०॥

नाश्रेयासि श्रितानां न भयतरलता श्रूयते श्राद्धदेवा-
दश्रीणां नाश्रयोऽश्रु स्नुतिरपि न नवा विस्रंसा न श्रमो वः।
नाविश्रम्भश्रुतिर्न श्रवणकटुवचो यत्र तत्स्थानमीयुः
श्रुत्वा यां श्रीजिनस्याश्रियमभिभवताद्भौरसौ माक्श्रुतीष्टा॥ २१॥

मिथ्यादृक्पाथसान्तर्भृतगुरुविपदावर्तगर्तं गरीयः-
सर्पत्कंदर्पसर्पं प्रचरितकुनयानेकनक्रादिचक्रम्।
यत्प्राप्य प्रोत्तरन्ति प्रततमपि भवाम्भोनिधिं साधुबन्धं
पोतात्पोतायमानं तदवमपतनाज्जैनचन्द्रं वचो वः॥ २२॥

गोन्मुद्भिर्जन्मवद्भिः शिखिभिरिव समाकर्णिता निर्णयन्ती
क्लेशग्रीष्मोष्मशोषं स्वमहिमभवनात्संहरन्ती रजांसि।
विस्फूर्जर्ज्ज्ञानिधारानिकरपतनत प्रावृषा या समाना
मानोर्मीनिनामाप्यपनुदतु भवन्त्याशु सा सूनृता वाक्॥ २३॥

१ पर्यन्ते. २ आश्रम. [illegible] ३ जिनस्य. ४ [illegible] ५ नरा. ६ [illegible] ७ पापपानात्. ८ अपनयन्ती. ९ [illegible] १० जिनस्य.

तन्वीनेत्रचकोरपार्वणविधौ सौभाग्यलक्ष्मीनिधौ
धन्य. कोऽपि न विक्रियां कलयति प्राप्ते नवे यौवने ॥
सम्यक्परिहृता येन कामिनी गजगामिनी ।
किं करिष्यति रुष्टोऽपि तस्य वीरवरः स्मरः ॥ १८ ॥
लज्जेयं प्रलयं प्रयाति झटिति व्रतव्रतं भ्रश्यति
ज्ञानं संकुचति स्मरज्वरवशात्पश्यामि यावत्प्रियाम् ।
यावत्तु स्मृतिमेति नारकगतेः पाकक्रमो भीषण-
स्तावत्तत्त्वनिरीक्षणात्प्रियतमाप्येषा विषौघायते ॥ १९ ॥
कारुण्येन हता वधव्यसनिता सत्येन दुर्वाच्यता
संतोषेण परार्थचौर्यपटुता शीलेन रागान्धता ।
नैर्ग्रन्थ्येन परिग्रहग्रहिलता यैर्यौवनेऽपि स्फुटं
पृथ्वीयं सकलापि तैः सुकृतिभिर्मन्ये पवित्रीकृता ॥ २० ॥
यत्राब्जोऽपि(?) विचित्रमञ्जरिभरव्याजेन रोमाञ्चितो
दोलारूढविलासिनीविलसितं चैत्रे विलोक्याद्भुतम् ।
सिद्धान्तोपनिषन्निषण्णमनसां येषां मनः सर्वथा
तस्मिन्मन्मथबाधया न मथितं धन्यास्त एव ध्रुवम् ॥ २१ ॥
स्वाध्यायोत्तमगीतिसंगतिजुषः संतोषपुष्पाञ्चिताः
सम्यग्ज्ञानविलासमण्डपगताः सद्ध्यानशय्यां श्रिताः ।
तत्त्वार्थप्रतिबोधदीपकलिकाः क्षान्त्यङ्गनासङ्गिनो
निर्वाणैकसुखाभिलाषिमनसो धन्या नयन्ते निशाम् ॥ २२ ॥
किं लोलाक्षि कटाक्षलम्पटतया किं स्तम्भजृम्भादिभि
किं प्रत्यङ्गनिदर्शनोत्सुकतया किं प्रोल्लसच्चाटुभिः ।
आत्मानं प्रतिबाधसे त्वमधुना व्यर्थं मदर्थं यतः
शुद्धध्यानमहारसायनरसे लीनं मदीयं मनः ॥ २३ ॥

[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥ ६[illegible]
[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥ ६१ ॥
[illegible]
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ॥ ६२ ॥
यत्रास्ति [illegible] न न गति [illegible]
नैवास्ति धनं………… न वधो ध्यानं न नाप्येषणा ।
नो दाम्यं न विलास………वदनं हास्यं न लास्यं च नो
तस्मात्सात्त्विकपुण्यपापरहितं ध्येयं पदं धीधनाः ॥ ६३ ॥
तावज्ज्ञानुकृगा प्रकाशनपरा यक्षेश्वरोऽप्यर्थवा-
न्संपूर्णेन्दुमुखीप्रिया प्रियमहीमाधुर्यलक्ष्या च …. ।
………… .. ……………………………
…………………………………………… ॥ ६४ ॥
…………………………………………… हृदये ।
मन्त्ररहस्योद्गारी मन्त्रीव स दूरतस्त्याज्यः ॥ ६५ ॥
धर्मोऽयं निहतः प्रमादवशतः प्राप्तेऽपि मानुष्यके
कार्पण्येन विडम्बितौ सति धने यैरर्थकामावपि ।
अत्यन्तं चलचित्तनिग्रहपरैरप्याप्यते वा न वा
मोक्षः शाश्वतिकः प्रसादमदनं तेषां दवीयान्पुनः ॥ ६६ ॥

स्फूर्जल्लोभकरालवक्त्रकुहरो हुंकारगुञ्जारवः
कामक्रोधविलोललोचनयुगो मायानखश्रेणिभाक् ।
स्वैरं यत्र स वम्भ्रमीति सततं मोहाह्वयः केसरी
तां संसारमहाटवीं प्रतिवसन्को नाम जन्तुः सुखी ॥ ९० ॥

एकः स वैवस्वत एव देवः शौटीर्यशाली च महाव्रती च ।
पशौ च गीर्वाणपतौ च यस्या विभिन्नमुद्रस्य दृशः पतन्ति ॥ ९१ ॥

एतानि तानि मदनज्वलनेन्धनानि
दूरीकुरुष्व मयि वक्रविलोकितानि ।
उन्मीलति स ललिताङ्ग्यधुना स एव
मन्मानसे शुचिविवेककलाविलासः ॥ ९२ ॥

प्रत्यक्षो नरकः स एष वसुधापीठे परायत्तते-
त्येवं पूत्कुरुते जनः प्रतिकलं सर्वोऽपि विद्वानिह ।
तन्नारी(?)वशवर्तिनोऽपि विषयान्कण्डूतिकल्पानयं
रोमाञ्चाङ्कुरचर्चिताङ्गलतिकः किं नाम नैवोज्झति ॥ ९३ ॥

ता एवैताः कुवलयदृशः सैष कालो वसन्त-
स्ता एवान्तः शुचिवनभुवस्ते वयं ते वयस्याः ।
किं तूद्भूतः स खलु हृदये तत्त्वदीपप्रकाशो
येनेदानीं हसति हृदयं यौवनोन्मादलीलाः ॥ ९४ ॥

को देवो वीततमाः कः सुगुरुः शुद्धमार्गसंभाषी ।
किं परमं विज्ञानं स्वकीयगुणदोषविज्ञानम् ॥ ९५ ॥

यत्कारुण्यहिरण्यजं न न च यत्सन्मार्गताम्रोद्भवं
नो यत्संयमलोहजन्म न च यत्संतोषमृत्स्नामयम् ।
यद्योग्यं न तपोविधानदहनज्वालावलीतेजसा
सिद्धिं याति कथं नृधान्यनिकरस्तस्मिन्कुपात्रे श्रितः ॥ ९६ ॥

हे मोहाहत जीव हु शृणु वचः श्रद्धास्ति चेत्कथ्यतां
प्राप्तं किंचन सत्फलं भवमहाटव्यां त्वया भ्राम्यता ।

श्रीजिनप्रभसूरिविरचितः
सिद्धान्तागमस्तवः ।

अवचूरिः ।

ध्यायन्ति श्रीगौतमाद्या गणाधीशा लयेन यम् ।
स्तुतिं तस्य जगद्धीशः श्रीवीरगुरोः स्तवः ॥

पुरा श्रीजिनप्रभसूरिभिः प्रतिदिनं नवस्तवनिर्माणपुरःसरं निरवद्याहारग्रहणाभिग्रहवद्भिः प्रत्यक्षपद्मावतीदेवीवचनमभ्युदयिनं श्रीतपागच्छं विभाव्य भगवतां श्रीसोमतिलकसूरीणां स्वशैक्षशिष्यादिपठनविलोकनार्थं यमकश्लेषचित्रच्छन्दोविशेषादिनवनवभङ्गीसुभगाः सप्तशतीमिताः स्तवा उपदीकृता निजनामाङ्किताः । तेष्वयं सर्वसिद्धान्तस्तवो बहूपयोगित्वाद्विव्रियते—

नत्वा गुरुभ्यः श्रुतदेवतायै सुधर्मणे च श्रुतभक्तिनुन्नः ।
निरुद्धनानावृजिनागमानां जिनागमानां स्तवनं तनोमि ॥ १ ॥

गुरुभ्यः श्रुतदेवतायै सरस्वत्यै सुधर्मणे च पञ्चमगणधराय नत्वा । त्रिषु नतिक्रिया । 'अभिप्रेयत्वाच्चतुर्थी' इति सूत्रेण सम्प्रदानाच्चतुर्थी । श्रुतभक्तिप्रेरितोऽहं निरुद्धा रुद्धा नाना अविरतिकषायादिभिर्बहुविधानां वृजिनानां पापानामागमाः प्रसरणानि यैस्तेषां जिनागमानां श्रीवीरसिद्धान्तानां स्तवनं तनोमि करोमि ॥

सामायिकादिकषडध्ययनस्वरूप-
मावश्यकं शिवरमावदनात्मदर्शम् ।
निर्युक्तिभाष्यवरचूर्णिविचित्रवृत्ति-
स्पष्टीकृतार्थनिवहं हृदये वहामि ॥ २ ॥

अवश्यकरणादावश्यकम् । सामायिकादिकानि सामायिक-चतुर्विंशतिस्तव-वन्दनक-प्रतिक्रमण-कायोत्सर्ग-प्रत्याख्यानरूपाणि यानि षडध्ययनानि तत्स्वरूपम् । शिवरमाया (मोक्षलक्ष्म्याः) वदनात्मदर्शं दर्पणतुल्यम् । पुनः किंविशिष्टम् । निर्युक्तिः श्रीभद्रबाहुकृता एकत्रिंशच्छतप्रमाणा । भाष्यं सूत्रार्थप्रपञ्चनम् । वरा चूर्णिरष्टादशसहस्रप्रमाणा पूर्वर्षिविहिता । विचित्रवृत्तिरनुगतार्थकथनं द्वाविंशतिसहस्रप्रमाणम् । एताभिः स्पष्टीकृतोऽर्थनिवहो यस्य तथाविधं हृदये वहामि स्मरामि ॥

युक्तिमुक्तास्वातिनीरं प्रमेयोर्मिमहोदधिम् ।
विशेषावश्यकं स्तौमि महाभाष्यापराह्वयम् ॥ ३ ॥

---

१. स्तोत्रस्यास्यैकमेवाष्टपत्रात्मकं सटीकं पुस्तकं संवेगिसाधुवरश्रीशान्तिविजयमुनीनां सकाशादधिगतम्, तच्च नातिशुद्धं शतवर्षप्राचीनमिवानुमीयते तदाधारेणैतन्मुद्रणं विहितमस्ति

युक्तय एव मुक्ता मौक्तिकानि तासां [illegible] । [illegible] एवोर्मय कल्लोलास्तेषां महोदधिम् । [illegible] स्तौमि ॥

दशवैकालिकं [illegible] ।
प्रीतिर्मेऽत्र सुमनसां [illegible] स्तुम । ५ ।

विकालेनापराह्णेन निर्वृत्तानि [illegible] रिकृत दशवैकालिक [illegible] त्वारिंशद्योजनमाना । सुमनसां [illegible] योनय पक्षे सुवर्णमय स्तुम ॥

उद्घातानुपोद्घातविकल्प[illegible] ।
मिताभिधानामनिताभिधेयां [illegible] ॥ ६ ॥

उद्घा[illegible] मिताभिधाना [illegible] जिनोघनिर्युक्ति [illegible] । [illegible] 'उद्देसे निद्देसे निग्गमे' [illegible] । [illegible] नामस्थापनाद्रव्यादय [illegible] । [illegible] नव प्रतिभेदा ओघसामाचारी [illegible] न त्रिषु ओघ [illegible] [illegible] नवमपूर्व [illegible] साधूनां हितायाल्पश्रुतानां [illegible] श्रीआवश्यकनिर्युक्तौ [illegible] सुखपाठाय पृथग्ग्रन्थरूपेण विहितानि नाम ॥

पिण्डविधिमनिपथावन्वग्[illegible] ।
[illegible] पिण्डनिर्युक्तिम् ॥ ७ ॥

पिण्डस्याहारस्य [illegible] तिनाना [illegible] ॥

प्रवचननाटप[illegible] ।
[illegible] नन्दिगनन्दम् ॥ ८ ॥

[illegible]

श्रीजिनप्रभसूरिविरचितः

सिद्धान्तागमस्तवः ।

सावचूरिः ।

ध्यायन्ति श्रीविशेषाय गणनेशा लयेन यम् ।

स्तुतिद्वारा जयतीद श्रीवीरगुरुणो रवः ॥

पुरा श्रीजिनप्रभसूरिभिः प्रतिदिन नवस्तवनिर्माणपुरःसरं निरवद्याहारग्रहणाभिग्रहवद्भिः प्रत्यक्षपद्मावतीदेवीवचसामभ्युदयिनं श्रीतपागच्छं विभाव्य भगवतां श्रीसोमतिलकसूरीणां स्वशैक्षशिष्यादिपठनविलोकनाद्यर्थं यमकश्लेषचित्रच्छन्दोविशेषादिनवनवभङ्गीसुभगाः सप्तशतीमिताः स्तवा उपदीकृता निजनामाङ्किताः । तेष्वयं सर्वसिद्धान्तस्तवो बहूपयोगित्वाद्विव्रियते—

नत्वा गुरुभ्यः श्रुतदेवतायै सुधर्मणे च श्रुतभक्तिनुन्नः ।
निरुद्धनानावृजिनागमानां जिनागमानां स्तवनं तनोमि ॥ १ ॥

गुरुभ्य श्रुतदेवतायै सरस्वत्यै सुधर्मणे च पञ्चमगणधराय नत्वा । त्रिषु नतिक्रिया । 'अभिप्रेयत्वाच्चतुर्थी' इति सूत्रेण सम्प्रदानाच्चतुर्थी । श्रुतभक्तिप्रेरितोऽहं निरुद्धा रुद्धा नाना अविरतिकषायादिभिर्बहुविधाना वृजिनाना पापानामागमाः प्रसरणानि यैस्तेषां जिनागमाना श्रीवीरसिद्धान्तानां स्तवन तनोमि करोमि ॥

सामायिकादिकषडध्ययनस्वरूप-
मावश्यकं शिवरमावदनात्मदर्शम् ।
निर्युक्तिभाष्यवरचूर्णिविचित्रवृत्ति-
स्पष्टीकृतार्थनिवहं हृदये वहामि ॥ २ ॥

अवश्यकरणादावश्यकम् । सामायिकादिकानि सामायिक-चतुर्विंशतिस्तव-वन्दनक-प्रतिक्रमण-कायोत्सर्ग-प्रत्याख्यानरूपाणि यानि षडध्ययनानि तत्स्वरूपम् । शिवरमाया (मोक्षलक्ष्म्याः) वदनात्मदर्शं दर्पणतुल्यम् । पुन किंविशिष्टम् । निर्युक्तिः श्रीभद्रबाहुकृता एकत्रिंशच्छतप्रमाणा । भाष्य सूत्रार्थप्रपञ्चनम् । वरावचूर्णिरष्टादशसहस्रप्रमाणा पूर्वर्षिविहिता । विचित्रवृत्तिरनुगतार्थकथन द्वाविंशतिसहस्रप्रमाणम् । एताभिः स्पष्टीकृतोऽर्थनिवहो यस्य तथाविध हृदये वहामि स्मरामि ॥

युक्तिमुक्ताश्यातिनीरं प्रमेयोर्मिमहोदधिम् ।
विशेषावश्यकं स्तौमि महाभाष्यापराह्वयम् ॥ ३ ॥

---

१. स्तोत्रस्यास्यैकमेवाष्टपत्रात्मक सटीक पुस्तक संवेगिसाधुवरश्रीशान्तिविजयमुनीना सकाशादधिगतम् तच्च नातिशुद्ध शतवर्षप्राचीनमिवानुमीयते तदाधारेणैतन्मुद्रण विहितमस्ति

या षट्त्रिंशत्सहस्रान्प्रतिविधिसजुषां बिभ्रती प्रश्नवाचां
चत्वारिंशच्छतेषु प्रथयति परितः श्रेणिमुद्देशकानाम् ।
रङ्गद्भङ्गोत्तरङ्गानयगमगहना दुर्विगाहा विवाह-
प्रज्ञप्ती पञ्चमाङ्गं जयति भगवती सा विचित्रार्थकोषः ॥ १४ ॥

या प्रतिविधिरुत्तरं तेन सहितानां प्रश्नवाचां षट्त्रिंशत्सहस्रान्बिभ्रती दधती या चत्वारिंशच्छतेष्वधिकारविशेषेषूद्देशकानां श्रेणिं परितः सर्वतः प्रथयति सा विवाहप्रज्ञप्ती नाम्नी पञ्चमाङ्गं रङ्गन्तो ये भङ्गाः रचनाविशेषास्तैरुत्तरङ्गा उत्कल्लोला तथा युक्तयो गमाः सदृशपाठास्तैर्गहना ग्रन्थिला अत एव दुर्विगाहा विचित्रार्थकोषो जयति । भगवतीति पूज्याभिधानम् ॥

कथानकानां यत्रार्धचतस्रः कोटयः स्थिताः ।
सोत्क्षिप्तादिज्ञातदृष्टा ज्ञातधर्मकथाः श्रये ॥ १५ ॥

यत्रार्धचतस्रः कथानकानां कोटयः स्थिताः सा ज्ञातधर्मकथा नाम षष्ठमङ्गमुत्क्षिप्ता-दिभिर्ज्ञातैर्दृष्टान्तैर्दृष्टा शिवेऽस्तु (श्रये) ॥

आनन्दादिश्रमणोपासकदशकेतिवृत्तसुभगार्थाः ।
विशदामुपासकदशा भावदशां मम दिशन्तु सदा ॥ १६ ॥

आनन्दाद्यः श्रमणोपासकास्तेषां दशकं तस्येतिवृत्तानि चरितानि तैः सुभगार्था उपासकदशा नाम सप्तमाङ्गं विशदा भावदशां मम सदा दिशन्तु ॥

महदृषिमहासतीनां गौतमपद्मावतीपुरोगाणाम् ।
अधिकृतशिवान्तसुकृता स्मरतोच्चैरन्तकृद्दशाः कृतिनः ॥ १७ ॥

गौतमपद्मावतीप्रमुखाणां महर्षीणां महासतीनामधिकृतानि प्रकटितानि शिवान्तानि सुकृतानि यासु ता अन्तकृद्दशा हे कृतिनः, उच्चैर्भूय स्मरत ॥

गुणैर्यदध्ययनकलापकीर्तिता अनुत्तरा प्रशमिषु जालिमुख्यकाः ।
अनुत्तरश्रियमभजन्ननुत्तरोपपातिकोपपददशाः श्रयामि ताः ॥ १८ ॥

यदध्ययनकलापे कीर्तिता कथिता प्रशमिषु ऋषिषु गुणैः [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

अनुत्तरोपदशा [illegible]

[illegible] प्रश्नव्याकरणदशा [illegible]

या षट्त्रिंशत्सहस्रान्प्रतिविधिसजुषां बिभ्रती प्रश्नवाचां
चत्वारिंशच्छतेषु प्रथयति परितः श्रेणिमुद्देशकानाम् ।
रङ्गद्भङ्गोत्तरङ्गानयगमगहना दुर्विगाहा विवाह-
प्रज्ञप्ती पञ्चमाङ्गं जयति भगवती सा विचित्रार्थकोषः ॥ १४ ॥

या प्रतिविधिरुत्तरं तेन सहितानां प्रश्नवाचां षट्त्रिंशत्सहस्रान्बिभ्रती दधती या चत्वारिंशच्छतेष्वधिकारविशेषेषूद्देशकानां श्रेणिं परितः सर्वतः प्रथयति सा विवाहप्रज्ञप्ती नाम्नी पञ्चमाङ्गं रङ्गन्तो ये भङ्गा रचनाविशेषास्तैरुत्तरङ्गा उत्कल्लोला तथा युक्तयो गमाः सदृशपाठास्तैर्गहना ग्रन्थिला अकुशलैर्दुर्विगाहा विचित्रार्थकोषो जयति । भगवतीति पूज्याभिधानम् ॥

कथानकानां यत्रार्धचतस्रः कोटयः स्थिताः ।
सोत्क्षिप्तादिज्ञातहृद्या ज्ञातधर्मकथाः श्रये ॥ १५ ॥

यत्रार्धचतस्रः कथानकानां कोटयः स्थिता ता ज्ञातधर्मकथा नाम षष्ठमङ्गमुत्क्षिप्तादिभिर्ज्ञातैर्दृष्टान्तैर्हृद्या श्रियेऽस्तु (श्रये) ॥

आनन्दादिश्रमणोपासकदशकेतिवृत्तसुभगार्थाः ।
विशदामुपासकदशा भावदशां मम दिशन्तु सदा ॥ १६ ॥

आनन्दादयः श्रमणोपासकास्तेषां दशकं तस्येतिवृत्तानि चरितानि तैः सुभगार्थाः उपासकदशा नाम सप्तमाङ्गं विशदां भावदशां मम सदा दिशन्तु ॥

महदपिमहासतीनां गौतमपद्मावतीपुरोगाणाम् ।
अधिकृतशिवान्तमुक्ता स्मरतोच्चैरन्तकृद्दशाः कृतिनः ॥ १७ ॥

गौतमपद्मावतीप्रमुखाणां सर्वेषां महासतीनामधिकृतानि प्रकटितानि शिवान्तानि मुक्तानि यासु ता अन्तकृद्दशा हे कृतिनः, उच्चैर्यूयं स्मरत ॥

गुणैर्यदध्ययनकलापकीर्तिता अनुत्तरा प्रशमिषु जालिमुख्यका ।
अनुत्तरश्रियमभजन्ननुत्तरोपपातिकोपपददशाः श्रयामि ताः ॥१८॥

यदध्ययनकलापे कीर्तिता वर्णिताः प्रशमिषु यतिषु गुणैः क्षान्त्यादिभिरनुत्तराः प्रधानाः । जालिमुख्यका जालिप्रभृतयो मुनयो देवास्ते जालिमुख्यकाः । स्वार्थे कप्रत्ययः । अनुत्तराणि विजयादीनि पञ्चविमानानि तेषां श्रियमभजन् । अनु- त्तरोपपातिकमित्युपपदं पूर्वपदं यासां ता अनुत्तरोपपातिकदशाः ... श्रयामि
अङ्गुष्ठादर्शादिदेवतानां विद्यानां ...
निर्णीतासर्वविधिनिवदस्वरूपा प्रश्नव्याकरणदशा ... ॥१

अङ्गुष्ठादिषु आदिशब्दाद्दीपजलादिष्ववतारोऽवतरण तेन दिष्टा. कथिता दैवता यासां तासामुदात्तेनभवानामुत्कृष्टमहिम्नां नियानां भवनं स्थानम् । आश्रवविधि. कर्म पुद्गलानां संवरस्तन्निरोधः । निर्णीतं तयोः स्वरूप यासु ता प्रश्नव्याकरणदशा दृग-माङ्ग नोऽस्माकं श सुख दिशतु ॥

ज्ञातैर्मृगापुत्रसुबाहुवादिभिः शासद्विपाकं सुखदुःखकर्मणाम् ।
द्वि' पङ्क्तिसंख्याध्ययनोपशोभितं श्रीमद्विपाकश्रुतमस्तु नः श्रिये ॥ २० ॥

मृगापुत्रसुबाहुवादिभिर्दृष्टान्तैः सुखदु.खकर्मणां विपाक परिणाम शासच्छिक्षयन् । ज्ञापयन्नित्यर्थः । केषाम् । भव्यजीवानामिति गम्यम् । विंशत्यध्ययनालंकृत श्रीमद्विपाक-श्रुतमेकादशमङ्ग न' श्रियेऽस्तु । सुबाहुवादिभिरित्यत्र 'इवर्णादे' इत्यनेन सूत्रेण परतो वत्वम् । एतान्यप्येकादशान्यङ्गानि श्रीसुधर्मस्वामिना रचितानि । अन्येषा गणभृतां पूर्वनिर्वृतत्वेन सर्वगणधरशिष्याणामेतद्वाचनाग्रहणात् । अत एवादौ श्रीसुधर्मा नमस्कृत. ॥

प्रणिधाय यत्प्रवृत्ता शास्त्रान्तरवर्णनातिदेशततिः ।
नमतौपपातिकं तत्प्रकटयदुपपादवैचित्रीम् ॥ २१ ॥

यत्प्रणिधाय स्मृत्वा शास्त्रान्तरेषु पदार्थवर्णनातिदेशनाततिः श्रेणि' प्रवृत्ता । अति-देशोऽन्यत्र विस्तरेण प्ररूपितस्य वस्तुन सक्षेपेण कथनम् । तदुपपातिकमाचाराङ्गोपाङ्ग देवनारकाणामुपपाद उत्पादस्तस्य वैचित्री प्रकटयत् हे विद्वांस', यूय नमत । आचारा-ङ्गस्य शस्त्रपरिज्ञाध्ययनाख्ये द्वे शतके । सूत्रमिद 'एवमेगे सिनोणाय भवइ' इत्यादि । अत्र सूत्रे यदौपपातिकत्वमात्मनो निर्दिष्ट तदत्र प्रपञ्च्यत इत्यर्थ. । अङ्गस्योपसमीप उपाङ्गम् ॥

सूर्याभवैभवविभावनहृष्टतीर्थ-
प्रश्नादनन्तरमिनाननिर्गतेन ।
केशिप्रदेशिचरितेन विराजि राज-
प्रश्नीयमिद्धमुपपत्तिशतैर्महामि ॥ २२ ॥

सूर्याभदेवस्य वैभवमृद्धिस्तस्य विभावनेनेक्षणेन हृष्ट यत्तीर्थं प्रथमगणधरश्चतुर्विध सघो वा तस्य प्रश्नात्पृच्छाया अनन्तरमिनस्य श्रीवीरस्याननं मुख ततो निर्गतेन । केशी गणभृत् प्रदेशी च राजा तयोश्चरितेन विराजि शोभि । उपपत्तिशतैर्युक्तिशतैरिद्धं दीप्त राजप्रश्नीय सूत्रकृदुपाङ्गमह महामि । प्रदेशी केशिना प्रतिबोधितो देवत्वमाप्य श्री-वीरं वन्दितु समवसृतौ गत. तत्रात्यद्भुतं तस्य तेजो वीक्ष्य श्रीसंघेन प्रश्नः कृत सर्वेभ्यो देवेभ्यो किमित्ययमुत्कृष्ट इति ॥

वचनानां श्रुतस्कन्धो दशाश्रुतस्कन्धः परं परमनिर्ग्रन्थगन्धम् । कल्पः साध्वाचारस्तत्प्रतिपादको ग्रन्थोऽपि कल्पः । व्यवहारः प्रतीतार्थस्तत्प्रतिपादको ग्रन्थोऽपि व्यवहारः । ताभ्यां सह वर्तते यः स कल्पव्यवहारस्तमीडे स्तुवे ॥

षट्सप्तपङ्क्तिविंशतिषड्गुणसप्तप्रकारकल्पानाम् ।
विस्तारयिता कल्पितफलदः स्यात्पञ्चकल्पो नः ॥ ३६ ॥

षट् सप्त पङ्क्तिर्दश विंशतिः षड्गुणसप्त द्विचत्वारिंशत् एतत्प्रकारा ये कल्पास्तेषां विस्तारयिता पञ्चकल्पो नोऽस्माकं कल्पितफलदो वाञ्छितफलप्रदः स्यात् ॥

लेभे यद्व्यवहारेणाधुनान्त्येनापि मुख्यता ।
तं जीतकल्पमाकल्पकल्पं तीर्थश्रियः श्रये ॥ ३७ ॥

अन्त्येनापि यद्व्यवहारेण यदाचारेणाधुना मुख्यता लेभे । एतदाधारेणैव प्रायश्चित्तविधिप्रवृत्तेः । तं जीतकल्पं तीर्थश्रियः शासनलक्ष्म्या आकल्पकल्पं वेषतुल्यं श्रये । व्यवहाराः पञ्च । आगमः श्रुतमाज्ञा धारणा जीतं चेति सन्ति । ··· ·········· । एवं जीतव्यवहारोऽन्त्यः ॥

अञ्चामि पञ्चाशनवप्रमाणमाचाम्लसाध्यं कुमतैरबाध्यम् ।
महानिशीथं महिमौषधीनां निशीथिनीशं शिववीथिभूतम् ॥ ३८ ॥

पञ्चाशनवतिः पञ्चचत्वारिंशत् तत्प्रमाणैराचाम्लैः (?) साध्यम् । कुमतैरबाध्यम् । महिमान ओषध्यस्तासां निशीथिनीशं चन्द्रम् । वृद्धिप्रापकत्वात् । मोक्षमार्गभूतं महानिशीथमञ्चामि पूजयामि ॥

निर्युक्तिभाष्यवार्तिकसंग्रहणीचूर्णिटिप्पनकटीकाः ।
सर्वेषामप्येषां चेतसि निवसन्तु नः सततम् ॥ ३९ ॥

निर्युक्तिः सूत्रोक्तार्थभेदप्ररूपिका । भाष्यं सूत्रोक्तार्थप्रपञ्चकम् । वार्तिकमुक्तानुक्तदुरुक्तार्थानां चिन्ताकारि । संग्रहणी सूत्रार्थस्य संग्राहिका । चूर्णिरवचूर्णिः । टिप्पनकं विषमपदव्याख्या । टीका निरन्तरव्याख्या । एता एषां सर्वेषामपि पूर्वोक्तग्रन्थानां नश्चेतसि सततं निवसन्तु ॥

परिकर्मसूत्रपूर्वानुयोगगतपूर्वचूलिकाभेदम् ।
ध्यायामि दृष्टिवादं कालिकमुत्कालिकं श्रुतं चान्यत् ॥ ४० ॥

परिकर्म सप्तभेदम् । सूत्राणि द्वाविंशतिभेदानि । पूर्वानुयोगो द्विधा प्रथमानुयोगो गण्डिकानुयोगः । प्रथमे [illegible] गण्डिकानुयोगे [illegible] पूर्वं रचितत्वात् पूर्वाणि चतुर्दश पूर्वाणि । चूलिका [illegible] (?) [illegible] भेदा यस्य तम् । [illegible] ।

[illegible]

[illegible] ॥ २० ॥

[illegible] ॥

[illegible] द्वादशानां [illegible] ।

पुष्णन्तु [illegible] शुभाम् ॥ २१ ॥

[illegible] पुष्णन्तु ॥

[illegible]—

वन्दे मरणसमाधिं प्रत्याख्याने महातुरोपपदे ।
संस्तारचन्द्रवेध्यकभक्तपरिज्ञाचतुःशरणम् ॥ २२ ॥
वीरस्तवदेवेन्द्रस्तवगच्छाचारमपि च गणिविद्याम् ।
द्वीपाब्धिप्रज्ञप्तिं तण्डुलवैतालिकं च नुमः ॥ २३ ॥

अहं वन्दे मरणसमाधिम् । प्रत्याख्याने महा इति आतुर इत्युपपदे ययोस्ते । महाप्रत्याख्यानमातुरप्रत्याख्यानं च । संस्तार चन्द्रवेध्यक-भक्तपरिज्ञा-चतुःशरणमिति समाहार । वीरस्तव देवेन्द्रस्तव-गच्छाचारं गणिविद्यां द्वीपाब्धिप्रज्ञप्तिं तण्डुलवैतालिकं च वय नुम । सर्वेषां नामार्थाः पाक्षिकसूत्रावचूर्णौ सन्ति ॥

शिवाध्वदीपायोद्घातानुद्घातारोपणात्मने ।
चित्रोत्सर्गापवादाय निशीथाय नमो नम ॥ २४ ॥

मोक्षमार्गदीपाय उद्घातो गुरुप्रायश्चित्तविशेष । अनुद्घातस्तु तद्विपरीत । लघुरित्यर्थ । तयोरारोपणमुचितस्थाने प्रयोजन तदात्मा स्वरूप यस्य स तस्मै उद्घातानुद्घातारोपणात्मने । चित्रा विविधा उत्सर्गापवादा यत्र । उत्सर्गो मुख्यमार्ग । अपवाद कारणे प्रतिषिद्धसेवा । निशीथमर्धरात्रस्तद्वद्रहोभूत यदध्ययन तन्निशीथ नाम्ना निशीथाचाराङ्गपञ्चमचूडायै नमो नम ॥

निर्युक्तिभाष्यप्रमुखैर्निबन्धै सहस्रशाखीकृतवाच्यजातम् ।
दशाश्रुतस्कन्धमनात्तगन्ध परै सकलपव्यवहारमीडे ॥ २५ ॥

निर्युक्तिभाष्यप्रमुखनिबन्ध सहस्रशाखीकृत विस्तारि । वाच्यजात यत्र त दशाश्र

श्रुत महापुण्डरीक देवताधिष्ठित सरस्यास्ते तच्च केनापि ग्रहीतुं न शक्यते । राज्ञोक्तं च एतदानयति तद्धर्ममहं प्रतिपद्य इति । यदा परतीर्थिकैरुपक्रमेणाप्यादातुं न शक्तं मन्त्रिणा जैनर्षिराकारित । तेन च सचित्तजलास्पर्शिना (¹) त्रिः प्रदक्षिणीकृत्य पालिस्थेनैव 'उप्पाहि पुण्डरीया' इत्यादि पुण्डरीकाध्ययनं पेठे। ततस्तत्पुण्डरीकमुत्पुत्य राज्ञोऽङ्के पपात । तदनु सपरिकरो राजा जैनोऽजनि ।' इत्यादीना प्रथा विस्तारो यस्यास्तां प्रसिद्धफलप्रथाम् । तस्मै श्रुतदेवता वरं वितरति दत्ते । सा मुक्तिश्रीस्तत्समागमनोत्सव स्पृहयति । अत्र पूर्वार्धे जिनप्रभवस्येति सिद्धान्तविशेषणेन कविरोद्दत्यपरिहाराच्च गुप्त जिनप्रभेति स्वनामाभिहितवान् ॥

आदिगुप्ताभिधानस्य गुरोः पादप्रसादतः ।
पदविच्छेदरूपेय विवृतिर्लिखिता मिता ॥

इति श्रीजिनप्रभविरचितः सावचूरि सिद्धान्तागमस्तवः ।

---

³आत्मनिन्दाष्टकम् ।

श्रुत्वा श्रद्धाय सम्यक्छुभगुरुवचनं वेश्मवासं निरस्य
प्रव्रज्याथो पठित्वा बहुविधतपसा शोषयित्वा शरीरम् ।
धर्मध्यानाय यावत्प्रभवति समयस्तावदाकस्मिकीयं
प्राप्ता मोहस्य धाटी तडिदिव विषमा हा हता कुत्र याम. ॥ १ ॥

एकेनापि महाव्रतेन यतिन खण्डेन भग्नेन वा
दुर्गत्यां पततो न सोऽपि भगवानीष्टे स्वयं रक्षितुम् ।
हत्वा तान्यखिलानि दुष्टमनसो वर्तामहे ये वयं
तेषां दण्डपदं भविष्यति कियज्जानाति तत्केवली ॥ २ ॥

कट्यां चोलपट तनौ सितपटं कृत्वा शिरोलुञ्चनं
स्कन्धे कम्बलिकां रजोहरणकं निक्षिप्य कक्षान्तरे ।
वक्त्रे वस्त्रमथो विधाय ददत श्रीधर्मलाभाशिष
वेषाडम्बरिण स्वजीवनकृते विद्मो गति नात्मन ॥ ३ ॥

भिक्षापुस्तकवस्त्रपात्रवसतिप्रावारलुब्धा यथा
नित्य मुग्धजनप्रतारणकृते कष्टेन खिद्यामहे ।

१ पुण्डरीकवृत्ति [illegible]
[illegible]
[illegible]

न्यतराल्पिकमगाढयोगगाथामुत्कालिकमनागाढयोगगाथां व्याख्यामि । श्रुतं हि द्विधा— अङ्गप्रविष्टमनङ्गप्रविष्टं च । .... ॥

यस्या भवन्त्यवितथा अद्याप्येकोनषोडशादेशाः ।
सा भगवती प्रसीदतु ममाङ्गविद्यानवद्यविधिसाध्या ॥ ४१ ॥

यस्या अद्याप्येकोनषोडश षोडशादेशा. सामारिणतीतानागतवर्तमानकथनात्यवितथा' सत्या भवन्ति सा अङ्गविद्या भगवती अनवद्यविधिसाध्या मम प्रसीदतु ॥

वन्दे विशेषणवतीं संमतिनयचक्रवालतत्त्वार्थान् ।
ज्योतिष्करण्डसिद्धप्राभृतवसुदेवहिण्डींश्च ॥ ४२ ॥

विशेषणवती सुगम्। । एतान्ग्रन्थानहं वन्दे ॥

कर्मप्रकृतिप्रमुखाण्यपराण्यपि पूर्वसूरिचरितानि ।
समयसुधाम्बुधिपृषतान्परिचिनुम प्रकरणानि चिरम् ॥ ४३ ॥

कर्मस्वरूपप्रतिपादको ग्रन्थ कर्मप्रकृति । तत्प्रमुखाण्यपराण्यप्यनुक्तानि पूर्वसूरिचरितानि प्रकरणानि चिरं परिचिनुम सुपरिचितानि कुर्म । सिद्धान्तोदधिबिन्दुप्रायाणि ॥

व्याकरणच्छन्दोलंकृतिनाटककाव्यतर्कगणितानि ।
सम्यग्दृष्टिपरिग्रहपूतं जयति श्रुतज्ञानम् ॥ ४४ ॥

व्याकरणादिक मिथ्यादृग्भि कृतमपि सम्यग्दृष्टयो देवाले परिग्रह स्वीकृतिस्तया पूतं श्रुतज्ञानं जयति ॥

सर्वश्रुताभ्यन्तरगां कृतैनस्तिरस्कृतिं पञ्चनमस्कृतिं च ।
तीर्थप्रवृत्तेः प्रथमं निमित्तमाचार्यमन्त्रं च नमस्करोमि ॥ ४५ ॥

कृतपापतिरस्कारा सर्वसिद्धान्तमध्यगा पञ्चनमस्कृतिं पञ्चनमस्कारं शासनप्रवृत्ते प्रथमं निमित्तमाचार्यमन्त्रं च नमस्करोमि ॥

इति भगवत सिद्धान्तस्य प्रसिद्धफलप्रथां
गुणगणकथां कण्ठे कुर्याज्जिनप्रभवस्य य ।
वितरतितरां तस्मै तोषाद्वरं श्रुतदेवता
स्पृहयति च सा मुक्तिश्रीस्तत्समागमनोत्सवम् ॥ ४६ ॥

इत्यमुना प्रकारेण भगवत सिद्धान्तस्य जिनप्रभवस्य जिनप्रणीतस्य य पुरुषो गुणा ••• माहात्म्यादयस्तेषां गण समूहस्तस्य कथा जल्पनमेतत्स्तवरूपा कण्ठे कुर्यात्पठति । कथंभूताम् । प्रसिद्धा सर्वविद्भिर्ज्ञाता फलाना 'कुत्रचिन्नगरे बहुपञ्चपरि-

श्रीजिनवल्लभसूरिविरचितं

समसंस्कृतप्राकृत

श्रीमहावीरस्वामिस्तोत्रम् ।

भावारिवारणनिवारणदारुणोरु-
कण्ठीरवं मलयमन्दरसारधीरम् ।
वीरं नमामि कलिकालकलङ्कपङ्क-
संभारसंहरणतुङ्गतरङ्गतोयम् ॥ १ ॥

बाढं विसारिगरिमा महिमा तवेह
बुद्धो न देवगुरुणा न पुरंदरेण ।
तं कोऽवगन्तुमखिलं जडिमालयोऽह-
मिच्छामि किं तु तव देव गुणाणुमेव ॥ २ ॥

सन्तो गुणा गुणिगुरो तव हासहंस-
नीहारहारधवला बहुलीभवन्ति ।
ते सोमसूरहरिहीरविरञ्चिबुद्ध-
मायाविदेवनिवहेन मलीमसा वा ॥ ३ ॥

देवं भवन्तमवहाय दुरन्तमोह-
संच्छन्नबुद्धिमिहिरा इह भूरिकालम् ।
संसारनीरनिलये बहु संसरन्तो
विन्दन्ति जन्तुनिवहा नहि सिद्धिभावम् ॥ ४ ॥

सातूयसंगमसुरोरुसमूढदम्भ-
संरम्भसंतमससंचयचण्डभासम् ।
हिंसासरोरुहतमीरमणं चिरोढा-
हंकारकन्दलदलीकरणासिदण्डम् ॥ ५ ॥

वन्देऽहमिन्दुदलभालममन्दमद(१)-
सदोहमन्दिरवर [illegible]कन्दकोलम् ।

१ [illegible] पुन[illegible] [illegible] दन्यम् [illegible]

आत्मारामतया तथा क्षणमपि प्रोज्झ्य प्रमादद्विषं
स्वार्थाय प्रयतामहे यदि तदा सर्वार्थसिद्धिर्भवेत् ॥ ४ ॥
पाखण्डानि सहस्रशो जगृहिरे ग्रन्था भृशं पेठिरे
लोभाज्ञानवशात्तपांसि वहुधा मूढैश्चिरं तेपिरे ।
क्वापि क्वापि कथंचनापि गुरुभिर्भूत्वा मदो भेजिरे
कर्मक्लेशविनाशसंभवविमुख्या(मुखा)न्यद्यापि नो लेभिरे ॥ ५ ॥
किं भावी नारकोऽहं किमुत वहुभवी दूरभव्यो न भव्य.
किं वाहं कृष्णपक्षी किमचरमगुणस्थानकं(२) कर्मदोषात् ।
वह्निज्वालेव शिक्षा व्रतमपि विषवत्खड्गधारा तपस्या
स्वाध्यायः कर्णसूची यम इव विषमः संयमो यद्विभाति ॥ ६ ॥
वस्त्रं पात्रमुपाश्रयं वहुविधं भैक्षं चतुर्धौषधं
शय्यापुस्तकपुस्तकोपकरणं शिष्यं च शिक्षामपि ।
गृह्णीमः परकीयमेव सुतरामाजन्मवृद्धा वयं
यास्याम. कथमीदृशेन तपसा तेषां हहा निष्क्रयम् ॥ ७ ॥
अन्तर्मत्सरिणां वहिः शमवतां प्रच्छन्नपापात्मनां
नद्यम्भ·कृतशुद्धिमद्यपवणिग्दुर्वासनाशात्मिनाम्(२) ।
पाखण्डव्रतधारिणां वकदृशां मिथ्यादृशामीदृशां
वद्धोऽहं धुरि तावदेव चरितैस्तन्मे हहा का गति· ॥ ८ ॥
येषां दर्शनवन्दनप्रणमनस्पर्शप्रशंसादिना
मुच्यन्ते तमसा निशा इव सिते पक्षे प्रजास्तत्क्षणात् ।
तादृक्षो अपि सन्ति केऽपि मुनयस्तेषा नमस्कुर्महे
संविग्ना वयमात्मनिन्दनमिद कुर्म पुनर्वोधये ॥ ९ ॥
रागो मे स्फुरति क्षण क्षणमथो वैराग्यमुज्जृम्भते
द्वेषो मा भजति क्षण क्षणमथो मैत्री समालिङ्गति ।
दैन्य पीडयति क्षण क्षणमथो हर्षोऽपि मा वाधते
कोऽपय कृपणोऽकृपापरिवृतै(१) कार्य हहा कर्मभि ॥ १० ॥

इत्यात्मनिन्दाष्टकम् ।

निःसीमभीमभवसंभवरूढगूढ-
संमोहभूवलयदारणसारसीरम् ।
वीरं कुवासमलहारिसुवारिपूर-
मुत्तुङ्गमारकरिकेसरिणं नमामि ॥ १३ ॥

भिन्दन्तमन्तरणकारणमन्तरायं
संरुद्धरोगसमवायमलोभमायम् ।
उच्छिन्नमोहतिमिरावरणावसायं
वीरं नमामि नवहेमसमिद्धकायम् ॥ १४ ॥

वन्दारुवासवसुरासुरभासुरालं-
कारामलच्छविपरागसमुद्धुराणि ।
सेवामि ते चरणवारिरुहाणि भूरि-
संदेहरेणुहरणोरुसमीर वीर ॥ १५ ॥

अभ्यामि ते चरणतामरसालिलीला
संघायि पञ्चमहागणधारिवाणी (?) ।
संबन्धबुद्धिकरुणालयलिङ्गसिद्ध-
संधावलीदमिगणं चरणं चरन्तम् ॥ १६ ॥ (?)

उच्चण्डधारकरवालकरारिवार-
विच्छिन्नकुम्भगलनालकरालनागे ।
कुन्तासितोमरविभिन्नपरासुदेहे
कङ्कालसंकुलभयावहभूमिभागे ॥ १७ ॥

सावेगहुकरणडामरसुण्डरुण्ड-
कीलाललालसविहगकुलावरुद्धे ।
आबद्धबाणविसरे सहसा नुवन्तो
वीरं नम[illegible] रण[illegible] जयन्ति ॥ [illegible] (युग्मकम्)

[illegible]
[illegible] ।

गम्भीरसंभवजरामरणोरुनीर-
संसारसागरतरीकरणिं च वीरम् ॥ ६ ॥ (युग्मम्)

उद्दामकामभरभङ्गुरमङ्गभङ्ग-
संसङ्गवन्धुरसुरोरुहभारखिन्नम् ।
देहं सलीलपरिरिङ्खणमञ्जुशिञ्जि-
मञ्जीरचारुचरणं सरसं वहन्ती ॥ ७ ॥

संगेयताललयचञ्चुरचारचारी-
संचारिणी करणवन्धकलासु सज्जा ।
उन्नालनीररुहकोमलबाहुवल्ली
भल्लीव विद्धबहुकामिकुरङ्गसंघा ॥ ८ ॥

हेलाविलोलमणिकुण्डललीढगल्ला
कङ्केल्लिपल्लवकरा वरकम्बुकण्ठी ।
केलीललामरमणी रमणीयहावा
नालं निहन्तुमिह ते विमलाभिसंधिम् ॥९॥ (विशेषकम्)

संचारिकिंनरगणारववेणुवीणा-
संरावभिन्नकलगेयरवाभिरामा ।
आकालभाविकुगुरूहकुधीकुदेव-
संवद्धबुद्धहरणी तव देव वाणी ॥ १० ॥

संदेहदावजलवाहमजीवजीव-
भावावभासतरणिं भवसिन्धुनावम् ।
आगामिकेवलरमातरुणीविवाहा
देवागमं तव नरा विमला महन्ति ॥ ११ ॥

देवा महापरिमलं तरलालिजाल-
झंकारहारि तव वीर सभासु भूरि ।
फुल्लारविन्दनवसुन्दरसिन्दुवार-
मन्दारकुन्दकबरं कुसुमं किरन्ति ॥ १२ ॥

न धर्महेतुर्विहितापि हिंसा नोत्सृष्टमन्यार्थमपोद्यते च ।
स्वपुत्रघातान्नृपतित्वलिप्सासब्रह्मचारि स्फुरितं परेषाम् ॥ ११ ॥
स्वार्थावबोधक्षम एव बोधः प्रकाशते नार्थकथान्यथा तु ।
परे परेभ्यो भयतस्तथापि प्रपेदिरे ज्ञानमनात्मनिष्ठम् ॥ १२ ॥
माया सती चेद्द्वयतत्त्वसिद्धिरथासती हन्त कुतः प्रपञ्चः ।
मायैव चेदर्थसहा च तत्किं माता च वन्ध्या च भवत्परेषाम् ॥ १३ ॥
अनेकमेकात्मकमेव वाच्यं द्वयात्मकं वाचकमप्यवश्यम् ।
अतोऽन्यथा वाचकवाच्यक्लृप्तावतावकानां प्रतिभाप्रमादः ॥ १४ ॥
चिदर्थशून्या च जडा च बुद्धिः शब्दादि तन्मात्रजमम्बरादि ।
न बन्धमोक्षौ पुरुषस्य चेति कियज्जडैर्न ग्रथितं विरोधि ॥ १५ ॥
न तुल्यकालः फलहेतुभावो हेतौ विलीने न फलस्य भावः ।
न संविदद्वैतपथेऽर्थसंविद्विलूनशीर्णं सुगतेन्द्रजालम् ॥ १६ ॥
विना प्रमाणं परवन्न शून्यः स्वपक्षसिद्धेः पदमश्नुवीत ।
कुप्येत्कृतान्तः स्पृशते प्रमाणमहो सुदृष्टं त्वदसूयिदृष्टम् ॥ १७ ॥
कृतप्रणाशाकृतकर्मभोगभवप्रमोक्षस्मृतिभङ्गदोषान् ।
उपेक्ष्य साक्षात्क्षणभङ्गमिच्छन्नहो महासाहसिकः परस्ते ॥ १८ ॥
सा वासना सा क्षणसंततिश्च नाभेदभेदानुभयैर्घटेते ।
ततस्तटादर्शिशकुन्तपोतन्यायात्त्वदुक्तानि परे श्रयन्तु ॥ १९ ॥
विनानुमानेन पराभिसंधिमसंविदानस्य तु नास्तिकस्य ।
न साम्प्रतं वक्तुमपि क्व चेष्टा क्व दृष्टमात्रं च हहा प्रमादः ॥ २० ॥
प्रतिक्षणोत्पादविनाशयोगि स्थिरैकमध्यक्षमपीक्षमाणः ।
जिन त्वदाज्ञामवमन्यते यः स वातकी नाथ पिशाचकी वा ॥ २१ ॥
अनन्तधर्मात्मकमेव तत्त्वमतोऽन्यथा सत्त्वमसूपपादम् ।
इति प्रमाणान्यपि ते कुवादिकुरङ्गसंत्रासनसिंहनादाः ॥ २२ ॥
अपर्ययं वस्तु समस्यमानमद्रव्यमेतच्च विविच्यमानम् ।
आदेशभेदोदितसप्तभङ्गमदीदृशस्त्वं बुधरूपवेद्यम् ॥ २३ ॥

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितं

अन्ययोगव्यवच्छेदद्वात्रिंशिकापरनाम[1]

श्रीमहावीरस्वामिस्तोत्रम् ।

अनन्तविज्ञानमतीतदोषमबाध्यसिद्धान्तममर्त्यपूज्यम् ।
श्रीवर्धमानं जिनमाप्तमुख्यं स्वयंभुवं स्तोतुमहं यतिष्ये ॥ १ ॥
अयं जनो नाथ तव स्तवाय गुणान्तरेभ्यः स्पृहयालुरेव ।
विगाहतां किं तु यथार्थवादमेकं परीक्षाविधिदुर्विदग्धः ॥ २ ॥
गुणेष्वसूयां दधतः परेऽमी मा शिश्रियन्नाम भवन्तमीशम् ।
तथापि संमील्य विलोचनानि विचारयन्तां नयवर्त्म सत्यम् ॥ ३ ॥
स्वतोऽनुवृत्तिव्यतिवृत्तिभाजो भावा न भावान्तरनेयरूपाः ।
परात्मतत्त्वादतथात्मतत्त्वाद्द्वयं वदन्तोऽकुशलाः स्खलन्ति ॥ ४ ॥
आदीपमाव्योम समस्वभावं स्याद्वादमुद्रानतिभेदि वस्तु ।
तन्नित्यमेवैकमनित्यमन्यदिति त्वदाज्ञाद्विषतां प्रलापाः ॥ ५ ॥
कर्तास्ति कश्चिज्जगतः स चैकः स सर्वगः स स्ववशः स नित्यः ।
इमाः कुहेवाकविडम्बनाः स्युस्तेषां न येषामनुशासकस्त्वम् ॥ ६ ॥
न धर्मधर्मित्वमतीव भेदे वृत्त्यास्ति चेन्न त्रितयं चकास्ति ।
इहेदमित्यस्ति मतिश्च वृत्तौ न गौणभावोऽपि च लोकबाधः ॥ ७ ॥
सतामपि स्यात्क्वचिदेव सत्ता चैतन्यमौपाधिकमात्मनोऽन्यत् ।
न संविदानन्दमयी च मुक्तिः सुसूत्रमासूत्रितमत्वदीयैः ॥ ८ ॥
यत्रैव यो दृष्टगुणः स तत्र कुम्भादिवन्निष्प्रतिपक्षमेतत् ।
तथापि देहाद्बहिरात्मतत्त्वमतत्त्ववादोपहताः पठन्ति ॥ ९ ॥
स्वयं विवादग्रहिले वितण्डापाण्डित्यकण्डूलमुखे जनेऽस्मिन् ।
मायोपदेशात्परमर्म भिन्दन्नहो विरक्तो मुनिरन्यदीयः ॥ १० ॥

---

१ अस्या अन्ययोगव्यवच्छेदिकाद्वात्रिंशिकाया एकं कर्तृनामरहितटीकासमेतं ना[illegible]शुद्धं पुस्तकमग्रिमायाश्चायोगव्यवच्छेदिकाद्वात्रिंशिकाया मूलमात्रमेकमस्मभ्यं [illegible]न्तिविजयमुनिवरैरर्पितम्

श्रीहेमचन्द्राचार्यविरचितं

अन्ययोगव्यवच्छेदिकाद्वात्रिंशिकाख्यं

श्रीमहावीरस्वामिस्तोत्रम् ।

अनन्तविज्ञानमतीतदोषमबाध्यसिद्धान्तममर्त्यपूज्यम् ।
श्रीवर्धमानं जिनमाप्तमुख्यं स्वयंभुवं स्तोतुमहं यतिष्ये ॥ १ ॥
अयं जनो नाथ तव स्तवाय गुणान्तरेभ्यः स्पृहयालुरेव ।
विगाहतां किं तु यथार्थवादमेकं परीक्षाविधिदुर्विदग्धः ॥ २ ॥
गुणेष्वसूयां दधतः परेऽमी मा शिश्रियन्नाम भवन्तमीशम् ।
तथापि संमील्य विलोचनानि विचारयन्तां नयवर्त्म सत्यम् ॥ ३ ॥
स्वतोऽनुवृत्तिव्यतिवृत्तिभाजो भावा न भावान्तरनेयरूपाः ।
परात्मतत्त्वादतथात्मतत्त्वाद्द्वयं वदन्तोऽकुशलाः स्खलन्ति ॥ ४ ॥
आदीपमाव्योम समस्वभावं स्याद्वादमुद्रानतिभेदि वस्तु ।
तन्नित्यमेवैकमनित्यमन्यदिति त्वदाज्ञाद्विषतां प्रलापाः ॥ ५ ॥
कर्तास्ति कश्चिज्जगतः स चैकः स सर्वगः स स्ववशः स नित्यः ।
इमाः कुहेवाकविडम्बनाः स्युस्तेषां न येषामनुशासकस्त्वम् ॥ ६ ॥
न धर्मधर्मित्वमतीव भेदे वृत्त्यास्ति चेन्न त्रितयं चकास्ति ।
इहेदमित्यस्ति मतिश्च वृत्तौ न गौणभावोऽपि च लोकबाधः ॥ ७ ॥
सतामपि स्यात्क्वचिदेव सत्ता चैतन्यमौपाधिकमात्मनोऽन्यत् ।
न संविदानन्दमयी च मुक्तिः सुसूत्रमासूत्रितमत्वदीयैः ॥ ८ ॥
यत्रैव यो दृष्टगुणः स तत्र कुम्भादिवन्निष्प्रतिपक्षमेतत् ।
तथापि देहाद्बहिरात्मतत्त्वमतत्त्ववादोपहताः पठन्ति ॥ ९ ॥
स्वयं विवादग्रहिले वितण्डापाण्डित्यकण्डूलमुखे जनेऽस्मिन् ।
मायोपदेशात्परमर्म भिन्दन्नहो विरक्तो मुनिरन्यदीयः ॥ १० ॥

---

१. अस्या अन्ययोगव्यवच्छेदिकाद्वात्रिंशिकाया एका स्वकृतनामरहितटीकासमेता ना[illegible] पुस्तकमग्रिमायाश्चायोगव्यवच्छेदिकाद्वात्रिंशिकाया मूलमात्रमेकमस्मभ्यं [illegible]
२. [illegible]मुनिवरर्पितम्

अनाप्तजाड्यादिविनिर्मितित्वसंभावनासंभविविप्रलम्भाः ।
परोपदेशाः परमाप्तक्लृप्तपथोपदेशे किमु संरभन्ते ॥ १५ ॥

यदार्जवादुक्तमयुक्तमन्यैस्तदन्यथाकारि शिष्यैः ।
न विप्लवोऽयं तव शासनेऽभूदहो अधृष्या तव शासनश्रीः ॥ १६ ॥

देहाद्ययोगेन सदाशिवत्वं शरीरयोगादुपदेशकर्म ।
परस्परस्पर्धि कथं घटेत परोपक्लृप्तेष्वधिदैवतेषु ॥ १७ ॥

प्रागेव देवान्तरसंश्रितानि रागादिरूपाण्यवमान्तराणि ।
न मोहजन्यां करुणामपीश समाधिमास्थाय युगाश्रितोऽसि (१) ॥१८॥

जगन्ति भिन्दन्तु सृजन्तु वा पुनर्यथातथा वा पतयः प्रवादिनाम् ।
त्वदेकनिष्ठे भगवान्भवक्षयक्षमोपदेशे तु परं तपस्विनः ॥ १९ ॥

वपुश्च पर्यङ्कशयं श्लथं च दृशौ च नासानियते स्थिरे च ।
न शिक्षितेयं परतीर्थनाथैर्जिनेन्द्र मुद्रापि तवान्यदास्ताम् ॥ २० ॥

यदीयसम्यक्त्वबलात्प्रतीमो भवादृशानां परमस्वभावम् ।
कुवासनापाशविनाशनाय नमोऽस्तु तस्मै तव शासनाय ॥ २१ ॥

अपक्षपातेन परीक्षमाणा द्वयं द्वयस्याप्रतिमं प्रतीमः ।
यथास्थितार्थप्रथनं तवैतदस्थाननिर्बन्धरसं परेषाम् ॥ २२ ॥

अनाद्यविद्योपनिषन्निषण्णैर्विशृङ्खलैश्चापलमाचरद्भिः ।
अमूढलक्ष्योऽपि पराक्रिये यत्त्वत्किंकरः किं करवाणि देव ॥ २३ ॥

विमुक्तवैरव्यसनानुबन्धाः श्रयन्ति यां शाश्वतवैरिणोऽपि ।
रैरगम्यां तव योगिनाथ तां देशनाभूमिमुपाश्रयेऽहम् ॥ २४ ॥

मदेन मानेन मनोभवेन क्रोधेन लोभेन च संमदेन ।
प्रसभं सुराणां वृथैव साम्राज्यरुजा परेषाम् ॥ २५ ॥

कठिनं कुठारं परे किरन्तः प्रलपन्तु किंचित् ।
तु त्वयि वीतराग न रागमात्रेण मनोऽनुरक्तम् ॥ २६ ॥

श्रितं मत्सरिणो जनस्य न नाथ मुद्रामतिशेरते ते ।
यस्थ्यमास्थाय परीक्षका ये मणौ च काचे च समानुबन्धाः ॥२७॥

एकस्त्वं प्रतिमानसं वससि यद्वद्व्यात्मनानेकधा
सर्वेषामथ च प्रयच्छसि फलं तेषां मनोवाञ्छितम् ॥ ९ ॥
यौष्माकीणगुणस्तुतिं विकिरती शुण्डामिवान्तर्गत-
प्रीतिं स्फीतिमतीमतीव सुरभि ज्ञानाम्बुना बिभ्रती ।
त्रैलोक्यैकसुरद्रुम द्रुमवनानीवोल्लसन्ती वासिता
युष्मद्भक्तिरलं भनक्ति भविनामेनांसि हस्तिनी ॥ १० ॥
आधारे स्थिरतोज्झिते किल भवत्याधेयमप्यस्थिरं
सोऽयं ज्ञानपथस्तथापि किमिति स्यादेकनिष्ठो ध्रुवं ।
मध्यान्तं मम चञ्चलेऽपि मनसि स्वामिन्नवाप स्थितिं
धन्योऽस्म्यायि शक्तिभाजि यदि वा किं नोपपन्नं त्वयि ॥ ११ ॥
विधिना प्रसभं त्वदीयवचनान्यालम्ब्यमाने प्रमा-
[illegible] जगत्यमेवमधुना मम [illegible] ।
[illegible]

अनाप्तजाड्यादिविनिर्मितित्वसंभावनासंभविविप्रलम्भाः।
परोपदेशाः परमाप्तक्लृप्तपथोपदेशे किमु संरभन्ते॥ १५॥
यदार्जवादुक्तमयुक्तमन्यैस्तदन्यथाकारमकारि शिष्यैः।
न विप्लवोऽयं तव शासनेऽभूदहो अधृष्या तव शासनश्रीः॥ १६॥
देहाद्ययोगेन सदाशिवत्वं शरीरयोगादुपदेशकर्म।
परस्परस्पर्धि कथं घटेत परोपक्लृप्तेष्वधिदैवतेषु॥ १७॥
प्रागेव देवान्तरसंश्रितानि रागादिरूपाण्यवमान्तराणि।
न मोहजन्यां करुणामपीश समाधिमास्थाय युगाश्रितोऽसि (?)॥१८॥
जगन्ति भिन्दन्तु सृजन्तु वा पुनर्यथातथा वा पतयः प्रवादिनाम्।
त्वदेकनिष्ठे भगवान्भवक्षयक्षमोपदेशे तु परं तपस्विनः॥ १९॥
वपुश्च पर्यङ्कशयं श्लथं न दृशौ न नासानियते स्थिरे च।
न शिक्षितेयं परतीर्थनाथैर्जिनेन्द्र मुद्रापि तवान्यदास्ताम्॥ २०॥
यदीयसम्यक्त्वबलात्प्रतीमो भवादृशानां परमस्वभावम्।
कुवासनापाशविनाशनाय नमोऽस्तु तस्मै तव शासनाय॥ २१॥
अपक्षपातेन परीक्षमाणा द्वयं द्वयस्याप्रतिमं प्रतीमः।
यथास्थितार्थप्रथनं तवैतदस्थाननिर्वन्धरसं परेषाम्॥ २२॥
अनाद्यविद्योपनिषन्निषण्णैर्विशृङ्खलैश्चापलमाचरद्भिः।
अगूढलक्ष्योऽपि पराक्रिये यत्त्वत्किंकरः किं करवाणि देव॥ २३॥
विमुक्तवैरव्यसनानुवन्धा श्रयन्ति यां शाश्वतवैरिणोऽपि।
परैरगम्यां तव योगिनाथ तां देशनाभूमिमुपाश्रयेऽहम्॥ २४॥
मदेन मानेन मनोभवेन क्रोधेन लोभेन च संमदेन।
पराजितानां प्रसभं सुराणां वृथैव साम्राज्यरुजा परेषाम्॥ २५॥
स्वकण्ठपीठे कठिनं कुठारं परे किरन्तः प्रलपन्तु किंचित्।
मनीषिणां तु त्वयि वीतराग न रागमात्रेण मनोऽनुरक्तम्॥ २६॥
श्चित मत्सरिणो जनस्य न नाथ मुद्रामतिशेरते ते।
यस्थ्यमास्थाय परीक्षका ये मणौ च काचे च समानुवन्धा॥२७॥

पदोर्नखाली तव रोहिणीयं मुदे न कस्याद्भुतकृच्चरित्रा ।
वन्दारुपुंसां वदनेन्दुमन्तः प्रविष्टबिम्बोऽपि शिवाय यस्याः ॥ ७ ॥
यत्केवलज्ञानमविद्यमानमप्यात्मनि स्वान्तिषदामदानम् (¹) ।
लोकोत्तरत्वे ननु तावकानां चिह्नमेतच्चरिताद्भुतानाम् ॥ ८ ॥
भवद्गुणानां स्तुतयो गुणज्ञैर्विधीयमाना विबुधाधिपाद्यैः ।
स्तुत्यन्तरस्तोत्रकथागणस्य मनास्ये तृत्कर्णीभवन्ति ॥ ९ ॥
न रागवान्नो भजसेऽतिचारं नालम्बसे दक्षणानि कदाचित् ।
पुरस्कृतेनोऽपि घनाय नासि तथापि पूर्व्वाततनयोऽसि स्वद ॥ १० ॥
प्रभो महावीरमुपास्य सम्यक्त्वयार्जितं यज्ञकलाप्रबन्धम् ।
गृहे यतित्वेऽप्यभिरूपसर्वाभुषा कीर्तिरतानि तेन ॥ ११ ॥
त्वत्पाणिनापुर्यलिता पयास्य जिनोपमा कामपदी विवेश ।
तत्रापि भीति तरुणी मनाक्प्राव्याजेन जघ्नात तृणं नु येन ॥ १२ ॥
श्रीवीरनिर्वाणनिशासमस्यास्तद्बाधिनो केवलबोधलक्ष्मीम् ।
अध्याप्य नानाविदर्शितां दत्वा तु तृणान गत्वा स्वर्गिसभ्यस्य ॥ १३ ॥
अपोहमेद्धं यतिभिर्निषेव्य निस्सङ्गतापि प्रभुजङ्गमे ।
जिनो भवन्मासुरमप्यपूर्वं पुर्वाऽपवर्गास्पृणवत्त नित्ये ॥ १४ ॥

कम्रानम्राङ्घ्रिचेतःशिखिकुलविलसत्ताण्डवाडम्बरश्री-

हेतुः प्रेङ्खन्नखालीरुचिररुचितडिद्दामनेत्राभिरामः ।

प्रीतिं फुल्लत्फणाभाग्मणिघृणिकुसुमश्रीपाचित्रीकृतश्री-

र्देयास्त्वं देशनाशाक्तनितसुखकरो मेघवन्मेऽघहन्तः ॥ ३ ॥

भिन्दञ्शोकप्रवाहप्रबलतरशरित्पूरमुच्चैर्वहन्तं

जन्तूनां चित्तभूमौ स जयति जगति लक्ष्मणोवारिकान्तः ।

मुक्त्वा गाढं गृहीतानपि विनतजनान्यत्प्रनाहाद्भयार्तो

[illegible] प्रविशति झटिति क्रूरमोहावतारः ॥ ४ ॥

[illegible] लक्ष्मीमधुरमधुरगं लग्नगुणाम्भोरुहोत्थं

[illegible] नेत्रपुष्पैर्भगाल्याः ।

[illegible] दूरं

[illegible] भगवन्नाम पुष्पोद्भिरन्ति ॥ ५ ॥

[illegible] कृतौ स-

[illegible] नेत्रपीयूषपानम् ।

[illegible] लक्ष्म्या-

[illegible] दर्शनं [illegible] ॥ ६ ॥

[illegible]

[illegible] पवित्रः ।

[illegible] श्रीजिन [illegible]

[illegible] ॥ ७ ॥

[illegible]

[illegible] ।

[illegible]

[illegible] ॥ ८ ॥

[illegible]

[illegible] ।

[illegible]

पदोर्नखाली तव रोहिणीय मुदे न कस्याद्भुतकृच्चरित्रा ।
वन्दारुपुंसां वदनेन्दुरन्तः प्रविष्टबिम्बोऽपि शिवाय यस्याः ॥ ७ ॥
यत्केवलज्ञानमविद्यमानमथात्मनि स्वान्तिपदामदास्त्वम् (?) ।
लोकोत्तरत्वे ननु तावकानां दिङ्मात्रमेतच्चरिताद्भुतानाम् ॥ ८ ॥
भवद्गुणानां स्तुतयो गुणज्ञैर्विधीयमाना विबुधाधिपाद्यैः ।
स्तुत्यन्तरस्तोत्रकथागणस्य समासये वृत्करणीभवन्ति ॥ ९ ॥
न रागवान्नो भजसेऽतिचारं नालम्बसे वक्रगतिं कदाचित् ।
पुरस्कृतेनोऽपि घनाय नासि तथापि पृथ्वीतनयोऽसि स्वह ॥ १०
प्रभो महावीरमुपास्य सम्यक्त्वयार्जितं यज्ज्ञकलारहस्यम् ।
गृहे यतित्वेऽप्यभिरूपरत्नत्रयीजुषा कीर्तिरतानि तेन ॥ ११ ॥
स्वज्ञाणिमायुर्यनिता पलाश्य सितोपला स्वाचघटीं विवच ।
तत्रापि शीति दधनी शलाकाव्याजेन जग्राह तृणं नु देवे ॥ १२
श्रीवीरनेवान्मसलान्सन्वासज्ञाधिर्नी केवलबोधलक्ष्मीम् ।
अप्याप(त)नामाद्गणिर्गी दर्गानु तृणाय मत्वा स्वामिकल्यमन्या । ॥ १३
अपोदपङ्के कविभिर्निरन्वे निरस्तनापि [illegible] ।
विभो भवद्धा [illegible] ॥ १४ ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥ १५
[illegible] ।
[illegible]
[illegible]

वन्दारोः प्रियकोपितप्रणयिनीदृक्कोणशोणत्विषः
सान्द्रस्निग्धसमुच्छलत्क्रमनखश्रेणीमयूखास्तव ।
त्वद्भक्तस्तुतिदूतिकाभिमुखितां पाणौ चिकीर्षो. शिव-
श्रीरामां नवपद्मरागमहितं बध्नन्तु मौलौ मम ॥ १६ ॥
एवं नृदेवमहित सहित' प्रभाव-
भूत्या प्रभूततमया विनुतो मयायम् ।
पार्श्वप्रभुर्विमलचिन्मयचित्तसौध-
मुत्तंसयत्त्ववृजिनप्रभसूरिवर्ण्य. ॥ १७ ॥

इति श्रीजिनप्रभसूरिविरचित पार्श्वनाथस्तवः ।

श्रीजिनप्रभसूरिविरचितं

गौतमस्तोत्रम् ।

श्रीमन्तं मगधेषु गोर्वर इति ग्रामोऽभिराम. श्रिया
तत्रोत्पन्नमसन्नचित्तमनिशं श्रीवीरसेवाविधौ ।
ज्योति. संश्रयगौतमान्वयविपत्प्रद्योतनद्योमणि
तापोत्तीर्णसुवर्णवर्णवपुषं भक्त्येन्द्रभूतिं स्तुवे ॥ १ ॥
के नाम नाभङ्गुरभाग्यनृष्टचै दृष्टचै सुराणां स्पृहयन्ति सन्त. ।
निमेषविघ्नोज्झितमाननेन्दुज्योत्स्नां मनोहत्य तवापिबद्या ॥ २ ॥
निर्जित्य नूनं निजरूपलक्ष्म्या तृणीकृत पञ्चशरस्त्वया स' ।
इत्थं न चेत्तर्हि कुतस्त्रिनेत्रनेत्रानलस्तं सहसा ददाह ॥ ३ ॥
पीत्वा गिरं ते गलितामृतेच्छा सुराश्चिरं चक्रुरभोज्यमिन्दुम् ।
सुधाहृदं तत्र मुनीश मन्ये लक्ष्मच्छलाच्छैवलमीक्ष्यतेऽन्त ॥ ४ ॥
सौभाग्यभङ्गयापि समाधिदाने प्रत्येति लोक कथमेतदज्ञ ।
यत्त्वा समग्रा अपि लब्धिकान्ता समालिलिङ्गु समकालमेव ॥ ५ ॥
त्वत्पादपीठे विलुठन्त्यमर्त्यास्त्वद्देहभृत्या किल कल्पवृक्षा ।
तैरप्यमा हन्त नवोपमानोपमेयभाव कथमस्तु वस्तु ॥ ६ ॥

तत्त्वातत्त्वारोपलोपप्रवीणां ग्रहप्राणित्राणसंस्थाधुरीणाम् ।
आज्ञां धत्ते मौलिना भव्यजन्तुश्रेणिः श्रद्धाशालिनी तावकीनाम् ॥८॥
वसुधाम सुधामय वक्रविधो तव भाषितमाद्रियते भुवि यः ।
स सुखानि सुखानिरिवोद्गमणीन्विभृते परितोऽटककीर्तिभरः ॥ ९ ॥
स्रग्विणी कुण्डलभ्राजिगण्डस्थला तारहारद्युतिद्योतिवक्षस्तटा ।
राजिराखण्डलानामखण्डादरा पादपीठेऽलुठत्तावके पावके ॥ १० ॥
क्षणादेव तेषां शिवश्रीभुजंग प्रयातं विवृद्धिं शुभं कर्म पुंसाम् ।
भवन्नाममन्त्रस्य वर्णानुपूर्वी रसज्ञाग्रवर्तिष्णुरापादिता यैः ॥ ११ ॥
द्रुतविलम्बितमध्यरवध्वनद्विविधतूर्यमनेकमणीमयम् ।
कुसुमवर्षचितं तव देशनावनितलं क इवैत्य न मोदते ॥ १२ ॥
मुकुरोज्ज्वले गणभृतां हृदये प्रमिताक्षरापि वत वाग्भवत ।
अनियततया प्रतिफलति जिन ध्वनितार्थतश्च जगदर्च्यधियाम् ॥ १३ ॥
जगत्प्रभो भक्तिभरादनुद्विजाद्द्विजातिवंशादपहृत्य कृत्यवित् ।
नरेन्द्रवंशस्थमचीकरच्छचीपतिर्भवन्तं हरिनैगमेषिणा (?) ॥ १४ ॥
वाचां ते निखिलनयाविरोधिनीनां दुर्बोधद्रुमदलने कुठारिकाणाम् ।
माहात्म्यं भुवनमनःप्रहर्षिणीनां निर्वक्तुं क इव यथावदन्तु शक्तः ॥१५॥
सिद्धार्थराजकुलनन्दनपारिजात
न भ्राम्यति क्व तव कीर्तिरपारिजात ।
वर्णेन दुग्धमधुरेण मनोजनाग-
सिंहोद्धता स्थिरतया सुमनोजनाग ॥ १६ ॥
अतिमहति भवोर्मीमालिनीह भ्रमन्तो
जननमरणदीर्घाघातखेदं सहमाना ।
कथमपि पृथुपुण्याः प्राणिनः प्राप्नुवन्ति
प्रवहणमिव केचिच्छासनं तावकीनम् ॥ १७ ॥
त्वदागमस्यारम्भ ...... पृथ्वीपदर्शी

श्रीढोऽपि सूत्रितयमालयवासकेलि-
स्त्वं पावकोऽपि हरसे हरहेतिपातम् ॥ १९ ॥
यत्तपत्यपि कलौ जिन प्रभाचार्यमन्त्रमनुशीलता स्फुरेत् ।
हेतुतात्र खलु तत्त्वदेकताध्यानपारमितयैव गृह्यते ॥ २० ॥
मयैवं दुर्दैवं शमयितुमलंभूष्णुमहिमा
स्तुतस्त्वं लेशेन श्रुतरथधुरागोतम गुरो ।
कुरूद्द्योतं क्लीवह्निनपतिसुधागौ तमसि मे
प्रभो विद्यामन्त्रप्रभव भवते गोतम नमः ॥ २१ ॥

इति श्रीजिनप्रभाचार्यविरचित गोतमस्तोत्रम् ।

श्रीजिनप्रभाचार्यविरचितः

श्रीवीरस्तवः ।

कंसारिक्रमनिर्यदापगाधाराशुद्धविराट्छिदच्छविम् ।
छन्दोभिर्विविधैरधीरधीस्तोष्येऽहं चरमं जिनेश्वरम् ॥ १ ॥
त्रैलोक्यनेतस्तव दुर्नयालीनिर्नाशनं शासनमाश्रितो यः ।
तस्येन्द्रवज्रायुधमाविरस्ति दुष्कर्मशैलेन्द्रभिदाविधाने ॥ २ ॥
किमेकमाश्चर्यकरं न ते यत्पुष्पंधयोऽप्येष विशेषविज्ञः ।
त्यक्तोपजातिभ्रमणाभिलापस्त्वदङ्गसौगन्ध्यमनुप्रयाति ॥ ३ ॥
यः सृजत्यजरसौरभसारैरम्बुजैस्तव पदाम्बुजपूजाम् ।
प्रेत्य तस्य दिवि देवमृगाक्ष्यः स्वागतानि निगदन्ति सरागम् ॥ ४ ॥
वाजिवारणरथोद्धता भटैरुद्भटा सुभगभोगभङ्गिभृत् ।
राज्यऋद्धिरुपनंनमीति तं नंनमीति तव यः पदौ मुदा ॥ ५ ॥
नाकिनिकायकराहतानां संप्रसरन्गगने मुरजानाम् ।
जन्ममहे तव कस्य न जज्ञे दत्तमदो धकधोंकृतिनादः ॥ ६ ॥
ये भक्त्यात्तभ्रमरविलसिता जाता पादाम्बुरुहि तव विभो ।
ते श्रेयश्रीमधुरमधुरमास्वादामादात्समजनि कृतिभिः ॥ ७ ॥

श्रीजिनप्रभसूरिविरचितः

चतुर्विंशतिजिनस्तवः ।

कनकसन्निभतनु गतपापकोऽभितनुरूपाङ्कनंदकृपान्मो ।
गतिपतेर्महित प्रथम जिन नृवृषभं वृषभ वृषभाजिनः ॥ १ ॥
जितदन्तिगजेन्द्र वाञ्छितदायक मतलुण्ठकसाधुगुणाकर ।
स्तुतिपरः पुरुषो भवति स्थिरावजित नाजितरा जिनराग ते ॥ २ ॥
गुणगणाङ्कित संभव संभवत्यरति जिन यत्र रसादरम् ।
इति दधे भणितीर्गुणभृत्तां शमहिता महिता मति तावकी ॥ ३ ॥
भवमहार्णवनिस्तरणेच्छया त्वमभिनन्दन देव निषेव्यसे ।
व्रतभृता कुरुते सारनिभरप्रसभया सभया सभयात्मना ॥ ४ ॥
त्रिभुवनाभित कामितपूरणे सुरतरोरुपमामतिगासुकौ ।
तव विभो भजते भवत क्रमावसुमते सुमते सुमतेर्हद ॥ ५ ॥
धरनृपात्मज पद्मजिनेश्वर त्वयि कृतप्रणय. क्रियते पति. ।
रभसतः प्रथितार्थि · ··· 'तोपरमया रमयारमयान्वित' ॥ ६ ॥
प्रभुसुपार्श्व जगत्रितयाऽऽनु पवितकाशिपुरीक विलक्षण ।
सुकृतिन कृतिनश्चरित विदु सुभवतो भवतो भवतोदनम् ॥ ७ ॥
कुनयकाननभञ्जनकुञ्जरा शशिरुचे महसेनसुत प्रभो ।
निखिलजीवनिकायदितोक्तिभि शुभवदाभवदाभवदागमा' ॥ ८ ॥

कनकमणीमयाभरणरश्मिरञ्जिताङ्गी
व्यजयत वाणिनी न भवतः समाधिमुद्राम् ॥ १८ ॥
प्रबोधं भव्याम्भोरुहवनमधीशाभिगमय-
न्हरन्मोहध्वान्तं परसमयतारा कवलयन् ।
निविष्टः सिंहासन्यलममलभामण्डलयुतो
भवानाभाति स्वोदयशिखरिणीव द्युतिपतिः ॥ १९ ॥
अमित दमितस्रोतोमायत्तुरंगमसंगम
त्रिदशहरिणीनेत्रा नेत्रत्रिभागविलोकितैः ।
तव जिन मनः शेके कर्तुं मनागपि न स्वसा-
चलयितुमलं किं हेमाद्रिं युगान्तमहाबलाः ॥ २० ॥
दारिद्र्यापत्परिभवजनुर्विस्रसामृत्युदुःखै-
रार्ताः के के न तव बलवद्देव सेवां प्रपन्नाः ।
किं स्याद्दोपप्रशमनपटोरौपधस्योपयुक्तौ
मन्दाक्रान्ता जगति जनता दुःसहेनामयेन ॥ २१ ॥
शरदुदितनिशाकरांशुप्रभाजैत्रकीर्तिच्छटा-
धवलितनिखिलत्रिलोकीतलं श्रद्धयोपासते ।
सरभसविनमत्सुराधीशचूडामणिज्योतिषा-
मरुणितपदपीठमूर्मीभिरेष्यच्छिवास्त्वां प्रभो ॥ २२ ॥
बिभ्राणो नखविक्रियां भयकरी धूतोल्लसद्वालधी
रौद्रं शब्दमनीचकै प्रकटयन्भूपोऽवनीपादत ।
त्वद्भक्त्या भृतकोऽप्यवाप्यनृपतां मासादरं वर्धय-
न्धत्तेऽनेकपराजिदर्पदलने शार्दूलविक्रीडितम् ॥ २३ ॥
विद्यामन्त्रैर्न कार्यं सुरनरुभिरलं वित्तेन च मृतं
पर्याप्तं राज्यलक्ष्म्या कृतममरतया धाम्ना सुवदना ।

---

१. आमनशब्दस्यामन्त्रणेन इति ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] म

कनकमणीमयाभरणरश्मिरञ्जिताङ्गी
व्यजयत वाणिनी न भवतः समाधिमुद्राम् ॥ १८ ॥

प्रबोधं भव्याम्भोरुहवनमधीशाभिगमय-
न्हरन्मोहध्वान्तं परसमयतारा' कवलयन् ।
निविष्टः सिंहासन्यलममलभामण्डलयुतो
भवानाभाति सोदयशिखरिणीव द्युतिपति ॥ १९ ॥

अमित दमितस्रोतोमाद्यत्तुरंगमसंगम
त्रिदशहरिणीनेत्रा नेत्रत्रिभागविलोकितैः ।
तव जिन मनः शेके कर्तुं मनागपि न स्वसा-
च्चलयितुमलं किं हेमाद्रिं युगान्तमहावलाः ॥ २० ॥

दारिद्र्यापत्परिभवजनुर्विस्रसामृत्युदुःखै-
रार्ता के के न तव बलवद्देव सेवां प्रपन्ना ।
किं स्याद्दोषप्रशमनपटोरौषधस्योपयुक्तौ
मन्दाक्रान्ता जगति जनता दु सहेनामयेन ॥ २१ ॥

शरदुदितनिशाकरांशुप्रभाजैत्रकीर्तिच्छटा-
धवलितनिखिलत्रिलोकीतलं श्रद्धयोपासते ।
सरभसविनमत्सुराधीशचूडामणिज्योतिषा-
मरुणितपदपीठमूर्मीभिरेष्यच्छिवास्त्वां प्रभो ॥ २२ ॥

बिभ्राणो नखविक्रियां भयकरीं धूतोल्लसद्वालधी
रौद्रं शब्दमनीचकै प्रकटयन्भूपोऽवनीपादृत ।
त्वद्भक्त्या भृतकोऽप्यवाप्यनृपता मासादर वर्धय-
न्धत्तेऽनेकपराजिदर्पदलने शार्दूलविक्रीडितम् ॥ २३ ॥

विद्यामन्त्रैर्न कार्यं सुरतरुभिरल वित्तेन च मृत
पर्याप्त राज्यलक्ष्म्या कृतमममरतया ह्याप्ता सुवदना ।

---

१. आमनशब्दस्यामन्नादेश इति काशिका २ वाता ३ महामालिकेति नामान्तरम

युधि विजित्य मनोभवमग्रहीन्मकरमङ्कमिषाद्ध्वजमस्य यः ।
स्तुतजनाः सुविधिं कुदृशां सुरस्तुतमसंतमसं तमसंस्तुतम् ॥ ९ ॥
दृढरथाङ्गजशीतल शीतलद्युतिकला विमला तव भारती ।
मनसि कस्य न हर्षसनाथता जिन तता नततानततायिनी ॥ १० ॥
जयति गण्डकलक्ष्म तनुर्जिन शशिमुखाम्बुजदृग्दशमोत्तर. ।
कनकदीसीरमर्पित हीरकस्तवरदो वरदो वरदोर्युग. ॥ ११ ॥
शुभमयी वसुपूज्यसुतप्रभो भुवननेत्रमहो महिषाङ्किता ।
तव तनुर्वितनोतु सुखं सतामरुचिरं रुचिरं रुचिरञ्जिता ॥ १२ ॥
सकलसत्त्वसरोजविकासने रविरुचिर्विमल त्रिजगत्पते ।
अपि शमं नयते तव गीर्जितामृतरसा तरसा तरसा तृषम् ॥ १३ ॥
निजयशोभरनिह्नुतजाह्नवीजलवलक्षितकीर्तिरनन्तजित् ।
दिशतु व कुमतासुरनिग्रहे भृशमनःशमन. शमनश्वरम् ॥ १४ ॥
भव भयं तव धर्म धुनोतु वाक्श्रुतिपथातिथितां गमिता सती ।
किमु करोति न पित्तरज. शमं वरसिता रसिता रसिताजुषा ॥ १५ ॥
जयति शान्तिजिन. स जगन्ति या भटचमूर्युधि मोहमहीपतेः ।
रणकथामपि भक्तिभरेण ते स सहसा सहसा सहसामुचत् ॥ १६ ॥
अवति कुन्थुजिनाधिप राज्यमा हिमवतस्त्वयि चक्रहताहितम् ।
त्रिदिवतोऽप्यधिकाजनि ऋद्धिभिर्घनरसा नरसा न रसा न किम् ॥१७॥
जगदधीश सुदर्शनभूमिपान्वयपय.सरिदीशशिखामणे ।
प्रणिदधेऽन्तिपदो विपदब्रता वनरता न रता नर तावकान् ॥ १८ ॥
हृदि नरस्तव मल्लिजिन स्मरन्नपि हि मूर्तिमुपैति महत्फलम् ।
निशमयन्समताकरुणाञ्चिना किमुदिनामुदिता मुदितादर ॥ १९ ॥
त्वयि न सुव्रत कच्छपलाञ्छनोऽञ्जनरुचिर्हरिवंशविभूषण ।
शिवसुखाय नप परशुच्छिना शुभवतो भवतो भवतो श्रियाम् ॥२०॥
विरतिवर्मनदार्थनि कृपिटनमस्कार शरणीकृयता त्वया ।
गुणगणस्य नमिप्रभवर्णनाय ननम जनमा ननमात्रनाक ॥ २१ ॥

शुभसुभगिमभङ्गीभाजनं भक्तिभाजा-
मभिमतफलकल्पानोकहः शोकहर्ता ॥ २ ॥
शरदुडुपरुचिश्रीगर्वसर्वस्वचौरै-
र्धवलितनिखिलाशामण्डलः कीर्तिपूरैः ।
दधदलिकुलनीलं भावितानं नताना-
मुपनयतु समृद्धीराश्वसावाश्वसेनिः ॥ ३ ॥
किमपि जिन विजेतुं दुःशकानां शकानां
महिम तलिनयन्त(?)स्त्वत्प्रभावस्य लेशाः ।
प्रसृमरकलिकालक्षोणिपालप्रताप-
प्रतिहतिकृतहस्ताः स्वस्ति विस्तारयन्ति ॥ ४ ॥
सुहृदति रिपुवारः क्षीरति क्षारनीरं
तुहिनति दहनोऽहिः पद्मिनीनालति द्राक् ।
स्थलति जलधिरेणत्येणराजः करीन्द्रो
गवति भवति भक्तिं बिभ्रतामीश पुंसाम् ॥ ५ ॥
नतशतमखचूडारत्नरोचिष्णुरोचिः
कवचितचरणाम्भोजाग्रजाग्रन्नखार्चिः ।
पुलकनिचुलिताङ्गैरुत्प्रमोदैर्न कैः कै-
रमृतपदसुखाय स्तूयसे भूयसे त्वम् ॥ ६ ॥
उद्यमिन तव चैत्यं शैत्यकृल्लोचनानां
कलितकलिवितण्डं मण्डपाखण्डिताश्रि ।
तुलितसुरविमानं मानवानामसाना
दिशति मुदमुदग्रस्तम्भपाञ्चालिकाभिः ॥ ७ ॥
तव चरणयुगेन स्पर्धिनः कल्पवृक्षाः
क इति लपतु नेतुर्युक्तिरिक्तं खलोऽपि ।
दिवि विबुधगणानां त्वत्पुरो दास्यभाजा
दधति खलु सदा यत्केहदासत्वमेते ॥ ८ ॥

हस्तिपालकनृपालपालिता पूर्न पूरयतु मन्मनःशुचा ।
यत्र दर्श इव चन्द्रमा भवानस्तमाप भवतापहापनः ॥ ३ ॥
ऊर्जदर्शनिशि दर्शिताद्भयास्तत्र पुर्यखिलवर्णजाः प्रजाः ।
त्वन्महोदयमहीतयाधुनाप्युत्सवं विदधतेऽनुवत्सरम् ॥ ४ ॥
यैर्ध्वनिस्तव पपे श्रवःपुटैः षोडशप्रहरदेशनाविधौ ।
तान्निवेश्य धुरि धन्यताजुषां रेखया न खलु सृप्यतेऽन्यतः ॥ ५ ॥
पुण्यपापफलपाकवर्णनामध्यमध्ययनपङ्क्ति युक्छतम् ।
व्याकृथाः स्फुटमपृष्टपद्कृतिव्याकृतीश्च परिगत्पुरस्तदा ॥ ६ ॥
जीवति त्वयि जिनेन्द्रभूतिना त्वत्प्रणामविधिभङ्गभीरुणा ।
नूनमैष्यत न देव केवलज्ञानसंपदनुरागभागपि ॥ ७ ॥
यद्विधेयमुपदिश्य गौतमः प्रैषि भक्तिभृदपि त्वयान्यतः ।
रोगिणः कटुकजांगुपानवज्ज्यायसेऽस्य चकृपे गुणाय तत् ॥ ८ ॥
त्वद्विहक्ष्ववतरत्सुरावलीयानदेहमणिभूषणांशुभिः ।
मा कुहूरजनिरग्नतामसा पूर्णिमानियमुपाहगक्कवग् ॥ ९ ॥
निर्वृते त्वयि विलोक्य विप्लवं ध्वान्तपूरपरिपूरितोदरम् ।
रोदयन्त्य इव रोदसी प्रतिश्रुद्ध्वरेण रुरुदुः पुरंदराः ॥ १० ॥
वह्निवायुजलदैश्चरैः गुरुभिर्[illegible]संस्कृतैः ।
भूमिमात्रमपि भूमिधाम ते येऽस्पृशन्नतः न तान्रजोऽस्पृशत् ॥ ११ ॥
[illegible] महिमभूमिश वागवाप्नाव[illegible]नुगंभतं व्यातु ।
नूनमक्षयितजंघन तावकानुभवेन हनुमत्त्वमिच्छता ॥ १२ ॥
[illegible] न नव [illegible] आगतं वीर [illegible] ।
[illegible] म [illegible] ॥ १३ ॥
[illegible] त्वयि शिवं [illegible] (?) ।
[illegible] ॥ १४ ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥ १५ ॥

[illegible]

मदिरेव मोहजनकः कः स्नेहः के च दस्यवो विषयाः ।
का भववल्ली तृष्णा को वैरी नन्वनुद्योगः ॥ ७ ॥
कस्माद्भयमिह मरणादन्धादपि को विशिष्यते रागी ।
कः शूरो यो ललनालोचनबाणैर्न च व्यथितः ॥ ८ ॥
पातुं कर्णाञ्जलिभिः किममृतमिव बुध्यते सदुपदेशः ।
किं गुरुताया मूलं यदेतदप्रार्थनं नाम ॥ ९ ॥
किं गहनं स्त्रीचरितं कश्चतुरो यो न खण्डितस्तेन ।
किं दारिद्र्यमसंतोष एव किं लाघवं याच्ञा ॥ १० ॥
किं जीवितमनवद्यं किं जाड्यं पाटवेऽप्यनभ्यासः ।
को जागर्ति विवेकी का निद्रा मूढता जन्तोः ॥ ११ ॥
नलिनीदलगतजललवतरलं किं यौवनं धनमथायुः ।
के शशधरकरनिकरानुकारिणः सज्जना एव ॥ १२ ॥
को नरकः परवशता किं सौख्यं सर्वसङ्गविरतिर्या ।
किं सत्यं भूतहितं किं प्रेयः प्राणिनामसवः ॥ १३ ॥
किं दानमनाकाङ्क्षं किं मित्रं यन्निवर्तयति पापात् ।
कोऽलंकारः शीलं किं वाचां मण्डनं सत्यम् ॥ १४ ॥
किमनर्थफलं मानसमसंगतं का सुखावहा मैत्री ।
सर्वव्यसनविनाशे को दक्षः सर्वथा त्यागः ॥ १५ ॥
कोऽन्धो योऽकार्यरतः को बधिरो यः शृणोति न हितानि ।
को मूको यः काले प्रियाणि वक्तुं न जानाति ॥ १६ ॥
किं मरण मूर्खत्वं किं चानर्घ्यं यदवसरे दत्तम् ।
आ मरणात्किं शल्यं प्रच्छन्नं यत्कृतमकार्यम् ॥ १७ ॥
कुत्र विधेयो यत्नो विद्याभ्यासे सदौषधे दाने ।
अवधीरणा क्व कार्या खलपरयोषित्परधनेषु ॥ १८ ॥
काहर्निशमनुचिन्त्या संसारासारता न च प्रमदा ।
का प्रेयसी विधेया करुणा दाक्षिण्यमपि मैत्री ॥ १९ ॥

महाकविश्रीधनपालप्रणीता
ऋषभपञ्चाशिका ।

जय जन्तुकप्पपायव चन्दायव रागपङ्कयवणस्स ।
सयलमुणिगामगामणि तिलोअचूडामणि नमो ते ॥ १ ॥
[जय जन्तुकल्पपादप चन्द्रातप रागपङ्कजवनस्य ।
सकलमुनिग्रामग्रामणीस्त्रिलोकचूडामणे नमस्ते ॥]
जय रोसजलणजलहर कुलहर वरनाणदंसणसिरीणम् ।
मोहतिमिरोहदिणयर नयर गुणगणाण पउराणम् ॥ २ ॥
[जय रोपज्वलनजलधर कुलगृह वरज्ञानदर्शनश्रियोः ।
मोहतिमिरौघदिनकर नगर गुणगणाना पौराणाम् ॥]
दिट्ठो कहेंवि विहडिए गण्ठिम्मि कवाडसंपुडघणम्मि ।
मोहन्धयारचारयगएण जिण दिणयरुव्व तुमम् ॥ ३ ॥
[दृष्टः कथमपि विघटिते ग्रन्थौ कपाटसंपुटघने ।
मोहान्धकारचारकगतेन जिन दिनकर इव त्वम् ॥]
भविअकमलाणँ जिणरवि तुह दंसणपहरिसूससन्ताणम् ।
दढबद्धा इव विहडन्ति मोहतमभमरचन्दाइं ॥ ४ ॥
[भव्यकमलानां जिनरवे त्वद्दर्शनप्रहर्षोच्छ्वसताम् ।
दृढबद्धा इव विघटन्ते मोहतमोभ्रमरवृन्दानि ॥]
लद्धुत्तणाभिमाणो सव्वो सव्वट्ठगुरविमाणस्स ।
गब्भे नाह नाहिकुलगब्भघरावयारम्मुहे नट्ठो ॥ ५ ॥
[प्रधानत्वाभिमान. गर्वः सर्वार्थगुरुविमानस्य ।
त्वयि नाथ नाभिकुल ' गृहागारोन्मुखे नष्टः ॥]
पत्ते चिन्नाइरित्तसुक्खगुरुफलम्मि अउव्वकप्पदुमे ।

[गृहीतव्रतभङ्गमलिनो नूनं दूरावनतैर्मुखरागः ।
स्थगितः प्रथमोत्पन्नतापसैस्तव दर्शने प्रथमे ॥]

तेहिँ परिवेढिएण य वूढा तुमए खणं कुलवइस्स ।
सोहा विअडंसत्थलधोलन्तजडाकलावेण ॥ २० ॥

[तैः परिवेष्टितेन च व्यूढा त्वया क्षणं कुलपतेः ।
शोभा विकटांसस्थलप्रेङ्खज्जटाकलापेन ॥]

तुह रूवं पेच्छन्ता न हुन्ति जे नाह हरिसपडिहत्था ।
समणावि गयमणच्चिअ ते केवलिणो जइ न हुन्ति ॥ २१ ॥

[तव रूपं पश्यन्तो न भवन्ति ये नाथ हर्षपरिपूर्णाः ।
समनस्का अपि गतमनस्का इव ते केवलिनो यदि न भवन्ति ॥]

पत्तानि असामन्नं समुन्नइं जेहिँ देवया अन्ने ।
ते दिन्ति तुम्ह गुणसंकहासु हासं गुणा मज्झ ॥ २२ ॥

[प्राप्तान्यसामान्या समुन्नतिं यैर्दैवतान्यन्यानि ।
ते ददते तव गुणसंकथासु हासं गुणा मह्यम् ॥]

दोसरहिअस्स तुह जिण निन्दावसरम्मि भग्गपसराए ।
वायाइ वयणकुसला वि बालिसाहुन्ति मच्छरिणो ॥ २३ ॥

[दोषरहितस्य तव जिन निन्दावसरे भग्नप्रसरया ।
वाचा वचनकुशला अपि बालिशायन्ते मत्सरिणः ॥]

अणुरायपल्लविल्ले रइवल्लिफुरन्तहासकुसुमम्मि ।
तवताविओ वि न मणो सिङ्गारवणे तुह ल्लीणो ॥ २४ ॥

[अनुरागपल्लववति रतिवल्लीस्फुरद्धासकुसुमे ।
तपस्तापितमपि न मनः शृङ्गारवने तव लीनम् ॥]

आणा जस्स विलङ्घिआ सीसे सेसव्व हरिहरेहिँ पि ।
सो वि तुह झाणजलणे मयणो मयण व्विअ विलीणो ॥ २५ ॥

[आज्ञा यस्य विलङ्घिता शीर्षे शेषेव हरिहराभ्याम् ।

[illegible]

उवसामिआ अणज्जा देसेसु तुए पवन्नमोणेण ।
अभणन्तच्चिअ कज्जं परस्स साहन्ति सप्पुरिसा ॥ १३ ॥
[उपशमिता अनार्या देशेषु त्वया प्रपन्नमौनेन ।
अभणन्त एव कार्यं परस्य साधयन्ति सत्पुरुषाः ॥]
मुणिणो वि तुहल्लीणा नमिविनमी खेअराहिवा जाया ।
गुरुआण चलणसेवा न निप्फला होइ कइयावि ॥ १४ ॥
[मुनेरपि तवालीनौ नमिविनमी खेचराधिपौ जातौ ।
गुरूणां चरणसेवा न निष्फला भवति कदाचनापि ॥]
भद्दं से सेअंसस्स जेण तवसोसिओ निराहारो ।
वरिसन्ते निव्वइओ मेहेण व वणदुमो तं सि ॥ १५ ॥
[भद्रं तस्य श्रेयसो येन तपःशोषितो निराहारः ।
वर्षान्ते निर्वापितो मेघेनेव वनद्रुमस्त्वमसि ॥]
उप्पन्नविमलनाणे तुमम्मि भुवणस्स विअलिओ मोहो ।
सेलुग्गयसूरे वासरम्मि गयणस्स व तमोहो ॥ १६ ॥
[उत्पन्नविमलज्ञाने त्वयि भुवनस्य विगलितो मोहः ।
सकलोद्गतसूर्ये वासरे गगनस्येव तमओघः ॥]
पूआवसरे सरिसो दिट्ठो चक्कस्स तं पि भरहेण ।
विसमा हु विसयतिह्ला गुरुआण वि कुणइ मइमोहम् ॥ १७ ॥
[पूजावसरे सदृशो दृष्टश्चक्रस्य त्वमपि भरतेन ।
विषमा खलु विषयतृष्णा गुरूणामपि करोति मतिमोहम् ॥]
ढमसमोसरणमुहे तुह केवलसुरवहूकउज्जोआ ।
ाया अग्गेइदिसा सेवासयमागयसिहि व्व ॥ १८ ॥
[प्रथमसमवसरणमुखे तव केवलसुरवधूकृतोद्योता ।
जाता आग्नेयी दिशा सेवास्वयमागतशिखीव ॥]
ाहिअवयभङ्गमलिणो नूणं दूरोणएहिँ मुहराओ ।
ाइओ पढमुल्लअतावसेहिँ तुह दंसणे पढमे ॥ १९ ॥

[शारय इव बन्धवधमरणभागिनो जिन न भवन्ति त्वयि दृष्टे ।
अक्षैरपि ह्रियमाणा जीवाः संसारफलके ॥]

अवहीरिआ तए पहु निन्ति निओगिक्कसङ्कलाबद्धा ।
कालमणन्तं सत्ता समं कयाहारनीहारा ॥ ३३ ॥

[अवधीरितास्त्वया प्रभो नयन्ति निगोदै(योगै)कशृङ्खलाबद्धाः ।
कालमनन्तं सत्त्वा समं कृताहारनीहाराः ॥]

जेहिँ तविआणँ तवनिहि जायइ परमा तुमम्मि पडिवत्ती ।
दुक्खाइँ ताइँ मन्ने न हुन्ति कम्मं अहम्मस्स ॥ ३४ ॥

[यैस्तापितानां तपोनिधे जायते परमा त्वयि प्रतिपत्तिः ।
दुःखानि तानि मन्ये न भवन्ति कर्माधर्मस्य ॥]

होही मोहच्छेओ तुह सेवाए धुवत्ति नन्दामि ।
जं पुण न वन्दिअव्वो तत्थ तुमं तेण झिज्जामि ॥ ३५ ॥

[भविष्यति मोहच्छेदस्तव सेवया ध्रुव इति नन्दामि ।
यत्पुनर्न वन्दितव्यस्तत्र त्वं तेन क्षीये ॥]

जा तुह सेवाविमुहस्स हन्तु मा ताउ मह समिद्धीओ ।
अहियारसंपया इव परेन्तविडम्बणफलाओ ॥ ३६ ॥

[यास्तव सेवाविमुखस्य भवन्तु मा ता मम समृद्धयः ।
अधिकारसंपद इव पर्यन्तविडम्बनफलाः ॥]

भित्तूण तमं दीवो देव पयत्थे जणस्स पयडेइ ।
तुह पुण विवरीयमिणं जइक्कदीवस्स निव्वडिअं ॥ ३७ ॥

[भित्त्वा तमो दीपो देव पदार्थाञ्जनस्य प्रकटयति ।
तव पुनर्विपरीतमिदं जगदेकदीपस्य निर्वृत्तम् ॥]

नित्थिण्णविसमदुहा सचेयणा जिण न हुन्ति किं जीवा ।
जम्मम्मि कम्मि जइ किसिअं पि तुह दंसणन्तम्मि ॥ ३८ ॥

[illegible]
[illegible]

पइँ नवरि निरभिमाणा जाया जयदप्पभञ्जणुत्ताणा ।
वम्महनरिन्दजोहा दिट्ठिच्छोहा मयच्छीणम् ॥ २६ ॥
[त्वयि केवलं निरभिमाना जगद्दर्पभञ्जनोत्ताना: ।
मन्मथनरेन्द्रयोधा दृष्टिक्षोभा मृगाक्षीणाम् ॥]
विसमा रागद्देसा निन्ता तुरयव्व उप्पहेण मणम् ।
ठायन्ति धम्मसारिहि दिट्ठे तुह पवयणे नवरम् ॥ २७ ॥
[विषमौ रागद्वेषौ नयन्तौ तुरगाविवोत्पथेन मनः ।
तिष्ठतो धर्मसारथे दृष्टे तव प्रवचने निश्चितम् ॥]
पच्चलकसायचोरे सइसंनिहिआसि चक्कधणुरेहा ।
हुन्ति तुह च्चिअ चलणा सरणं भीआण भवरन्ने ॥ २८ ॥
[प्रत्यलकषायचोरे सदासंनिहितासि चक्रधनूरेखौ ।
भवतस्तवैव चरणौ शरणं भीतानां भवारण्ये ॥]
तुह समयसरब्भट्ठा भमन्ति सयलासु रुक्खजाईसु ।
सारणिजलं व जीवा ठाणट्ठाणेसु वज्झन्तो ॥ २९ ॥
[तव समयसरोभ्रष्टा भ्रमन्ति सकलासु रु(वृ)क्षजातिषु ।
सारणिजलमिव जीवा स्थानस्थानेषु वध्यमानाः ॥]
सलिलिव्व पवयणे तुह गहिए उड्ढं अहो विमुक्कम्मि ।
वच्चन्ति नाह कूवारहट्टघडिसंनिहा जीवा ॥ ३० ॥
[सलिल इव प्रवचने तव गृहीते ऊर्ध्वमधो विमुक्ते ।
व्रजन्ति नाथ कूपारघट्टघटीसंनिभा जीवाः ॥]
लीलाइ निन्ति सुक्खं अन्ने जह तित्थिआ तहा न तुमम् ।
तह वि तुह मग्गलग्गा मग्गन्ति बुहा सिवसुहाइं ॥ ३१ ॥
[लीलया नयन्ति सुखमन्ये यथा तीर्थिका तथा न त्वम् ।
तथापि तव मार्गलग्ना मृगयन्ते बुधाः शिवसुखानि ॥]
नाग्व्वि वन्धवहभग्गभाइणो जिण ण हुन्ति पइ दिट्ठे ।
अक्खहिवि हीरन्ता जीवा ससारफलयम्मि ॥ ३२ ॥

आगण्णिआ खणद्धं पि पर चिरं ते करन्ति अणुरागम् ।
परसमया तह वि मणं तुह समयन्नाण न हरन्ति ॥ ३९ ॥
[आकर्णिताः क्षणार्धं यदि चिरं ते कुर्वन्त्यनुरागम् ।
परसमयास्तथापि मनस्तव समयज्ञानां न हरन्ति ॥]
नाहेहिँ परिग्गहिआ करन्ति विउलं खणेण पडिआरम् ।
तुज्झ नया नाह महागयव्व अन्नुन्नसंलग्गा ॥ ४० ॥
[नाहि(जि)भिः परिगृहीता कुर्वन्ति विपुलं क्षणेन प्रतिभयम् ।
तव नया नाथ महागजा इवान्योन्यसंलग्नाः ॥]
पावन्ति जसं असमञ्जसा वि वयणेहिँ जेहिँ परसमया ।
तुह समयमहोअहिणो ते मन्दा बिन्दुनिस्सन्दा ॥ ४१ ॥
[प्राप्नुवन्ति यशोऽसमञ्जसा अपि वचनैर्यैः परसमयाः ।
तव समयमहोदधेस्तानि मन्दा बिन्दुनिस्यन्दाः ॥]
पइ मुक्के पोअम्मिव जीवेहिँ भवण्णवम्मि पत्ताओ ।
अणुवेलमावयामुहपडिएहिँ विडम्बणा विविहा ॥ ४२ ॥
[त्वयि मुक्ते पोत इव जीवैर्भवार्णवे प्राप्ताः ।
अनुवेलमापदा(गा)मुखपतितैर्विडम्बना विविधाः ॥]
वुत्थं अपत्थिआगयमत्थभवन्तो मुहुत्तवसिएण ।
छावट्ठीअयराइं निरन्तरं अप्पइट्ठाणे ॥ ४३ ॥
[उषितमप्रार्थितागतमत्स्यभवान्तर्मुहूर्तमुषितेन ।
षट्षष्टिसागरोपमानि (?) निरन्तरमप्रतिष्ठाने ॥]
सीउण्हवासधारानिवायदुक्खं सुतिक्खमणुभूअम् ।
तिरिअत्तणम्मि नाणावरणसमुच्छाइएणावि ॥ ४४ ॥
[शीतोष्णवर्षधारानिपातदुःखं सुतीक्ष्णमनुभूतम् ।
तिर्यक्त्वेऽपि ज्ञानावरणसमवच्छादितेनापि ॥]
अन्तोनिक्खन्तोहि पत्तेहि पिअकलत्तपुत्तेहि ।
सुन्ना मणुस्सभवणाडएसु निब्भाइआ अक्खा ॥ ४५ ॥

येन तस्य संबोधनम् । तथा सह आमैं रोगैर्वर्तते साम॰ । न तथा असामोऽरोगस्तस्य संबोधनम् । जनानभिनन्दयति तस्य संबोधनम् । तथा अष्टापद सुवर्णं तद्वदासमन्ताद्भा दीप्तिर्यस्य तस्य संबोधनम् । तप्तजात्यतपनीयसमवर्णत्वाद्भगवतः ॥

ते व॰ पान्तु जिनोत्तमाः क्षतरुजो नाचिक्षिपुर्येन्मनो
दारा विभ्रमरोचिता॰ सुमनसो मन्दारवा राजिताः ।
यत्पादौ च सुरोज्झिता सुरभयांचक्रुः पतन्त्योऽम्बरा-
दाराविभ्रमरोचिता॰ सुमनसो मन्दारवाराजिताः ॥ २ ॥

ते जिनोत्तमा जिनेन्द्रा वो युष्मान्पान्तु रक्षन्तु । किंभूता । क्षता॰ क्षीणा रुजो रोगा येषा येभ्यो वा ते । तथा येषा जिनाना मनो मानस कर्मतापन्न दारा कलत्राणि कर्तृरूपाणि नाचिक्षिपुर्न क्षोभयामासु । 'दारा॰ प्राणास्तु वलजाः' इति वचनाद्दारशब्दो बहुवचनान्तः पुल्लिङ्गश्च । ते दारा किंभूता॰ । विभ्रमैर्विलासै रोचिताः सशोभिताः । सुमनस॰ सुन्दरहृदया । मन्दारवा मृदुरवा॰ सन्तो राजिता॰ शोभिता॰ । सुमनस॰ पुष्पाणि कर्तॄणि यत्पादौ चचरणौ सुरभयामासु । किंभूता॰ सुमनस॰ । सुरोज्झिता दे वमुक्ता॰ । अम्बरादाकाशात्पतन्त्य॰ । समवसरणभुवि संगच्छमाना॰ । आराविण शब्दा- यमाना भ्रमरास्तेषामुचिता योग्या । मन्दारकुसुमव्रातैराजिता॰ ॥

शान्तिं वस्तनुतान्मिथोऽनुगमनाद्यन्नैगमाद्यैर्नयै-
रक्षोभं जन हेऽतुलां छितमदोदीर्णाङ्गजालं कृतम् ।
तत्पूज्यैर्जगता जिनैः प्रवचनं दृप्यत्कुवाद्यावली-
रक्षोभञ्जनहेतुलाञ्छितमदो दीर्णाङ्गजालंकृतम् ॥ ३ ॥

तज्जगता पूज्यैर्जिनै॰ कृत प्रवचन गणिपिटकरूप वो युष्माकं शान्तिं मोक्षमुपशम तनुतात्कुरुतात् । यन्मिथोऽनुगमनादनुवर्तनाद्धेतोर्नैगमादिभिर्नयैरक्षोभ परवादिभि र्वर्तते । हे जन भव्यलोक । शान्तिं किंभूताम् । अतुला निरुपमाम् । मत किंभू ...दमद छिन्नदर्पमुदीर्णमुच्छिन्नमङ्गानामाचारादीना जाल समूहो यत्र तत् । तथा ...दिभेनि येय क्रूरात्मकत्वाद्रक्षो राक्षसस्तस्य भञ्जनैर्भङ्गकारिभिर्हेतुभिर्लाञ्छित म् । अदः प्रत्यक्षदृश्यम् । शीर्णमदनै गणधरादिभिरलङ्कृतम् । मिथोऽनुगमना- न 'गुणादस्त्रिया न च' इति पञ्चमी ॥

शीतांशुत्विषि यत्र नित्यमदधद्गन्धाढ्यधूलीकणा-
नाली केसरलालसा समुदिताशु भ्रामरीभासिता ।
पायाद्वः श्रुतदेवता निदधती तत्राब्जकान्ती क्रमौ
नालीके सरलालसा समुदिता शुभ्रामरीभासिता ॥ ४ ॥

महाकविशोभनमुनिप्रणीता

चतुर्विंशतिजिनस्तुतिः ।

टिप्पणसमेता ।

धनपालपण्डितबान्धवेन शोभनाभिधानेन मुनिचक्रवर्तिना विरचितानां प्रतिजिन चतुष्कभावा पण्णवति(?)संख्यानां शोभनस्तुतीनामवचूरि[1] किंचिल्लिख्यते । तत्रादौ युगादिस्तुतिमाह—

भव्याम्भोजविबोधनैकतरणे विस्तारिकर्मावली-
रम्भासामज नाभिनन्दन महानष्टापदाभासुरैः ।
भक्त्या वन्दितपादपद्म विदुषां संपादय प्रोज्झिता-
रम्भासान जनाभिनन्दन महानष्टापदाभासुरैः ॥ १ ॥

हे नाभिनन्दन नाभिनरेन्द्रपुत्र, त्व महानुत्सवान्विदुषां संपादयेति संबन्धः । भव्या एवाम्भोजानि कमलानि तेषां विबोधन एकोऽद्वितीयस्तरणि. सूर्यस्तस्य संबोधनं हे भव्याम्भोजविबोधनैकतरणे । सूर्यो यथा स्वगोसभारैस्तमो विधूय पद्मखण्डानि विकासयत्येव भगवानपि मिथ्यात्वादितमस्तोम ध्वंसयित्वा निजगोसंभारैर्भव्यजन्तूना बोध विधत्ते । ननु भव्यानामेव स प्रबोधं विधत्ते न त्वभव्यानां तर्हि तस्य तद्बोधनेऽसामर्थ्यमायातमिति नैवम् । नहि भानवीया भानवो विश्व विश्वमवभासयन्तोऽपि कौशिककुले आलोकमकुर्वाणा उपलम्भास्पद स्यु । एवं भगवतो वाणी विश्वविश्वस्य प्रमोदविधायिन्यपि यद्यभव्यानां केषांचिन्निबिडकर्मनिगडानियन्त्रितानां प्रबोधाय न प्रभवति तर्हि तस्या न ह्यसामर्थ्यम् । किं तु तेषामेवाभाग्यं येषां ता न रोचयन्ते (सा न रोचते) नहि जलदो जलं प्रयच्छन्नूपरक्षेत्रे तृणान्यनुत्पादयन्नुपालम्भसंभावनामर्हतीत्यलं विस्तरेण । विस्तारिणी विस्तारवती कर्मणा ज्ञानावरणादिभेदभिन्नानामावली माला सैव रम्भा कदली तस्या प्रमर्दहेतुत्वात्सामजो हस्ती । तस्य संबोधनम् । हे नाभिनन्दन । तथा महत्यो नष्टा आपदा यस्य स महानष्टापत् । संबोधनं वा । तथा आभासुरैः कान्तिसभारेण समन्ताद्देदीप्यमानैरासुरैर्देवविशेषैर्भक्त्या आन्तर चित्तप्रतिबन्धेन हे वन्दितपादपद्म हे स्तुतचरणकमल । प्रोज्झिताः प्रकर्षेण त्यक्ता आरम्भाः सावद्यव्यापारा

---

१ एतस्या जिनस्तुते. पुस्तकत्रयमवचूरिसमेत केवलदासात्मजेन भगवान्दासश्रेष्ठिनास्मदर्थं प्रहितम्. तत्र प्रथम शुद्ध सुन्दर पञ्चपत्रात्मक १५०५ मिते विक्रमाब्दे लिखितम्. द्वितीयमपि तादृशमेवैकादशपत्रात्मक १६१४ मिते विक्रमाब्दे लिखितम्. तृतीयं नातिशुद्ध त्रयोदशपत्रात्मक १६१५ मिते विक्रमाब्दे लिखि-

सु॰

निर्भिन्नशत्रुभवभय शं भवकान्ताररतार तार ममारम् ।
वितर त्रातजगत्रय शंभव कान्ताररतारतारममारम् ॥ ९ ॥

हे निर्भिन्नशत्रुसभूतभय, हे ससारकान्तारतारक, हे तार उज्ज्वल, अरं शीघ्र मम शं सुख देहि । हे रक्षितजगत्रय, शभव जिन, योषित्सुरतेऽविरत अनासक्त, न रमत इत्यरमोऽरममाणोऽक्रीडन्मारः कामो यत्र ॥

आश्रयतु तव प्रणतं विभया परमा रमारमानमदमरैः ।
स्तुत रहित जिनकदम्बक विभयापरमार मारमानमदमैरैः ॥ १० ॥

हे जिनकदम्बक जिनसमूह, रमा लक्ष्मीस्तव प्रणत नरमाश्रयतु । किंभूता । विभया रोचिषा परमा प्रकृष्टा । अरं शीघ्रमानमन्तश्च ते सुराश्च तैः स्तुत वन्दित । हे विगतभय । हे न परान्मारयतीत्यपरमार । सर्वजन्तुरक्षक । हे रहित त्यक्त । कैः । काममानमदमरणैः ॥

जिनराज्या रचितं स्तादसमाननयानया नयायतमानम् ।
शिवशर्मणे मतं दधदसमाननयानयानया यतमानम् ॥ ११ ॥

जिनानां राज्या श्रेण्या रचित अर्थस्य तदुक्तत्वात्कृत मत शासन नोऽस्माक शिवसुखाय स्तात् भूयात् । किंभूतया । असमे निरुपमे आननयाने मुखगमने यस्यास्तया न इत्यत्र 'रोर्यः' इति रस्य यः । 'स्वरे वा' इति विकल्पत्वात्तस्यात्र न लुक् । आयतो विपुलो मान पूजा प्रमाणं वा यस्य तत्तथा । दधत् धारयत् । कान् । असमाननयान् असदृशनयान् । किंभूतया जिनराज्या । अयानया अवाहनया । मत किंभूतम् । यतमान प्रयत्न कुर्वाणम् ॥

शृङ्खलभृत्कनकनिभा यातामसमानमानमानवमहिताम् ।
श्रीवज्रशृङ्खलां कजयातामसमानमानमानवमहिताम् ॥ १२ ॥

या देवी शृङ्खलाभरणभृत्सुवर्णवर्णा चास्ति ता श्रीवज्रशृङ्खला वज्रशृङ्खलाभिधाना मानम । किंभूताम् । असमानोऽसाधारणो मान पूजा बोधो वा येषाम् । अथवा असदृशौ अनमानौ प्राणापहारौ येषा ते असमानमाना । ते च मानवाश्च तैर्महिता पूजिता ताम् । कजयातां पद्मजगताम् । असमान निरहंकारं यथा स्यात् एवमानम नमस्कुरु । अवम पाप तम विद्यते येषा तेऽनवमास्तेभ्यो हिताम् ॥

त्वमशुभान्यभिनन्दन नन्दितासुरवधूनयन परमोदर ।
नरकगीन्द्रविदारणकेसरिन्सुरव धूनय न परमोऽदर ॥ १३ ॥

हे अभिनन्दन [illegible] वधू [illegible] यन् [illegible] परमोदर [illegible] ऽस्माक [illegible] नरकपद विनाशक । [illegible]
[illegible] सुरव [illegible] ॥

[illegible] ॥

तमजितमभिनौमि यो [illegible] ।

[illegible] ॥ ५ ॥

[illegible] ॥

स्तुत जिनानि[illegible] ।

[illegible] पार्श्व[illegible] ॥ ६ ॥

हे लोकाः, तं जिन[illegible] । [illegible] 'वल्लये(?) [illegible]' इति [illegible] ॥

प्रवितर वसतिं त्रिलोकबन्धो गम नययोगततान्तिमे पदे हे ।

जिनमत विततापवर्गवीथीगमनययो गततान्ति मेऽपदेहे ॥ ७ ॥

अन्तिमे मोक्षलक्षणे पदे हे जिनमत । मे मम वास देहि । हे गम हे सदृशपाठ, नया निगमादयस्तैर्योगः सबन्धस्तेन विस्तीर्ण विपुलशिवमार्गगमने ययो अश्व । 'ययुर-श्वोऽश्वमेधीय ' इति वचनात् । 'तमोऽवग्लानौ' इति धातोस्तान्तिर्ग्लानिः । आपदि-त्यर्थ. । गततान्ति अपगतग्लानि यथा स्यात् । किंभूते पदे अपदेहे देहमुक्ते ॥

सितशकुनिगताशु मानसीद्धाततततिमिरंमदभा सुराजिताशम् ।

वितरतु दधती पविं क्षतोद्यत्ततिमिर मदभासुराजिता शम् ॥ ८ ॥

हंसारूढा मानसी देवी पविं वज्र दधती शं सुखं प्रवितरतु । पविं किंभूतम् । इद्धा दीप्ता आत्ता गृहीता ततिर्विस्तारो येन तत्तथा । इरमदो जलदाग्निस्तद्वत्कान्तिर्यस्याः सा सुष्ठु शोभिता आशा दिशो येन । क्षत विनष्टमुद्यदुद्गच्छत्तत विस्तीर्ण ध्वान्त यस्मा-त्तत्तथा । देवी दर्पोद्धुरैरपराभूता ॥

पद्ममुपरि दधाना वारिजाना त्वहार्या-

स्त्सदमरसहिता या बोधिकामा नवानाम् ॥ २६ ॥

सा जिनानां ततिर्वो युष्माकं मनोऽक्षिगोचरं मजतु गच्छतु । किंभूतायाः । सह दम-रसेन वर्तन्ते ये तेषां हिताया । जिनततिः किंभूता । मानवानां नराणामधिका उत्कृष्टा । या जिनैर्गणिर्व्याहार्यौद्विहारं कृतवती । किंभूता । नवानां नवसंख्यानां नूतनानां वारि-जानां स्वर्णकमलानामुपरिष्टात्पदं स्थापयन्ती । सदैवयुक्ता । बोधिकामा सचमनास-बोधित्वात्तरेषा बोधिर्धर्मप्राप्तिस्तत्र कामो यस्याः सा ॥

दिशदुपशमसौख्यं संयतानां सदैवो-

रु जिनमतमुदारं काममायामहारि ।

जननमरणरीणान्वासयन्सिद्धवासे-

ऽरुजि नमत मुदारं काममायामहारि ॥ २७ ॥

हे जना जिनमतं नमत प्रणमत । किंभूतम् । उरु प्रौढं प्रशमसुखं ददत् । केषाम् । संयतानां मुनीनाम् । सदैव सर्वदा । उदारमुदात्तम् । कामभलर्णमायामहारि दैर्घ्यशोभि । अरुजि रोगरहिते सिद्धवासे वासं कारयन् । कान् । जन्ममरणखिन्नान् । मुदा हर्षेण । अरं शीघ्रम् । काममाययोर्महारि महावैरिभूतम् ॥

दधति रविसपत्नं रत्नमाभास्तभास्व-

न्नवघनतरवारिं वा रणारावरीणाम् ।

गतवति विकरत्याली महामानसीष्टा-

नव घनतरवारिं वारणारावरीणाम् ॥ २८ ॥

हे महामानसि देवि, इष्टानभिमतान्नरादीनव रक्ष । हे गतवति प्राप्तुषि । कासिन्वार-णारौ सिंहे । हे दधति धारयन्ति । किम् । रत्नं मणिम् । किंभूतम् । रविसपत्नं रविप्रति-पक्षं प्रभाधिक्यात् । आभया कान्त्या अस्तो भास्वान्सूर्यो येन स चासौ नवो नूतनो घनो निबिडस्तरवारिः खड्गश्च तम् । वा समुच्चये । सिंहे किं कुर्वति । अरीणां वैरिणामा-लीं श्रेणिं विकिरति क्षिपति । किंभूतामालीम् । रणत्यारावेण रीणां क्षीणाम् । खड्गं किं-भूतम् । घनतरवारिं सान्द्रतरपानीयम् । रत्नविशेषणं वा ।

तुभ्यं चन्द्रप्रभ जिन नमस्तामसोज्जृम्भितानां

हाने कान्तानलसम दयावन्दितायासमान ।

विद्वत्पङ्क्त्या प्रकटितपृथुस्पष्टदृष्टान्तहेतू-

हानेकान्तानल्पमदया वन्दितायासमान ॥ २९ ॥

हे चन्द्रप्रभ जिन, हे दयावन् तुभ्यं नमोऽस्तु । तमसोज्जृम्भितानां ।

रुज्वला । हे अध्यारूढे । क । द्विपेन्द्रे । किंभूते । अतिमत्ते मदोद्धते । चन्द्रकरा इव श्वेता भा यस्य तस्मिन् । स्वायत्ता निजायामेन श्री पर्वत इव । अतनु प्रचुर मदवनं मदवारि यस्य तस्मिन् । अरातिर्वैरी सोऽस्यास्तीत्यरातिमान् तस्य भावोऽरातिमत्ता सा न मता यस्यास्तस्याः संबोधनम् ॥

तवाभिवृद्धिं सुविधिर्विधेयात्स भासुरालीनतपा दयावन् ।
यो योगिपङ्क्त्या प्रणतो नभःसत्सभासुरालीनतपाद्ययावन् ॥ ३३ ॥

स सुविधिर्जिनो हे दयावन् जन, तव समृद्धिं विधेयात् । भासुर घोरमार्गेणाश्रित तपोऽनशनादिरूप यस्य स । य स्वामी अवन्रक्षन् योगिवृन्देन प्रकर्षेण नत । योगि-पङ्क्त्या कथंभूतया । नभःसदो देवास्तेषां सभा पर्षत् तस्यां सुरावली अनुश्रेणिस्तया नतौ पादौ यस्यास्तया ॥

या जन्तुजाताय हितानि राजी तारा जिनानामलपद्ममालम् ।
क्रियान्मुदं पादयुगं दधाना साराजिनानामलपद्ममालम् ॥ ३४ ॥

या तारा श्रेष्ठा जिनानां ततिर्जन्तुजाताय हितानि अलपत् गदितवती सा मम अ-मलमर्थं मुदं प्रीतिं क्रियाद्ददात् । कथंभूता । पादयुगं धारयन्ती । राजिनी राजन-शीला नाना बहुविधा अमला पद्ममाला यस्य तत्पादयुगम् ॥

जिनेन्द्र भङ्गैः प्रसभं गभीरा भारती शस्यतमस्तवेन ।
निर्नाशयन्ती मम शर्म दिश्यात् शुभा रतीशस्य तमस्तवेन ॥ ३५ ॥

हे जिनेन्द्र तव भारती मम शर्म सुखं देयात् । किंभूता । [illegible] गभीरा आशु शीघ्रं तमोऽज्ञानं निर्नाशयन्ती । केन । शस्यतमस्तवेन [illegible] शुभा प्रशस्ता । कस्य । रतीशस्य कामस्य । हे इन स्वामिन् ।

दिश्यादनाद्यु [illegible] शिवा [illegible] प्रशम [illegible] ।

नम न नाऽत नादिसाती । किंभूता । कमलगदरा कोमलमाङ्गं नरगाः सा कमलग माङ्गी । तारा मनोहरा । सा रातुगने ॥

जिनवरततिर्जीवालीनामकारणवत्सला-

समदमहितामारादिष्टा समानवराजया ।

नमदमृतभुक्पङ्क्त्या नूता तनोतु मतिं ममा-

समदमहितामारादिष्टा समानवराजया ॥ ४२॥

जिनेन्द्रराजिर्मम मतिं ददातु । किंभूता । प्राणिगणानां निर्निमित्तवत्सला । असमो दमो येषां निरुपमदमस्ते या हिताभिप्रेता । अमारा अकामा अमरणा वा । आरादिष्टो दत्तोऽसमानोऽपूर्वो वरो वाञ्छितार्थप्राप्तिर्यया सा । अजया अपरिभूता । यद्वा न जायते इत्यजा तया नमन्तो नम्रा येऽमृतभुजो देवास्तेषां पङ्क्त्या नूता स्तुता । मतिं किंभूताम् । अनमदैर्निरहङ्कारैर्महिता पूजिताम् । आरात् समीपमिष्टा पूजिता अभिमता वा । देव-पङ्क्त्या किंभूतया । सह मानवराजैर्नरेन्द्रैर्वर्तते या तया ॥

भवजलनिधिभ्राम्यज्जन्तुव्रजायतपोत हे

तनु मतिमतां सन्नाशानां सदा नरसंपदम् ।

समभिलषतामर्हन्नाथागमानतभूपति

तनुमति मता सन्नाशानां सदानरसं पदम् ॥ ४३ ॥

हे संसारार्णवभ्रमज्जन्तुजातविपुलयानपात्र जिनेन्द्रसमय मतिमतां पुरुषाणां नरसंपदं मानवगृद्धिं समभिलषतां वाञ्छतां सह दाने रसेन वर्तते सदानरसं पदं तनु विधेहि । इति सम्बन्धः । नरसंपदं किंभूताम् । तनुमति प्राणिनि मतामभीष्टामभिमताम् । त्रिवि-दिशानाम् । सन्ना क्षीणा आशा मनोरथा येषाम् । नरसंपदं किंभूताम् । आनता भूपतयो यस्य सा ताम् । सन् विद्यमानो नाशो मरणं येषां ते । अल्पायुषामित्यर्थः ॥

धृतपविफलाक्षालीघण्टैः करैः कृतबोधित

प्रजयतिमहा कालीमर्त्याधिपङ्कजराजिभिः ।

निजतनुलतामध्यासीनां दधत्यपरिक्षतां

प्रजयति महाकाली मर्त्याधिपं कजराजिभिः ॥ ४४ ॥

महाकाली देवी प्रजयति प्रकर्षेण वैरिजयेन सर्वोत्कृष्टा वर्तते । करैर्हस्तैरुपलक्षिता किंभूतैः । धृता वज्र फल-जपमाला घण्टा यैस्ते तथा । देवी किंभूता । बोधिता प्रजा लोको यैस्ते बोधितप्रजास्ते च ते यतयश्च साधवः । तत इतो बोधितप्रजयती । महः पूजा उत्सवो वा यया सा तथा कालीं श्यामां दधती धारयन्ती । काम् । मर्त्या-धिपम् किंभूताम् । अपरिक्षिप्तामदर्शिताम् । कैः । क्षतैः पीडा आभिर्मुक्ती

नित्यं सर्वदा हे तीर्थनाथ, तव वाणी मम हितानि क्रियात् । कथंभूता । हेतवो वस्तु[illegible] गमकलिङ्गानि । उपपत्तयो युक्तयः । यद्वा हेतूनामुपपत्तयस्ताभिर्विध्वस्त [illegible] मतमोहग्रन्थिर्यया । अपगता अपाया अनर्था यस्याः सा [illegible] । आपाद्यमाना प्राप्यमाणा [illegible] अपापैरापाद्यमाना वा । हे [illegible] । सुधाया अमृतस्यासारो वेगवान्वर्षस्तद्[illegible] मनोहरा । [illegible] । मोक्षपथस्येहकै [illegible] । न [illegible] पापं [illegible] ते पापा[illegible] न तेऽमानाश्च । नराश्च नरान्तेवेन्द्र[illegible] । हे [illegible] प्रथितनरोत्कृष्ट । आहितानि स्थापितानि । क्व । हृदि मनसि ॥

रक्ष क्षुद्रग्रहाद्विप्रतिहतिगमनी वाहितश्वेतमाल-
त्तमालीका सदा सापरिकरमुदिता साक्षमाला भवन्तम् ।
शुभ्रा श्रीशान्तिदेवी जगति जनयताकुण्डिका भाति यस्याः
सत्तालीका सदाशा परिकरमुदिता सा क्षमालाभवन्तम् ॥ ४८ ॥

[illegible]

पङ्ककर्दम कालुष्यम्, जरा विस्रसा, आजि प्रधनं ते। पुन किंभूताम्। अस्वामीनाम्। कम्। मर्त्याधिप पुरुषप्रकाण्डम्। करे किंविशिष्टे। रुज पद्म तद्वद्राजिभी राजनशीले॥

पूज्य श्रीवासुपूज्यावृजिन जिनपते नूतनादित्यकान्ते-
ऽमायासंसारवासावन वर तरसाली नवालानबाहो।
आनम्रा त्रायतां श्रीप्रभवभवभयाद्बिभ्रती भक्तिभाजा-
मायासं सारवासावनवरतरसालीनबालानबाहो॥ ४५॥

हे पूजनीय, हे श्रीवासुपूज्य, हे अवृजिन, हे जिनपते, भक्तिभाजां जनानामाली श्रेणिस्त्वया त्रायता रक्षताम्। नूतनो विभातसमये उद्गच्छन् य आदित्यस्तद्वत्का कान्तिर्यस्य तस्य संबोधनम्। हे अमाय अदम्भ। हे असंसारवान्, मुक्तौ प्राप्तत्वात्। हे अवन रक्षक, हे वर प्रधान। केन। तरसा बलेन वेगेन वा। यद्वा मायासंसारवासाभ्यां सकाशादवति रक्षतीति। नवालानवद्बाहू भुजौ यस्य तस्य संबोधनम्। आली किंभूता। आनम्रा कृतप्रणामा। कस्मात्त्रायताम्। श्रीप्रभव कामस्तद्भव यद्भयं तस्मात्। हे श्रीभव लक्ष्मीसमुत्पत्तिस्थानेति पृथग्जिनामन्त्रणं वा। आली किं कुर्वाणा। दधती। कम्। आयासं दुःखं श्रमं वा। सारवा प्रारब्धस्तुतित्वात्सशब्दा। असौ प्रत्यक्षा। अनवरतमजस्रं रसायां पृथिव्यां लीना बाला. केशा यस्या. सा। एतेन भक्त्याधिक्यं सूचितम्। नवा कतिपयदिनप्राप्तबोधि. अस्मदादिवत्। अहो इत्यामन्त्रणे॥

पूतो यत्पादपांशुः शिरसि सुरततेराचरच्चूर्णशोभां
या तापत्रासमाना प्रतिमदमवतीहारताराजयन्ती।
कीर्तेः कान्त्या ततिः सा प्रविकिरतुतरां जैनराजी रजस्ते
यातापत्रासमानाप्रतिमदमवती हारतारा जयन्ती॥ ४६॥

पूत पवित्रो यत्पादपांशुश्चरणरेणुः सुरसमूहस्य मस्तके चूर्णशोभां वासक्षोदलक्ष्मीं प्राप्तवान्। या ततिस्तापत्रा तापभेत्री। असमाना गुणैरनन्यसदृशी। प्रतिमदं प्रतिगतमदं निर्मदमवति रक्षति। इह अरता अप्रतिबद्धा। राजयन्ती शोभां लम्भयन्ती। ना तती रजः कर्म ते तव प्रविकिरतु क्षपयतु। किंविशिष्टा। जिनराजानामियं जैनराजी तीर्थंकरसंबन्धिनी। अप्रतिमो दमो यस्याः सा अप्रतिमदमवती। याता गता आपद्विपत्, त्रासस्त्वाकस्मिकं भयम्, मानो गर्वो यस्या. सा। कीर्तेः कान्त्या जयन्ती अभिभवन्ती। काः। हारतारा मुक्तावलीनक्षत्राणि॥

नित्यं हेतूपपत्तिप्रतिहतकुमतप्रोद्धतध्वान्तबन्धा-
पायायासाद्यमानामदन तव सुधासारहृद्या हितानि।
वाणी निर्वाणमार्गप्रणयिपरिगता तीर्थनाथ क्रियान्मे
पापायासाद्यमानामदनत वसुधासार हृद्याहितानि॥ ४७॥

न्तिका अक्षमाला यस्याः । प्रभाजितैस्तेजस्तिरस्कृतैर्नुता स्तुता । परमं चापं धनुर्लातीति । आरोहणशीला । काम् । सुरू धावतीति सुधाना सुवेगा या सुरभी गौस्ताम् । अनायमनी नीरोगा रुभा यस्याः सा । क्षमा लातीति क्षमाले मयि ॥

सकलधौतसहासनमेरवस्तव दिशन्त्वभिषेकजलप्लुवा ।

मतमनन्तजित. स्नपितोल्लसत्सकलधौतसहासनमेरवः ॥ ९३ ॥

सकलाः समस्ता धौता क्षालिता सहासा. सविकासा नमेरवो वृक्षविशेषा येस्ते । मतमभिपेतम् । हे अनन्तजिन । चतुर्दशस्य तीर्थकृतो द्वे नाम्नी अनन्तोऽनन्तजिच । सहासनेन स्नानपीठेन असनैर्वा वृक्षविशेषैर्वर्तते ततः स्नपितः स्नानं कारितः उल्लसञ्शोभमानः सकलधौतः सहेना सहासनो मेरुर्यैस्ते । यद्वा सकलधौतं सुवर्णं सह समर्थं दृष्टमासनं यस्मिन् । ततः स्नपित उल्लसन् सकलधौतसहासनमेरुर्यैस्ते । हे अनन्तजित् तव स्नानजलप्रवाहा मतं हितं दिशन्त्विति संबन्धः ॥

मम रतामरसेवित ते क्षणप्रद निहन्तु जिनेन्द्रकदम्बक ।

वरद पाददुगं गतमज्ञतामभरतामरसे विततेक्षण ॥ ९४ ॥

हे जिनेन्द्रपटल, ते तव पादयुगं ममाज्ञतां जाड्यं निहन्तु । रताः सक्तचित्ता येऽमरास्तैः सेवित । हे क्षणप्रद उत्सवदायक । वरं ददातीति वरद । पादयुगं किंभूतम् । गतं प्राप्तम् । क्व । अमरतामरसे सुरकृतनवकमलेषु । जातित्वादेकवचनम् । वितते विस्तीर्णे लोचने यस्य तस्य संबोधनम् ॥

परमतापदमानसजन्मन प्रियपदं भवतो भवतोऽवतात् ।

जिनपतेर्मतमस्तजगत्त्रयीपरमतापदमानसजन्मनः ॥ ९५ ॥

हे भव्यलोका, जिनेन्द्रमतं भवतो युष्मान् भवतः संसारात् अवताद्रक्षताम् । किंविशिष्टम् । परमतानां बौद्धादिशासनानामापदां हेतुत्वादापद्व्यसनम् । अमानान्यसंख्यानि सजन्ति संबध्यमानानि मनःप्रियाणि चित्तप्रीतिकराणि पदानि स्याद्यन्तानि यस्मिंस्तत् । जिनपतेः कथंभूतस्य । अस्तो ध्वस्तो जगत्त्रय्याः परमतापदो महासंतापकारी मानसजन्मा कामो येन तस्य ॥

रसितमुच्चतुरङ्गमनायकं दिशतु काञ्चनकान्तिरिताच्युता ।

धृतधनुःफलकासिशरा करै रसितमुच्चतुरं गमनाय कम् ॥ ९६ ॥

अच्युता अष्टमा देवी वः सुखं देयात् । कथंभूता । इता प्राप्ता । कम् । उच्चतुरङ्गनायकं तुङ्गाश्वपकाण्डम् । किंविशिष्टम् । रसितं शब्दायमानम् । उत्प्राबल्येन चतुरं दक्षम् । असितं नीलवर्णम् । यद्वा रसितं मुत्प्रमोदो यस्य स चासौ चतुरश्च तम् । गमनाय गमनार्थम् । देवी कथंभूता । काञ्चनवत्कान्तिर्यस्याः सा । करैः हस्तैर्धृता चापावरणखड्गबाणा यया सा ॥

सदाननगुणाञ्जिना भगमगा जिना भीमदा.
क्रियासु कलितासु ते सकलभा सदीरागता: ।
सदाननगुणाजिता जगनगाजिताभीमदा
क्रियागुरुकलितासु ते सकलभास्वतीरा गताः ॥ ५० ॥

ते जिनाः [illegible] ॥ [illegible] क्रियासु कलितासु क्रियासुंदरासु । कि भूतासु । कलितासु [illegible] । [illegible] । गुणाञ्चितानि [illegible] । जिना [illegible] । सदाननाः [illegible] । भगमगा [illegible] । जिना [illegible] । [illegible] ते [illegible] सकला शोभा [illegible] आराधकानां [illegible] । [illegible] । सदान गुणानां [illegible] । शोभिताः । जगमा शोभमानाश्च [illegible] । सकला [illegible] दीप्तिर्येषां [illegible] । यद्वा [illegible] कलभाषा [illegible] वर्तन्ते ॥

सदा यतिगुरोरहो नमत मानवैरर्चितं
मतं वरदमेनसा रहितमायताभावत. ।
सदायति गुरोरहो न मतमानवैरं चितं
मतं वरदमेन सारहितमायता भावत. ॥ ५१ ॥

अहो लोकाः, यतिगुरोः सर्वज्ञस्य भावतो भक्त्या मतं शासनं नमत । सदा सर्वकालम् । कथंभूतम् । मानवैर्मनुष्यैरर्चितं पूजितम् । वरमभीष्टार्थं ददाति वरदम् । एनसा पापेन रहितं त्यक्तम् । यतिगुरोः किंभूतस्य । आयताभावतः आयता विपुला भा अस्यास्तीति मतुप् । मतं किंभूतम् । सदायति सती शोभना आयतिरागामिकालः प्रभुता वा यस्य तत् । गुरोरर्हतो रहो रहस्यभूतम् । न मतेऽभीष्टे मानवैरे यस्य । चितं व्याप्तम् । केन । वरदमेन प्रधानोपशमेन । किंभूतेन । आयता आगच्छता । मतं कथंभूतम् । मतं सर्वस्याभिप्रेतम् । सारं च तद्धितं च । यद्वा सारं हितं यस्मिन् ॥

प्रभाजि तनुतामलं परमचापला रोहिणी
सुधावसुरभीमना मयि सभाक्षमालेहितम् ।
प्रभाजितनुतामलं परमचापलारोहिणी
सुधावसुरभीमनामयिसभा क्षमाले हितम् ॥ ५२ ॥

रोहिणी देवी मयि विषये ईहितममलमनवद्यं हितं शुभोदर्कं तनुतां कुरुताम् । मयि [illegible] । प्रभाजि प्रकर्षेण भजत इति तच्छीले । अलमत्यर्थम् । परं प्रकृष्टम् । देवी [illegible] । अचापला चापल्यमुक्ता । सुधा प्रासादलेपनद्रव्यं तद्वद्वसु तेजो यस्याः । । अमृतमेव द्रव्यं यस्याः । न भीर्भयं मनसि यस्याः सा अभीमनाः । सभा सका-

रिता अक्षमाला यस्या । प्रभाजितैस्तेजसिरस्कृतैर्नुता स्तुता । परम चापं धनुर्लातीति । आरोहणनीला । ताम् । सुष्ठु धावतीति सुधाना सुवेगा या सुरभी गोनाम । अनायमनी नीरोगा सभा यस्याः सा । क्षमा लातीति क्षमाले मयि ॥

सकलधौतसहासनमेरवस्तव दिशन्त्वभिषेकजलप्लवा ।
मतमनन्तजित. स्नपितोल्लसत्सकलधौतसहासनमेरव. ॥ ५३ ॥

सकला. समस्ता धौता' क्षालिता सहाना सविकाना नमेरवो वृक्षविशेषा येस्ते। मतमभिप्रेतम् । हे अनन्तजिन । चतुर्दशस्य तीर्थकृतो द्वे नामी अनन्तोऽनन्तजिच्च। सहासनेन स्नानपीठेन असनैर्वा वृक्षविशेषैर्वर्तते ततः स्नपित' स्नान कारित उल्लसच्छोभमान सकलधौत. सहेमा सहासनो मेरुर्यैस्ते । यद्वा सकलधौत सनुवर्णे सह समर्थ दृष्टमासन यस्मिन् । तत स्नपित उल्लसन् सकलधौतसहासनमेरुर्यैस्ते । हे अनन्तजिन्, तव स्नानजलप्रवाहा मत हित दिशन्त्विति संबन्ध' ॥

मम रतामरसेवित ते क्षणप्रद निहन्तु जिनेन्द्रकदम्बक ।
वरद पाददुगं गतमज्ञताममरतामरसे विततेक्षण ॥ ५४ ॥

हे जिनेन्द्रपटल ते तव पादयुग ममाज्ञता जाड्य निहन्तु । रता सक्तचित्ता येऽमरास्तैः सेवित । हे क्षणप्रद उत्सवदायक । वर ददातीति वरद । पादयुग किंभूतम्। गत प्राप्तम् । क्व । अमरतामरसे सुरकृतनवकमलेषु । जातित्वादेकवचनम् । वितते विस्तीर्णे लोचने यस्य तस्य संबोधनम् ॥

परमतापदमानसजन्मन प्रियपदं भवतो भवतोऽवतात् ।
जिनपतेर्मतमस्तजगत्त्रयीपरमतापदमानसजन्मन' ॥ ५५ ॥

हे भव्यलोका जिनेन्द्रमत भवतो युष्मान् भवत' संसारात् अवताद्रक्षताम् । किंविशिष्टम् । परमताना बौद्धादिशासनानामापदां हेतुत्वादापद्व्यसनम् । अमानान्यसंख्यानि सजन्ति संबध्यमानानि मन प्रियाणि चित्तप्रीतिकराणि पदानि स्याद्यन्तानि यस्मिंस्तत् । जिनपतेः कथभूतस्य । अस्तो ध्वस्तो जगत्त्रय्या' परमतापदो महासंतापकारी मानसजन्मा कामो येन तस्य ॥

रसितमुच्चतुरङ्गमनायकं दिशतु काञ्चनकान्तिरिताच्युता ।
धृतधनु फलकासिशरा करै रसितमुच्चतुरं गमनाय कम् ॥ ५६ ॥

अच्युता अच्युता देवी क सुख देयात् । कथभूता । इता प्राप्ता । कम् । उच्चतुरङ्गमनायक तुरगप्रवाहणम् । किंविशिष्टम् । रसित शब्दायमानम् । उच्चत्वेन चतुर दक्षम् । असित नीलवर्णम् । यद्वा रसिते मुत्प्रमोदो यस्य स चासौ चतुरश्च तम् । गमनाय गत्यर्थम् । देवी कथभूता । काञ्चनवत्कान्तिर्यस्या सा । करैः हस्तैर्धृता धनुःफलकासिशरा यया सा ॥

सद्दानवसुराजिता असमरा जिना भीरदाः
क्रियासु रुचितासु ते सकलभा रतीरायताः।
सदानवसुराजिता असमराजिनाभीरदा
क्रियासुरुचितासु ते सकलभारतीरा यताः॥ ५०॥

ते जिनास्ते तव आयता विपुला रतीर्मुदः क्रियासु कर्तव्येषु क्रियासुर्देयासुः। किंभूतासु। रुचितासु इष्टासु। उचितासु योग्यासु। पुण्यरूपास्वित्यर्थः। जिनाः किंविशिष्टाः। सदानवैः सासुरैः सुरैरुपसर्गादिभिरजिता। असमरा अरणाः। भियं भीतिं रदन्ति भिन्दन्तीति भीरदाः। 'रद विलेखने'। सकलाः सदोषाः संसारकुलरूपा ये भारास्तेषां पर्यन्ते स्थितत्वात्तीरा। यद्वा असदोषा भारतीरीरयन्ति रान्ति वा। यता प्रयत्नवन्तः। सदानं सत्यागं यद्वसु सुवर्णं तेन राजिता शोभिता। असमाः शोभमानाश्च नाभीरदा येषां ते। सकला समस्ता भा दीप्तिर्येषां येषु वा। यद्वा सह कलभया रुचिररुचा वर्तन्ते॥

सदा यतिगुरोरहो नमत मानवैरञ्चितं
मतं वरदमेनसा रहितमायताभावतः।
सदायति गुरोरहो न मतमानवैरं चितं
मतं वरदमेन सारहितमायता भावतः॥ ५१॥

अहो लोका, यतिगुरोः सर्वज्ञस्य भावतो भक्त्या मतं शासनं नमत। सदा सर्वकालम्। कथंभूतम्। मानवैर्मानुषैरञ्चितं पूजितम्। वरमभीष्टार्थं ददाति वरदम्। एनसा पापेन रहितं त्यक्तम्। यतिगुरोः किंभूतस्य। आयताभावतः आयता विपुला भा अस्यास्तीति मतुप्। मतं किंभूतम्। सदायति सती शोभना आयतिरागामिकालः प्रभुता वा यस्य तत्। गुरोरर्हतो रहो रहस्यभूतम्। न मतेऽभीष्टे मानवैरे यस्य। चितं व्याप्तम्। केन। वरदमेन प्रधानोपशमेन। किंभूतेन। आयता आगच्छता। मतं कथंभूतम्। मतं सर्वस्याभिप्रेतम्। सारं च तद्धितं च। यद्वा सारं हितं यस्मिन्॥

प्रभाजि तनुतामलं परमचापला रोहिणी
सुधावसुरभीमना मयि सभाक्षमालेहितम्।
प्रभाजितनुतामलं परमचापलारोहिणी
सुधावसुरभीमनामयिसभा क्षमाले हितम्॥ ५२॥

रोहिणी देवी मयि विषये ईहितममलमनवद्यं हितं शुभोदर्कं तनुतां कुरुताम्। मयि भूते। प्रभाजि प्रकर्षेण भजत इति तच्छीले। अलमत्यर्थम्। परं प्रकृष्टम्। देवी विशिष्टा। अचापला चापल्यमुक्ता। सुधा प्रासादलेपनद्रव्यं तद्वद्वसु तेजो यस्याः। अमृतमेव द्रव्यं यस्याः। न भीर्भयं मनसि यस्याः सा अभीमना। सभा सका-

देवनेननीयया । हे अत्सरोद्रेकोपद्रुत न कामवेगपीडित । जात प्रादुर्भूतं विश्वातिशायि रूपं सौन्दर्यं यस्य । हे विभय गतभय । अतनुरकृशा आर्या प्रशस्ता धीर्यस्य तस्य संबोधनम् । त्वमिलस्यानुकम्पापि रक्षेति क्रियोपलक्षिता विशेषणं वा । अत्र तनोर्मरणा भेद । सोऽपि पद्मरागमणिनिभैः पादैर्मूले राजते स्वर्णवर्णश्च । क्ष्मा भुव विभाति । अ-मरस्मेध्वश्च स्यात् ॥

ते जीयासुरविद्विषो जिनवृषा मालां दधाना रजो-
राज्या मेदुरपारिजातसुमन संतानकान्ता चिता ।
कीर्त्या कुन्दसमत्विषेषदपि ये न प्राप्तलोकत्रयी-
राज्या मेदुरपारिजातसुमन संतानकान्त्याञ्चिता ॥ ६२ ॥

ते जिनोत्तमा जयन्तु । ये प्राप्तत्रैलोक्यैश्वर्या अपि ईषदपि न मेदुरं चक्रुरिति सं-बन्धः । किंविशिष्टाः । अविद्विषः शत्रुरहिताः । मालां स्रजं धारयन्तः । मालां किंभू-ताम् । रजोराज्या परागपूरेण मेदुरा पारिजातकुसुमानि संतानकानि संतानककुसुमानि च तैः कान्ता अवनता यस्यां ताम् । चिता व्याप्ताः । कया । कीर्त्या । कथंभूतया । कु-न्दपुष्पोज्ज्वलया । अपारिजाता अपगतवैरिवृन्दा ये सुमनसः सन्तः विद्वांसः देव-समूहा वा तेषां कान्त्या निरन्तरा [illegible] [illegible] वा तदन्विताः पूजिताः ॥

जैनेन्द्रं मतमातनोतु सततं सम्यग्दृशां सद्गुणा-
लीलाभं गतहारि भिन्नमदनं तापापहं धामरम् ।
दुर्भेदानिरन्तरान्तरतमोनिर्नाशि पर्युल्लस-
ल्लीलाभङ्गमहारि भिन्नमदनन्तापापहृद्धामनम् ॥ ६३ ॥

जैनेन्द्रं जिनेन्द्रोक्तं मतं [illegible] सम्यग्दृशां [illegible] आतनोतु । किंविशिष्टम् । [illegible] मनोहरम् । भिन्नो विदीर्णो मदनः कामो येन । [illegible] [illegible] । [illegible] । दुर्भेद [illegible] [illegible] तमो [illegible] । [illegible] महारीन्द्र [illegible] दारिणो भिन्नमिति । [illegible]

नमः श्रीधर्म निष्कर्मोदयाय महितायते ।
मर्त्यामरेन्द्रनागेन्द्रैर्दयायमहिताय ते ॥ ५७ ॥

हे धर्मनाथ जिन, ते तुभ्य नमोऽस्तु। कथभूताय। निर्गत कर्मोदयो मलोत्पादो यस्य स तस्मै निर्गतकर्मोदयाय। महिता पूजिता आयतिरुत्तरकाल प्रभुता वा यस्य। यद्वा महिता आसमन्तायतयः साधवो यस्य तत्संबोधनम्। कैर्मर्त्यामरेन्द्रनागेन्द्रैर्मर्त्याश्चामराश्च तेपामिन्द्रा नागेन्द्राश्च। नागेन्द्रस्योपलक्षणात्पातालवासिदेवै। दया च यमाश्च व्रतानि तेषां हिताय ते तुभ्यम् ॥

जीयाज्जिनौघो ध्वान्तान्तं ततान लसमानया ।
भामण्डलत्विषा यः स ततानलसमानया ॥ ५८ ॥

स जिनौघो जीयात्। भामण्डलकान्त्या यो ध्वान्तध्वस ततानाकृत। किभूतया। ततो विपुलो योऽनलो वह्निस्तत्सदृशया लसमानया वर्धमानया ॥

भारति द्राग्जिनेन्द्राणां नवनौ रक्षतारिके ।
संसाराम्भोनिधावस्मानवनौ रक्ष तारिके ॥ ५९ ॥

हे जिनवराणा वाणि, अस्मानवनौ पृथिव्या रक्ष। किविशिष्टा। नवा प्रत्यग्रा नौर्मे-ङ्गिनी(?) सबोधन वा। कस्मिन्। ससाराम्भोनिधौ भवसागरे। अक्षतानुपहता अरय' शत्रव' क जल यत्र। हे तारिके निर्वाहिके ॥

केकिस्था वः क्रियाच्छक्तिकरा लाभानयाचिता ।
प्रज्ञप्तिर्नूतनाम्भोजकरालाभा नयाचिता ॥ ६० ॥

प्रज्ञप्तिर्देवी वो युष्माकमयाचिता अप्रार्थिता लाभान् दद्यात्। किंभूता। केकिनि मयूरे तिष्ठतीति केकिस्था। शक्ति' प्रहरणविशेषः करे यस्या। नवकमलवत्कराला अत्युल्वणा भा यस्या. सा नयेन नीत्या आचिता व्याप्ता ॥

राजन्त्या नवपद्मरागरुचिरैः पादैर्जिताष्टापदा-
द्रेऽकोपद्रुत जातरूपविभया तन्वार्य धीर क्षमाम् ।
बिभ्रत्यामरसेव्यया जिनपते श्रीशान्तिनाथास्मरो-
द्रेकोपद्रुत जातरूप विभयातन्वार्यधी रक्ष माम् ॥ ६१ ॥

हे श्रीशान्तिदेव, मा रक्ष पालय। जितोऽष्टापदाद्रिर्मेरुर्येन तस्य सबोधनम्। कया। तन्वा शरीरेण। किंभूतया। पादैश्चरण राजन्त्या शोभमानया। किंभूतै। नवपद्मरागो नूतनकमलरक्तता तद्वद्रुचिरैश्चारुभि। हे अकोप अको प। पुनस्तन्वा किंभूतया। द्रुत-मुत्तम यज्जातरूप तपनीय तद्वद्विभा कान्तिर्यस्यास्तया। हे अर्य स्वामिन्। हे धीर प-रीषहाद्यक्षोभ्य। तन्वा कि कुर्वत्या। क्षमा क्षान्ति बिभ्रत्या धारयन्त्या। अमरसेव्यया

रम् । दुरान्तं गमनम् । तुदन्तं व्यथमानम् । समुदन्तमु सन्दानमार्गो ज्ञानादीनां वित- रणं यो यस्मिन् । अर्धत्रिपदः पादत्रिपद एवागा वृक्षास्ते धुता येन । अभावगजे- न्द्रम् । अत्र द्विरदेन कृत्य । सोऽप्यपेतमर्यादः । तस्यापि पदगतमभाः शोभन्ते । दा- नतागो मदप्रवाहस्य स्रावः । स च कृतविनाशं न तुदति ॥

प्रचलदचिररोचिश्चारुगात्रे समुद्य-
त्सदसिफलकरामेऽभीमहासेऽरिभीते ।
सपदि पुरुषदत्ते ते भवन्तु प्रसादा-
त्सदसि फलकरा मेऽभीमहासेरिभीते ॥ ६८ ॥

हे पुरुषदत्ते, ते तव प्रसादात् सदसि सभायां फलकराः कार्यसिद्धिकारिणो भवन्तु मे मम । प्रचलन्ती स्फुरन्ती या विद्युत्तद्वच्चारु गात्रं यस्याः सा तस्याः संबोधनम् । विलसदुद्यमानासिफलकाभ्यां खड्गखेटकाभ्यां रामा रमणीया तस्याः संबोधनम् । अभी- मोऽरौद्रो हासो हसनं यस्याः । अरिभ्यो भीर्भयं तस्या ईतिभूते । अभीर्निर्भया या महासेरिभी महिषी तामिता गता तस्याः संबोधनम् ॥

तत्याज चक्रवर्तिलक्ष्मीमिह तृणमिव यः क्षणेन तं
समनमदरनामसंसारमनेकपराजितामरम् ।
द्रुतकलधौतकान्तिमानमतानन्दितभूरिभक्तिभा-
क्संनमदरनामसं सारमनेकपराजितामरम् ॥ ६९ ॥

यश्चक्रवर्तिलक्ष्मीं क्षणेन येन तृणवत्तत्याजीत् तमरं अरनामानं जिनं हे जनाः, आनमत । किंभूतम् । सा क्षीणा मदनरणनलसारा यस्य तम् । लक्ष्मीं किंभूताम् । अनेकपा गजास्तैः राजितां शोभिताम् । जिनं किंभूतम् । द्रुतं विलीनं यत्स्वर्णं तद्- वत्कान्त्या कमनीयम् । आनन्दिता भूरिभक्तिभाजो जना यैः [illegible] मानं [illegible] येन । तथा सारं श्रेष्ठम् । निर्विकल्पादिप्रमनेऽनेकैः वादिभिः पराजिता अमरा नागादिदेवा येन तम् । यद्वा लक्ष्मीं कथंभूताम् । अनेकैः पराजिताम् । अरं शीघ्रम् ॥

नौति समन्तत स समवसरणभूमौ यं सुरावलि-
र्मकर[illegible]कलापकलितापमदारुणकरमपापदम् ।
न जिनराजविसरमुज्ज्वालितजन्मजरं नमाम्यहं
[illegible]कलापकलितापमदारुणकर्मपापदम् ॥ ७० ॥

[illegible]

तम् । कृतान्तं यमम् । तुदन्तं व्यथमानम् । समुपन्समुत्सन्दानमार्गो ज्ञानादीनां वितरणक्रमो यस्मिन् । अघैकविपदः पापैकविपदः एवागा वृक्षास्ते धुता येन । अभङ्गमजेयम् । अत्र द्विरदेन श्लेषः । सोऽप्यपेतमर्यादः । तस्यापि पदगमनभङ्गाः शोभन्ते । दानमार्गो मदप्रवाहश्च स्यात् । स च कृतविनाशं च तुदति ॥

प्रचलदचिररोचिश्चारुगात्रे समुद्य-
त्सदसिफलकरामेऽभीमहासेऽरिभीते ।
सपदि पुरुषदत्ते ते भवन्तु प्रसादाः
सदसि फलकरा मेऽभीमहासेरिभीते ॥ ६८ ॥

हे पुरुषदत्ते, ते तव प्रसादाः सदसि सभायां फलकराः कार्यसिद्धिकारिणो भवन्तु मे मम । प्रचलन्ती स्फुरन्ती या विद्युत्तद्वच्चारु गात्रं यस्याः सा तस्याः संबोधनम् । विलसद्भ्यामसिफलकाभ्यां खड्गखेटकाभ्यां रामा रमणीया तस्याः संबोधनम् । अभीमोऽरौद्रो हासो हसनं यस्याः । अरिभ्यो भीर्भयं तस्या ईतिभूते । अभीर्निर्भया या महासेरिभी प्रौढमहिषी तामिता गता तस्याः संबोधनम् ॥

व्यमुचच्चक्रवर्तिलक्ष्मीमिह तृणमिव यः क्षणेन तं
सन्नमदमरमानसंसारमनेकपराजितामरम् ।
द्रुतकलधौतकान्तमानमतानन्दितभूरिभक्तिभा-
क्संनदमरमानसं सारमनेकपराजितामरम् ॥ ६९ ॥

यश्चक्रवर्तिलक्ष्मीं क्षणेन वेगेन तृणवदत्याक्षीत् तं अरं अरनामानं जिनं हे जनाः, आनमत । किंभूतम् । सन्ना क्षीणा मदमरणमानसंसारा यस्य तम् । लक्ष्मीं किंभूताम् । अनेकपा गजास्तै राजिता शोभिताम् । जिनं किंभूतम् । द्रुतं विलीनं यत्सुवर्णं तद्वत्कान्तं कमनीयम् । आनन्दितं भूरिभक्तिभाजां संनमतां प्रणामकारकाणाममराणां मानसं चित्तं येन । तथा सारं श्रेष्ठम् । दिग्विजयादिप्रक्रमेऽनेके बहवः पराजिता अमरा मागधादिदेवा येन तम्। यद्वा लक्ष्मीं कथंभूताम् । अनेकैः परैरजिताम् । अरं शीघ्रम् ॥

स्तौति समन्ततः स समवसरणभूमौ यं सुरावलि
सकलकलाकलापकलितापमदारुणकरमपापदम् ।
नं जिनराजविसरमुज्ज्वासितजन्मजरं नमाम्यहं
सकलकला कलापकलितापमदारुणकर्मपापदम् ॥ ७० ॥

[illegible]

लयमुद्वहन् । किंभूतानि । सन्ति शोभनानि । अज्यानि अहीनानि । शमी प्रशमवान् । क्षणेन वेगेन । मुक्ताक्षमाला अस्यास्तीति । तप्तस्वर्णपिण्डपीतरुचिः । यो यक्षः कस्यापि शमिनो मुनेरनिशं निरन्तरमीक्षणेन विलोकनेनाज्ञतां मूढतां संत्यज्य हितं परिणतिसुखमधारयत् । हितं किंभूतम् । मुक्ता अक्षमा यैस्ते मुनयस्तेषामाली श्रेणिस्तस्या ईहितं चेष्टितम् ॥

भवतु मम मनः श्रीकुन्थुनाथाय तस्मा-
यमितशमितमोहायामितापाय हृद्यः ।
सकलभरतभर्ताभूज्जिनोऽप्यक्षपाशा-
यमितशमितमोहयामितापायहृद्यः ॥ ६५ ॥

तस्यै श्रीकुन्थुनाथाय जिनाय नमोऽस्तु । अमित शमितो मोहस्यायामितापो दीर्घदवथुर्येन तस्मै । यः स्वामी हृद्यो हृदयहारी । संपूर्णभरतक्षेत्राधिपश्चक्रवर्ती जिनोऽप्यभूत् । किंभूतः । अमितानपायान्हरतीति । तस्मै किंभूताय । अक्षपाशा इन्द्रियरज्जवस्तैरयमिता अबद्धा ये शमिनो मुनयस्तेषां तमोहायाज्ञानघातिने ॥

सकलजिनपतिभ्यः पावनेभ्यो नमः स-
न्नयनरवरदेभ्यः सारवादस्तुतेभ्य. ।
समधिगतनुतिभ्यो देववृन्दाद्गरीयो-
नयनरवरदेभ्यः सारवादस्तु तेभ्यः ॥ ६६ ॥

तेभ्यः सर्वजिनेन्द्रेभ्यो नमोऽस्तु । किंभूतेभ्यः । पावनेभ्यः पवित्रताजनकेभ्यः । सन्ति शोभमाना नयनानि लोचनानि रवो देशनाध्वनिः रदा दन्ताश्च येषां तेभ्यः । सारोऽर्थप्रधानो वाद उक्तिर्येषां ते स्तुताः । यद्वा सारश्चासौ वादश्च तेन स्तुता तेभ्यः । समधिगता प्राप्ता नुतिर्यैस्तेभ्यः । कस्माद्देवसमूहात् । किंविशिष्टात् । सारवात् प्रस्तुतस्तुतिकात् । गरीयांसो गरिष्ठा नया नीतयो येषु ते च ते नराश्च तेषां वरदेभ्यः । इत्थंभूतेभ्यो जिनेभ्यो नमोऽस्तु भवतु ॥

स्मरत विगतमुद्रं जैनचन्द्रं चकास-
त्कविपदगमभङ्गं हेतुदन्तं कृतान्तम् ।
द्विरदमिव समुद्यद्दानमार्गं धुताघं-
कविपदगमभङ्गं हे तुदन्तं कृतान्तम् ॥ ६७ ॥

लोकाः जिनचन्द्रमसं जिनं कृतान्तं सिद्धान्तं यूयं स्मरत । [illegible] । कि-
। विगतमुद्रं स्वप्रमाणम् । चकासन्तं शोभमाना [illegible] योग्या
गमा भङ्गाश्च यस्मिन् । हेतुदन्तं हेतव एव दन्तो विपक्षभञ्जक [illegible] यस्य

नाथ) हे गुरो, अरुचिरोनितां तनुं नुदन् प्रियगुवर्णः भामण्डलशोभितः विद्युत्सहितमाकारां पराभवन् मम वरं प्रवितर ॥

जवाद्गतं जगदवतो वपुर्व्यथाकदम्बकैरवशतपत्त्रसं पदम् ।
जिनोत्तमान्स्तुत दधतः स्रजं स्फुरत्कदम्बकैरवशतपत्त्रसंपदम् ॥ ७४ ॥

जवाद्वेगाज्जगद्विश्वमवतो रक्षतो जिनोत्तमान् हे भव्यजना. स्तुत नुत । जगत्किविशिष्टम् । पदं स्थानं नरकादिलक्षणं गतं प्राप्तम् । पदं किंभूतम् । वपुः पीडोत्पीडैरवशाः परतन्त्रास्तपन्तस्तापमनुभवन्तस्तसाः प्राणिनो यत्र तत् । जिनोत्तमान्कथंभूतान् । स्रजं पुष्पमालां दधतः । मालां कथंभूताम् । स्फुरन्ती कदम्बानां कैरवाणां शतपत्त्राणां च संपद्यत्र ॥

स संपदं दिशतु जिनोत्तमागमः शमावहन्नतनुतमोहरोऽदिते ।
स चित्तभूः क्षत इह येन यस्तपः शमा वहन्नतनुत मोहरोदिते ॥ ७५ ॥

स जिनेन्द्रागमः संपदं दद्यात् । कथंभूतः । शं सुखमावहन्कुर्वन् अतनु प्रौढं तमो हरतीति । यद्वा अतनुतमानूहान् राति ददातीति । स चित्तभूः कामो येन क्षतो हतः । यः कदर्पस्तपः शमौ वहन् जघान । अदिते अखण्डिते मोहश्च रोदितं च मोहरोदिते च योऽतनुताप्रथयत् ॥

द्विपं गतो हृदि रमतां दमश्रिया प्रभाति मे चकितहरिद्विपं नगे ।
वटाह्वये कृतवसतिश्च यक्षराट् प्रभातिमेचकितहरिद्विपन्नगे ॥ ७६ ॥

यक्षराट् कपर्दिनामा मम मनसि रमतां परिक्रीडताम् । हृदि कथंभूते । उपशमलक्ष्म्या प्रभाति प्रकर्षेण शोभमाने । यक्षराट् किंविशिष्टः । चकितस्त्रस्तो हरिद्विप ऐरावणो यस्मात्तं द्विपं वारणं गतः प्राप्तः । विपन्नगे विगततपे नगे वृक्षे वटाभिधाने कृता वसतिरालयो येन । प्रभया कान्त्या अतिमेचकिता श्यामलीकृता हरितो दिशो येन स ॥

जिनमुनिसुव्रतः समवताज्जनतावनत
समुदितमानवो धनमलोभवतो भवतः ।
अवनिविकीर्णमादिपत यस्य निरस्तमन-
समुदितमानवाधनमलो भवतो भवत ॥ ७७ ॥

जिनमुनिसुव्रतो भवतो युष्मान् भवतः संसारात्समवतात्संरक्षतु । कथंभूतः । जनतया जनसमूहेनावनतः । समुदिता सहर्षा ये मानवा मनुष्या अवनिविकीर्णं भूमौ दीक्षितं धनं वस्त्रादिकं यस्यालोभवतोऽलोभिनो भवतः .... । दीक्षा .... लक्षः । आदिपत आददत । जिनः कथंभूतः । निरस्ता अपनीता मन .... समुदिता सदला यो मनो बाधनं पीडा मलः कर्म च येन ॥

धुरा। त जिनेन्द्रविसरमह नमामि। किंविशिष्टम्। अरुणावारक्तौ करौ हस्तौ यस्य। अपगता आपदो यस्मात्तम्। विनाशितजन्मजरम्। अपकलितापमपगतकलहसंतापम। अदारुणमरौद्रं करोतीति तम्। अपापं पुण्य ददातीति तम्॥

भीममहाभवाब्धिभवभीतिविभेदि परास्तविस्फुर-
त्परमतमोहमानमतनूनमलं घनमघवतेऽहितम्।
जिनपतिमतमपारमर्त्यामरनिर्वृतिशर्मकारणं
परमतमोहमानमतनूनमलङ्घनमघवतेहितम्॥ ७१॥

भीषणमहासंसारसमुद्रोत्पन्नभवविदारकम्। परास्ताः परिक्षिप्ता विस्फुरन्तः परमतमोहमाना येन। यद्वा मोहादज्ञानान्मानो मिथ्याभिनिवेश.। परमतानां मोहमानौ वा। तनु तुच्छमूनमपूर्ण च न। अलमत्यर्थं घनं निबिड प्रमेयगाढम्। अघवते पापिने अहितं न श्रेयस्कारि। अपाराण्यपर्यन्तानि मर्त्यानाममराणा निर्वाणस्य शर्माणि तेषा कारणम्। परम तमो हन्ति। यद्वा परमतमा ऊहा यस्मिन्। आनमत प्रणमत। नूनं निश्चितम्। न लङ्घनमभिभवो यस्य स चासौ मघवा च तेन सामर्थ्यादच्युतनाथेन ईहितमभिलषितम्॥

यात्र विचित्रवर्णविनतात्मजपृष्ठमधिष्ठिता हुता-
शसमतनुभागविकृतधीरसमदवैरिव धामहारिभि।
तडिदिव भाति सांध्यघनमूर्धनि चक्रधरास्तु सा मुदे-
ऽसमतनुभा गवि कृतधीरसमदवैरिवधा महारिभिः॥ ७२॥

अरा एषा मन्तीत्यरीणि चक्राणि। महान्ति च तान्यरीणि च तैर्महारिभिर्महाचक्रै यात्र जगति चक्रधरा देवी अप्रतिचक्रा देवी भाति शोभते। कथंभूता। विचित्रवर्णगरुडपृष्ठमधिष्ठिता। हुतमत्तीति हुताशोऽग्निस्तत्तुल्या तनु भजते। अविकृता अविचारिणी धीर्यस्या सा। महारिभि. किंभूतै.। असमानदानलैरिव। धाम तेजस्तेन हारिभिर्मनोहरै। यथा विद्युत्सन्ध्याभवमेघमस्तके भाति तद्वत्। सा देवी मुदेऽस्तु भवतु। समा च तनुश्च समतनु न समतनुरसमतनु एवंविधा भा यस्याः। गवि पृथिव्या स्वर्गे वा कृतो धीराणा समदाना वैरिणां वधो यया॥

नुदंस्तनु प्रवितर मल्लिनाथ मे प्रियंगुरोचिररुचिरोचिनां वरम्।
विडम्बयन्वरुचिमण्डलोज्ज्वल. प्रिये गुरोऽचिररुचिरोचिताम्बरम्॥ ७३॥

नुदन् क्षिपन्। तनु शरीरम्। प्रियंगु श्यामो वृक्षविशेषस्तद्वद्रोचिर्यस्य। तनु रथभूताम। रुचिरा उचिता च न एवंविधाम। रुचिमण्डल भामण्डलं तेनोज्ज्वल. कान्त। अचिररुच्या रोचित विद्युच्छोभितमम्बरमाकाश विडम्बयन्। हे मते (मल्लि

प्रणमत तं जिनव्रजमपारविसारिरजो
दलकमलानना महिमधाम भयासमरुक् ।
यमतितरां सुरेन्द्रवरयोषिदिलामिलनो-
दलकमला ननाम हिमधामभया समरुक् ॥ ७८ ॥

प्रणमत नमत तं जिनव्रजमर्हत्संदोहम् । कथंभूतम् । भयासं भयक्षयकारकम् । सुरेन्द्रवरयोषिदिन्द्राणी य ननाम अनसीत् । कथभूता । अपाराण्यपर्यन्तानि प्रसरणशीलानि रजांसि दलानि च यस्य तच्च तत्कमल च तद्वत्सुगन्धमानन मुख यस्या· । महिम्नो धाम गृहम् । जिनव्रजविशेषणमेतत् । हिमधामा चन्द्रस्तस्य भया कान्त्या समाना रुग्रुचिर्यस्याः सा । इलामिलनेन क्षितिघट्टनेन उद्गतोऽलकेषु केशेषु मलो यस्याः सा ॥

त्वमवनताञ्जिनोत्तमकृतान्त भवाद्विदुषो-
ऽव सदनुमानसंगमन याततमोदयितः ।
शिवसुखसाधकं स्वभिदधत्सुधियां चरणं
वसदनु मानसं गमनयातत मोदयितः ॥ ७९ ॥

हे जिनोत्तमसमय, त्वमवनतान् प्रणमतो विदुषोऽव रक्ष भवात्संसारात् । सत् शोभमान विद्यमान वा अनुमानस्य प्रमाणस्य संगमनं संगतिर्यस्य तस्य संबोधनम् । त्वं किंविशिष्टः । यातं तमो येभ्यस्ते याततमसो मुनयस्तेषां दयितोऽभीष्टः । मोक्षसुखप्रापकं चरणं चारित्र स्वभिदधत्स्वाख्यन् । किंभूतम् । सुधिया मानसमनु लक्ष्यीकृत्य वसत्तिष्ठत् । हे गमनयातत गमा सदृशपाठा· नयाश्च नैगमादयस्तैरातत विस्तीर्ण । हे मोदयितः प्रमोदकारक ॥

अधिगतगोधिका कनकरुक्तव गौर्युचिता-
ङ्कमलकराजि तामरसभास्यतुलोपकृतम् ।
मृगमदपत्रभङ्गतिलकैर्वदनं दधती
कमलकरा जितामरसभास्यतु लोपकृतम् ॥ ८० ॥

गौरी देवी तव लोपकृत विनाशकारकमस्यतु क्षिपतु । किंभूता । अधिगता प्राप्ता गोधिका देववाहनविशेषो यया सा । कनकवद्रुग्दीप्तिर्यस्य । वदन मुख दधती । किंभूतम् । मृगमदस्य कस्तूरिकाया ये पत्रभङ्गा पत्रच्छेदास्तैरुपलक्षिता ये तिलकास्तैरुचिता योग्या अङ्का लाञ्छनानि यस्य तदुचिताङ्कम् । अलकैश्चिकुरै राजते इत्येवंशीलमलकराजि तामरसभानि । अतुलमुपकृत स्वकान्तिसंविभागादिना उपकारो यस्य तत् । कमल करे यस्या कमलवद्वा करो यस्या सा । जिता निष्प्रभीकृता स्नपनेपथ्यप्रागल्भ्यादिभिरमराणा सभा यया सा ॥

वाशब्दश्चकारार्थे । अहो इत्यामन्त्रणे । पाता त्रायकः । पदघनगरीयान् पदघनोऽर्थनिबिडः गरीयांश्च महत्त्वयुक्तः । यद्वा पदेषु वाक्यावयवेषु घनश्च गरीयांश्च ॥

विपक्षव्यूहं वो दलयतु गदाक्षावलिधरा-
समा नालीकालीविशदचलना नालिकवरम् ।
समध्यासीनाम्भोभृतघननिभाम्भोधितनया-
समानाली काली विशदचलनानालिकवरम् ॥ ८४ ॥

काली देवी वो युष्माकं विपक्षव्यूहं प्रतीपपटलं दलयतु पिनष्टु । किंविशिष्टा । गदा आयुधविशेषः अक्षावलिरक्षमाला च ते धरतीति । असमा रूपैश्वर्यादिना अनन्यसदृक् । नालीकानां कमलानामाली श्रेणी तद्वद्विशदौ निर्मलौ चलनौ पादौ यस्याः सा । नालिकवरं प्रधानकमलं समध्यासीना अधिरोहन्ती अधिरूढा वा । अम्भोभृतः पयःपूर्णो यो घनो मेघस्तस्य निभा कृष्णवर्णत्वात्समा । अम्भोधितनयासमाना लक्ष्मीतुल्या आल्यः सख्यो यस्याः । विशन्तो लीयमाना अचलाः स्थिरा नाना बहुविधा येऽलयो भ्रमरास्तैः कबरं मिश्रम् । खचितमित्यर्थः । इदं नालिकवरस्य विशेषणम् ॥

चिक्षेपोर्जितराजकं रणमुखे यो लक्षसंख्यं क्षणा-
दक्षामं जन भासमानमहसं राजीमतीतापदम् ।
तं नेमिं नम नम्रनिर्वृतिकरं चक्रे यदूनां च यो
दक्षामञ्जनभासमानमहसं राजीमतीतापदम् ॥ ८५ ॥

यो नेमिजिनो लक्षसंख्यं लक्षप्रमाणमूर्जितराजकं बलवद्राजवृन्दं रणमुखे चिक्षेप बभञ्ज । क्षणाद्वेगेन । राजकं किंभूतम् । अक्षामम् उपचितम् । हे जन, तं नेमिं नम । किंभूतम् । भासमानं कान्तिकदम्बेन दीप्यमानं जनैर्भासमानं वा । अहसं हास्यमुक्तम् । राजीमत्या राजकन्यायाः प्रव्रज्याग्रहणेन मनोरथविफलीकरणात्तापदम् पश्चात्तु मुक्ति[illegible] । नम्राणां निर्वृतिं मुक्तिं सुखं वा करोतीति । यश्च नानां यदूनां यादवानां [illegible] श्रेणिं अतीता अतिक्रान्ता आपदो यया सा तामतीतापदं चक्रे कृतवान् । [illegible]म् । अञ्जनस्य भया कान्त्या समानं तुल्यं महस्तेजो यस्य ॥

प्राव्राजीज्जितराजका रज इव ज्यायोऽपि राज्यं जवा-
द्या संसारमहोदधावपि हिता शास्त्री विहायोदितम् ।
यस्याः सर्वत एव सा हरतु नो राजी जिनानां भया-
यामं सारमहो दधाव पिहिताशानीविहायोऽदितम् ॥ ८६ ॥

[illegible] इदितमुद्य प्राप्त ज्यायोऽपि अतिप्रौढमपि राज्यं [illegible] प्राव्राजीत् प्र-
व्रज्याग्रहणेन । [illegible] । जित[illegible] राजकं [illegible] । [illegible]

स्वामिनी। गिनो नार्यो नरा मर्त्यास्तेषा हृदय हरतीति। अयशो रणहीति। न बाधते इत्यबाधिका। या सनुगमे। आदेया प्राप्या। मनुज मानवमनु लक्ष्यीकृत्य जरां वि-स्रसा लाजयन्ती विनाशयन्ती। जनन्ती केनाप्यपरिभूतत्वात्॥

याता या तारतेजाः सदसि सदसिभृत्कालकान्तालकान्ता-
पारि पारिन्द्रराजं सुरवसुरवधूपूजितारं जितारम्।
सा त्रासात्रायता त्वामविषमविषभृद्भूषणाभीषणा भी-
हीनाहीनाग्र्यपत्नी कुवलयवलयश्यामदेहामदेहा॥ ९२॥

याता प्राप्ता देवी। तारमुज्ज्वल तेजो यस्याः सा। सदसि सभायाम्। सन्तं शोभनमसिं बिभर्ति सा। कालाः कृष्णा कान्ता रुचिरा अलकानामन्ता प्रान्ता यस्याः सा। अपगता अरयो यस्मात् तमपारिं पारिन्द्रराजमजगरेन्द्रम्। सुरवा सुशब्दा या सुरवध्वो देवकान्तास्ताभिः पूजिता। अरं शीघ्रं जितमारमरिसमूहो येन। सा यच्छ-ब्दादिष्टा त्रासाद्भयात्रायता रक्षताम्। त्वा भवन्तम्। अविषमा सौम्या विषभृतः सर्पा भूषणं यस्याः सा। तथा अभीषणा अरौद्राकारा भिया भयेन हीना त्यक्ता। अ-हीनो नागपतिस्तस्याग्र्या प्रधाना पत्नी अग्र्यमहिषी। चिरोढेत्यर्थः। कुवलयानां वलय समूहस्तद्वच्छ्यामो देहो यस्याः सा। अमदा मदरहिता ईहा चेष्टा यस्याः सा। या सदसि पारिन्द्रराज प्राप्ता सा अहीनाग्र्यपत्नी त्रासात्रायतामिति सबन्धः॥

नमदमरशिरोरुहस्रस्तसामोदनिर्निद्रमन्दारमालारजोरञ्जितांह्रे धरित्रीकृता-
वन वरत संगमोदारतारोदितानङ्गनार्यावलीलापदेहेक्षितामोहिताक्षो भवान्।
वितरतु वीर निर्वाणशर्माणि जातावतारो धराधीशसिद्धार्थधाम्नि
क्षमालंकृता-
वनवरतमसङ्गमोदारतारोदितानङ्गनार्यावलीलापदे हे क्षितामो हिताक्षो-
भवान्॥ ९३॥

नमतामन्मराणा शिरोरुहेभ्यः केशेभ्यः स्रस्ताः सामोदाना निर्निद्राणां विकसिताना मन्दाराणा या मालास्तासा रजसा परागेण रञ्जितांह्रे पाटलितचरण। धरित्र्या भुवः कृतावन विहितरक्षण। वरतन प्रधानतन। सगमनाम्नो देवस्य संबन्धिनी उदारा तारा उदितानङ्गा उद्गतस्मरा अथवा वरतम सगम समागमो यस्याः सा वरतमसंगमा उ-दारतारा अदीनकनीनिका उदितानङ्गा उद्गतस्मरा या नार्यावली नारीणां पङ्क्तिस्तस्या लापेन जल्पितेन देहेन ईक्षितेन च न मोहितानि अक्षाणि इन्द्रियाणि यस्य स भवान् त्वम् मम वितरतु हे वीर जिन। निर्वाणशर्माणि मोक्षसुखानि। जातावतारोऽवतीर्णः। उत्पन्न इत्यर्थः। धराधीशः क्षितिपतिः सिद्धार्थस्तस्य धाम्नि गृहे। कथंभूते। क्षमाल-कृतौ भुवोऽलङ्कारभूते। अनवरतमजस्रम्। हे असमोद सामोदाभ्यां रहित। यद्वा

शिष्टः । मालां स्रजं दधत् दधानः । यां मालामलीना भ्रमराणामाली पटली उदारा प्रचुरा मुदा हर्षेण आरात् अन्तिके अरमत्यर्थं लीना श्लिष्टा सती अदधत्पीतवती । किंभूताम् । मधुरो मधुर्मकरन्दरसो यस्याः सा ताम् । पार्श्वः किंभूत. । आलानवद्बाहु यस्य स. । सुष्ठु उचिता या उमा कीर्तिस्तया चितो व्याप्तः । रुचिररुचयो रम्यकान्तयो रदा दन्ता यस्य सः । तथा यस्येय यदीया तनु. शरीरं आपत्त्रा विपदो रक्षिका । किंभूता । देवाना संबन्धिनी या राजीवराजी स्वर्णाम्बुजश्रेणी सैव पत्र वाहनं यस्या सा । पार्श्वः किंभूतः । अतनुर्योजनप्रमाणभूमौ श्रूयमाणत्वात्प्रौढो रवो देशनाध्वनिर्यस्य स । नन्दक. समृद्धिजनक नन्दयिता वा । नोदको नो प्रेरको न भवतीत्यर्थ ॥

राजी राजीववक्त्रा तरलतरलसत्केतुरङ्गत्तुरङ्ग-
व्यालव्यालग्नयोधाचितरचितरणे भीतिहृद्यातिहृद्या ।
सारा साराज्जिनानामलममलमतेर्बोधिका माधिकामा-
द्व्यादव्याधिकालाननजननजरात्रासमानासमाना ॥ ९० ॥

राजी श्रेणी राजीववत्कमलवद्वक्त्र यस्याः सा । तथा तरलतरलसत्केतवः कम्प्रविराजमानध्वजा रङ्गतां चलतां तुरङ्गाणा व्यालाना दुष्टदन्तिना व्यालग्ना अभिघटिताः कृताधिरोहणा वा ये योधाः सुभटास्तैराचित आकीर्णो रचित कृतश्च यो रणः सङ्ग्रामस्तत्र या भीतिर्भय तां हरतीति सा । या अतिहृद्या अत्यन्तहृदयगमा । सारा उत्कृष्टा । सा यच्छब्दनिर्दिष्टा । आराद्दूरादन्तिकाद्वा । जिनाना सर्वज्ञानाम् । अलमत्यर्थम् । अमला मतिर्यस्य तस्य बोधिका बोधजनका । मा माम् अधिको यो आमो रोगस्तस्मात् सद्वा आधिश्च कामश्च तस्मात् । व्याधिश्च कालाननं यममुखं मरणं च जननं च जरा त्रासश्च मानश्च न विद्यन्ते व्याध्यादयो यस्यां सा । असमाना गुणैरसदृशा । या जिनाना राजी रणे भीतिहरा अव्यादिति संबन्धः ॥

सद्योऽसद्योगभिद्वागमलयमलया जैनराजीनराजी-
नूना नूतार्थधात्रीह ततहततमःपातकापातकामा ।
शाम्बी शाम्बी नराणां हृदयहृदयशोरोधिकाबाधिका धा-
देया देयान्मुदं ते मनुजमनुजगत्याजयन्ती जयन्ती ॥ ९१ ॥

जिनराजाना सम्बन्धिनी जैनराजी वाग्वाणी ते तुभ्य मुद देयात् । किंविशिष्टा । सद्यः शीघ्र असन्तो ये योगा मनोवाक्कायव्यापारास्तान् भिनत्तीति सा । अमलाना [illegible] यत्र सा । इना [illegible] सूर्या वा [illegible] नूना स्तुता । नूतार्थान् द[illegible] सा । इह पृथिव्याम् । तत [illegible] हत [illegible] तमोऽज्ञान पातक पापं [illegible] । [illegible] । शाम्बी [illegible] । नराणा शाम्बी शान्तिदा । यद्वा शाम्बीशानगौर